

Dette værk er downloadet fra **Danskernes Historie Online**

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Indbydelsesskrift

til

De offentlige Examiner

i

Metropolitanskolen

i Juni og Juli 1855.

-
1. To Stykker af Homers Odyssee — 4de Bog 354—570 og 9de Bog 106—560 — forsynede med Anmerkninger af Adjunct C. Kerrn.
 2. Skoleafterretninger af Rector, Prof. B. Borgen.

Kjøbenhavn.

Trykt i det Schultz'ske Officin.

To Sthffer

af

Homers Odyssee

— 4de Bog 354—570 og 9de Bog 106—560 —

forsyneede med Anmerkninger

af

C. Herrn,
Adjunct.

Efterfølgende Blade, der ere skrevne for flere Aar siden, og som dengang vare bestemte til at udgjøre oplysende Anmærkninger til „Nogle Stykker af Iliaden og Odysseen til Brug ved den første Læsning af Homer ved C. Berg 1845“, vare neppe nogenfinde komme for Andres Dine, hvis ikke Rector Professor Borgen havde anmodet mig om et Bidrag til dette Aars Program, en Anmodning, jeg ikke godt kunde undslaae mig for at opfylde. De fremtræde i alt Bæsentligt i den samme Form, som de erholdt dengang, da min Tid kun har tilladt mig at give dem et temmelig flygtigt Gjennemfyn.

I. Odys. 4, 354—570.

2. *Αἰγύπτον* — Floden Nilen, der gjennemstrommede Landet, der fik samme Navn. — *Φάρον* — en Ø ved Landtungen af Egypten, hvor Alexandria senere blev anlagt. Paa Den blev senere bygget det befjendte Fyrtaarn.

3. *πανημερίη* — "i en heel Dag"; s. Madv. Synt. § 86, a, Ann.

4. *ἡνυσεν* — om Vor. med Betydn. af det, som pleier at skee, s. Madv. Synt. § 111, Ann. a. — *ἐπιπνείγοιν* = *ἐπιπνέγοι*, med homerisk Endelse, s. Tregd. Forml. § 120. a, Ann. 2; om denne hos Hom. alm. Conj., s. Madv. Synt. § 126, Ann. 2.

5. *ἀπό* — ved *Tmesis* skilt fra Verb. *βάλλοντιν*.

6. *μέλαν υδωρ* — „sort Vand“ modsat *λευκὸν υδωρ*, „hvidt eller gjennemfigtigt Vand“; disse Tillægsord har Vandet faaet paa Grund af dets forskellige Udseende, eftersom det er dybt eller lavt.

8. *ἄλιας* (åls og åημι) ikke: „fra eller paa Havet blæsende“, men: „over Havet blæsende“.

13. *Eιδοθέη* — Der gives hende ogsaa andre Navne; hun skal have elsket Menelaos' Strymand, Kanobos, der blev bidt af en Slang og begravet ved den Nilmunding, der ligesom Byen derved, fik Navn efter ham.

14. *μή* elideret for *μοι*.

15. *ἰχθυάσον* — (s. Tregd. Forml. § 118, b.) Man maa ikke heraf slutte, at Fiskekangst paa den Tid var ual-

mindelig, og at Fisk kun blevet nydte i Nod og Trang; kun saameget tor man vel sige, at det i Alm. blot var de Fattigere, der lode sig noie med Fisk, ikke derimod de Høremmtere, da det ikke var en Fode, der gav tilstrækkelige Kræfter.

18. *eis* — ep. for *εἰ* af *εἰμί*, ligesom *εστί*; begge Former bruges baade med Accent og enklitisk. — *νήπιος εἰς λίην τόσον* — „du er dog altfor meget enfoldig“.

19. *μεθίεις* — ep. af *μεθίημι*, som af *μεθίω*; s. Tregd. Forml. § 128, a, Anm. 1.

21. *μινύθει* — her intrans.; ogsaa trans.

25. *ἀλετέοθαι* — af *ἀλεταίρω*, s. Tregd. Forml. § 138, b. Anm. 1. — *μέλλω ἀλ.* — „jeg maa vel have forsyndet mig“.

27. *νελεύθον* — Gen. ved *δέω*, s. Madv. Synt. § 57, b.

28. *νόοτον* — egentl. overflodigt, da den objective Sætning følger efter, er Objectet til *εἰπέ*.

32. *Πρωτεύς* — af de forskjellige Fortællinger om Proteus holde vi os til den homeriske. Efter denne er han en Havgud, der viser sig med sine Sælhunde og aabenbarer de vildfarende Somænd Midlet til en lykkeligere Reise og vel ogsaa deres tilkommende Skjebne. Kun maa han hvergang tvinges dertil, og denne Twang søger han at undgaae ved alleslags Forvandlinger. Han kjender hele Havets Dyb og kaldes Poseidon's Ejener. Ikke uden Betydning hedder hans Datter Eidothea ο: den, der kjender Løbet; og det Hele bliver et Billedet paa Sofarten i den ubekjendte østlige Deel af Havet.

33. *Ποσειδάωνος* — Poseidon, Kronos' Son, Zeus' og Hades' Broder. Da Brodrene delte Verden imellem sig, tilfaldt Herredommen over Havet Poseidon. Iblandt hans Tilnavne, der ere hentede fra Havets Character,

mærkes: ἐροϊγαος og ἐροϊχθων, Jordrysteren, fordi Havet antoges at være Skyld i Jordskælv, og γαιόχος, Jordholderen, fordi Havet omgiver Jorden. Det Redskab, hvormed han udover sin Magt, er Treforken, τρίαυρα (cfr. v. 153). Treforken bruges meget tidligt til at harpunere Thunfisk og andre større Fisk, og tidligt brugte Søfarere og Sørvære den som Symbol paa Besiddelsesfestagelsen af en fremmed Kyst. Hos Poseidon betegner Treforken hans Magt til at rygte Jorden (ἐροϊγαος) og til at åbne Kilder ved et Slag dermed.

35. τόν γ' εἴ πως οὐ δύνατο — „skulde du ikke funne“; Ønske og Øpfording, der i Betydning nærmer sig til Imperativ; s. Madv. Synt. § 129. — λελαβέσθαι — om Augm. ved Aor. 2, s. Tregd. Forml. § 113, Ann. 6.

38. ναὶ νε εἰπῆσθαι = ἔρει. „ogsaa vil han vel sige“. ἐθέλησθαι — om den homeriske Endelse, s. Tregd. Forml. § 120, a, Ann. 1.

40. οἰχομένοιο-όδον — om Accus. af et Subst. af samme Stemme eller tilsvarende Betydning ved Verber, som ellers ingen Objektsaccusativ styre, s. Madv. Synt. § 26 og Ann. 1.

43. προδαεῖς — enestaaende Aor. af et ubrugeligt Verb. προδαέω, s. Tregd. Forml. 140, c.

44. βροτῷ ἀνδρὶ — Dativ istedetfor ἄντο m. Gen.

47. ἵμος — ion. og episk Tidspartikel = øre. Man mærke Conjunction. i Tidssætn. uden ἀν imod den attiske Sprogbrug, s. Madv. Synt. § 127 og Ann. 2.

49. Ζεφύροιο — egl. Nord-Nordvestwind, alm. Vestwind; den blæser fra Thracien, er snart heftigt stormende, snart regnbringende og undertiden mildt viistende. Den personificeres og bliver en Guddom, der har sit Palads i Thracien og er formælet med Podarge, en Harpyie o: et

Slags Gudinde i Pigestikkelse, som forat undgaae Zephyros' Efterstræbelsær forvandlede sig til en Høppe og saaledes fødte Achilleus' Heste, Xanthos og Balios. Det var meget almindigt at kalde hurtige Heste Afskom af Bindene. — *φοινί* — s. Lex. *φοίξ*, her: „krusede Flade“.

51. *νέτοδες* — sandsynligst af *νέω* og *πούς*, „med Svømme-fodder“. — *ἄλοονύδης* — af *ἄλος*, *ἄλός* og *ύδης*, „udsprungen af Havet“: Tillægsord til Amphitrite, Poseidons Hustru.

53. *πικόνι* — her, som ogsaa hos andre Digtere, et Adjekt. af 2 Endelsær.

54. *σ' ἐγὼν ἀγαγοῦσα εὐνάσω ἔξειης* — σέ er blot Object til *ἀγ.*; til *εὐνάσω* maa tænkes som Object *ὑμᾶς* eller *σὲ ναι ἑταίρους τρεῖς*, som omtales i det Følgende.

55. *κρίνασθαι* — Infin. for Imper. s. Madv. Synt. § 141, Ann. 2.

57. *όλορώτα* — rimeligviis af *όλοος*, fordævelig, og *φείρω*, hvad der af det Skjulte frembringer Skræk og Skade, Tryllesteri og Hexekunster.

59. *πεμπάσσεται* = *πεμπάσηται* af *πεμπάζω*, som Hom. Kun bruger i Medium.

60. *λέξεται* — af *λέγω*, „han vil lægge sig“. — *πάεσαι* — om Dativ til at betegne Stedet, s. Madv. Synt. § 45, b.

63. *ἔχειν* — ligesom de efterfølgende: *ἔχειν*, *πιέζειν*, *σχέσθαι*, *λῦσαι* og *εἴρεσθαι*, Infin. for Imperat. — Efter *ἄλνξαι* bor ikke staae Punctum; thi *ἄλνξαι* maa underforstaaes ved *πειρήσται*: „thi han vil probe paa at undslippe ved at blive til alt“, da *πειράμαται* hos Hom. ikke forbides med Partic., og da det vilde give en urigtig Meaning, hvis man vilde forbinde *πειράμαται* med *γιγνόμενος* (cfr. Madv. Synt. 177, b, Ann. 3.)

65. *ὑδωρ* — *πῦρ* høre til *γιγνόμενος*, ligesom *πάντα*.

70. *χαλέπτει* = *χαλεπαίνει*, men det sidste er oftest intrans., det første hyppigst trans.

73. *ἐπὶ νῆσος*, *ὅθ' ἔστασαι*, *ἥτια* — denne Forbindelse, ligesom den i v. 28, kan sammenlignes med den almindelige Attraction ved Objectssætninger, s. Madv. Synt. § 191.

78. *ἡμος* — til denne relative Tidspartikel svarer den demonstrative: *τῆμος*; dog findes hos Hom. ogsaa andre Partikler i Eftersætningen, saaledes: *ἡμος* — *δὴ τότε*; *ἡμος* — *καὶ τότε* og *ἡμος* — *ἄρ.* — *ἡώς* „Morgenrøde“. Som Guddom er hun Datter af Hyperion og Søster til Helios; hun fører foran sin Broder over himlen paa sin gyldne Vogn (*χρυσόθρονος*) med de hurtige Heste, Lampos og Phaethon, og fuldender som han først om Aftenen sin Bane; thi hun er tillige Gudinde for Dagslyset og forverles ofte med *Ημέρα*. Hendes sædvanlige Tilnavne ere: *ἡρα* *γένεια*, den tidligt fødte, *ηρωόπετηλος*, med det safransfarvede Gevandt, og *φοδοδάκτυλος*, den rosenfingrede; thi paa den græske himmel skal der ofte for Solens Opgang vise sig fem, bleggrøde, fra Horizonten lodret opstigende Striber, der ligne Fingrene paa en udstrakt Haand.

82. *τόφρα* — demonstrativ Tidspartikel, hvortil svarer den relative *ὅφρα*; men den staaer ogsaa alene med Betydn.: imedens, imidlertid. — *ὑποθύσα* — *κόλπον* — „dykke ned under“; med Gen. „dykke op fra“.

84. *πάντα δ' ἔσαι* — Prædicatet i Plur. ved Subjecter i Plur. Neutr., der efter Madv. Synt. § 1, Num. 1, er en sjeldent Undtagelse i den attiske Prosa, findes hyppigt hos Hom. og andre Digttere. — *ἐπειψήδομαι* — „udtænker, bereder klogtigt“.

86. *οχεδόν* — h. Attikerne: „næsten“; h. Hom. og andre Digtere et Stedsadv.: „nærved“, baade absol. og med Gen. og Dat.

87. *βάλεν δ' ἐπί οὐτις επέβαλεν δέ.*

88. *ἐνθα κεν λόχος ἔπλετο* — „der vilde der være blevet“; Betingelsen til denne hypothetiske Sætning er v. 91 *ἄλλ' αὐτὴν ἐσάωσε = εἰ μὴ αὐτὴν ἐσάωσε.*

89. *ὁλοώτατος ὁδμή* — Mælk Superl. med 2 Endelser, s. Tregd. Forml. § 85, b, Ann. 1, b.

92. *ἀμφοροσίην* — Herved forstaaes i Alm. Gudernes Spise. Men foruden den Unvendelse, der her gjøres med *ἀμφοροια*, lader Hom. ogsaa Gudinderne salve sig dermed, Patroklos' Lig balsameres dermed, forat det skal holde sig friskt, ja han lader det endog voxe op ved Floden Simois som Foder for Heres Heste. Dette *ἀμφοροια* altsaa, som giver Guderne og de Mennesker, som Guderne meddele deraf, Uforgængelighed, kan da ikke være andet end det Uforgængelige selv; thi *ἀμφοροια* (af *ἀμφορος οὐ*: ø priv. og *φορός*) betyder Uddelighed.

94. *ἡοίην* — egtl. et Adjekt. sc. *ῳραν*, af *ἥρας*.

97. *ἔνδος* — „ved Middagstid“; sandsynligst afledes det af *Ώιός* (Gen. t. *Zεύς*) den klare Luft (cfr. v. 119); altsaa egentl. den klare Tid paa Dagen i Mod sætning til den taagede Morgen. s. Madv. Synt. § 86, a. Ann.

98. *λέντο* — s. Tregd. Forml. § 146, b. *λέγω*; man mærke den forskellige Betydn. her og nedenf. v. 100.

100. *ῳσθη* — s. Tregd. Forml. § 141, *οἴομαι*.

105. *ὑγρὸν υδωρ* — „rindende Vand“, modsat stillestaaende; saaledes falder Hom. ogsaa Mælk *ὑγρόν* i Mod sætning til sammenløbet Mælk.

109. *τις* — styrer *θεῶν*.

110. *ὅφεα* — poetisk Hensigtspartikel, hvor den attiske Prosa bruger *ἴνα*, *ὡς* el. *ὅπως*.

112. *παραιροπέων* — tages helst intrans. „undvægende“, saa at altsaa *μέ* og *ταῦτα* hører til *ἀρογεῖες*, s. Madv. Synt. § 25, Ann. 3.

113. *ὡς* o. f. v. — er Objectssætn. for *οἶσθα*, hvorfra den er skilt ved det parenthetiske Spørgsmål.

119. *Διός* — Zeus var en Son af Kronos og Rhea, altsaa Broder til Poseidon, Hades, Herc, der ogsaa var hans Hustru, og Demeter. Der tillægges ham en stor Mængde Tillavnne. Han kaldes saaledes „Guders og Menneskers Fader“. Men medens han derved betegnes som den høieste og største Gud, ved hvis Bink baade Himlen og Jorden regeres, tillægges ham dog mere specielt Herredømmet over Lusten. Han er derfor den, der sender Regn, frembringer Torden og Lynild, fort han er Herre over alle Lustphænomen.

123. *οἶνον ἐντίμενον* — om denne i den att. Prosa ubrugelige Accus. uden Præp. ved Bevægelsesverber, s. Madv. Synt. § 28, a. Ann. 2. Må man mærke forresten Friheden i Constructionen, da det samme Verbum her forbinderes baade med Acc. uden Præp. og Acc. med Præp.: *ἐς*.

124. *ποίην* — man mærke det dobbelte *ποίην* (her og i v. 122) og *ποίην γ' ὅτ' ἄρ'* m. Conj., hvor den attiske Prosa vilde have brugt alene *ποίην* *ἄρ'* med Conj., s. Madv. Synt. § 127. — *δυντετέος* — af *Διός* og *πίπτω*, „fra Himlen faldende“; det bruges som Tillægsord til Floder, der svulme op af stærk Regn, og saaledes meget passende om Nilen.

125. *ὑδωρ ἔλθης* — cfr. v. 123.

134. *ἢ* — *ἢ* (v. 136) epist for *εἰ* — *ἢ*; om Beteg-

nesen af de disjunctive Spørgsmaal — directe og afhængige — s. Madv. Synt. § 199, c. og Anm. 1.

135. *Nēstor* — var en Søn af Neleus og Chloris; han var Konge i Pylos og drog som gammel Mand med til Troia, hvor han udmarkede sig ved sin Beltalenhed og sine gode Raad. — *Troīnθεν* — s. Madv. Synt. § 60. Anm. 4.

141. *ἄπλαυτον* — her: „uden Taarer“, ellers „ubeværet“.

142. *δάμεν* — s. Tregd. Forml. § 143. *δαμάω* og § 120 a. Anm. 5.

143. *ἀρχοὶ δύο μοῦνοι* — *ἀπόλοντο* — om Fleertal af et Subst., hvor der tales om to, og om Præd. i det samme Tilfælde, s. Madv. Synt. § 1 og Anm. 2.

146. *Aias* — de to Hælte, der omkom paa Tilbagetoget fra Troia, og hvis forskjellige Skjebne nu berettes, være Aias og Agamemnon; den ene, der levende holdtes tilbage paa Havet, var Odysseus. — Aias var Oileus' Søn, Konge over Lofrerne, hvis Skibe han førte til Troia, og kaldtes den Mindre i Modsatning til den anden Aias, Telamons Søn, fra Salamis. Han var en dygtig og tapper Helt, berømt for Hurtighed og Mod; men Athene var ham ugunstig, hvorfør han paa Hjemreisen led Skibbrud. Rigtignok frelste han sig til den gyraiske Klippe; men, da han her forsyndede sig mod Poseidon, blev han tilligemed Klippen styrtet i Havet, hvor han omkom. Grunden til Athenes Had til Aias fortæller Homer ikke; men efter et senere Sagn kom det deraf, at han efter Crobringen af Troia vandrede Cassandra, Priamos' Datter, i Athenes Tempel.

147. *Τυρῆοι* — Klippen *Τυραι πέτραι* eller *ὴ Τυραινί πέτραι* (*γυρός* betyder krum, bojet) lægges af Nogle i Nærheden af den fykladiske Ø, Mykonos, af Andre — og

det passer rigtignok bedre til den Cours, Alias maa have taget forat komme hjem — ved det sydøstlige Forbjerg paa Euboia.

149. *Ἀθήνη*. — Hom. siger blot, at hun er Zeus' Datter, og fjender ikke noget til det Sagn, der fortæller, at hun er født af Zeus' Hoved, hvoraf hun er sprungen ud som en bevæbnet voxen Jomfru (thi *τοιτογένεια*, som hun undertiden kaldes h. Hom., kommer neppe af *τοιτώ* = *κεφαλή*, et Hoved, men snarere af *Tοίτων*, en Flod eller en Sø i Boiotien eller i Libyen, og *γίγνομαι*). Hun repræsenterer Klogten og den besindige Forstand, og, hvor Heltene i deres stormende Brede og Hestighed ville til at gjøre noget ufløgt, men undlade det, der siges det, at det er Athene, der holder dem tilbage og forandrer deres Beslutning. Hendes Virksomhed ytrer sig baade i Fred og i Krig; thi begge Steder behøves jo ligegodt Klogskab og Besindighed. Imellem de Helle, som hun fortrinlig begunstigede og hjalp, nævnes især Diomedes i Iliaden og Odysseus i Odysseen, og begge disse Mænd udmerke sig foruden ved stor Tapperhed ogsaa ved stor Klogskab og Besindighed. — Hun bencænnes gjerne hos Hom. *Παλλάς Ἀθήνη*, og dette Tilnavn er enten kommet af *πάλλειν*, at swinge, eller af *Πάλλας*, en af Gigantene, som Athene dræbte. Øste kaldes hun *γλαυκῶπις*, „med de klare, luende, funklende Øine“; *γλαύξ* Uglen var Athenes hellige Fugl.

151. *φῆ* — *φυγέειν* — „han sagde, at han var undgaaet“.

155. *τὸ μέν* — det ene Stykke, der blev staaende, i Modsetn. til *τὸ δὲ τρύφος*, Stykket, der styrtede i Havet.

156. *τῷ* — forbindes med *ἔρεζόμενος*.

157. *τόν* — o: Alias.

158. *οὸς ἀδελφεός* — Agamemnon, Konge i Mykenai,

og Menelaos, Konge i Lakedaimon, var Sonner af Atreus. Agamemnon, der med hundrede Skibe drog til Troia, var Grekernes Overaufører. Paa dette Tog viste han stor Tapperhed, men tillige stort Overmod, hvorved han fornermede de andre Hælte, navnlig Achilleus, og Striden med denne Mand var en medvirkende Uarsag til den langvarige Beliring af Troia. Da han efter 10 Aars Forløb havde indtaget Byen og vendte hjem, blev han dræbt af sin Fætter Aigisthos, der i hans Fraværelse havde staet i utilladelig Forbindelse med hans Hustru Klytemnestra. Dette Mord hævnede senere hans Son Orestes, idet han dræbte baade sin Moder og Aigisthos. Tørvigt er denne Familie sorgeligt befjndt formedelst de store og frugtelige Forbrydelser, der blevne begaaede af dens Medlemmer fra Tantalos til Aigisthos. Tantalos avlede Pelops, der havde to Sonner, Atreus og Thyestes. Atreus' Sonner varre Agamemnon og Menelaos, og Thyestes' Son var Aigisthos. — — *Ἄρης* — her et Subst. appell. „Død, Dodsstjebne“; men Graekerne personificerede det ogsaa og tænkte sig derved Gudinden for Doden, navnlig den voldsomme Dod, medens *Οὐρατός*, Dodsguden er et Billedet paa den stille rolige Dod. *Κῆρ* el. *Κῆρες* viser sig hos Hom. paa Valpladsen i Folge med *Ἐρις*, Evedragt, og *Κυδούμος*, Slagtummel. Han figer, at Enhver, der skal døe en voldsom Dod, alt fra Fodslen af har faaet sin *Κῆρ* tildeelt; kun Achilleus havde to, imellem hvilke han kunde vælge. Forresten ere *Κῆρες* utallige, da der er mange Maader, hvorpaa Menneskene kunne omkomme.

159. *οώως Ἡρών* — Here, Zeus' Søster og Hustru, som fremfor Alle hadede Troerne og begunstigede Achaeerne, yndede især Agamemnon og frelste ham i den Storm, som Athene reiste, da Graekerne vendte hjem fra Troia, og i hvilken, som ovenfor er sagt, Lokreren alias omkom. Træffende

nok lader Hom. netop Here begünstige Agamemnon; thi Stolthed og Herskeshyge ere fremtrædende Egenkaber hos Here, og disse ere ogsaa characteristiske for Agamemnon.

160. *Μαλειάωρ ὄρος* — Denne Brug af Gen. definit. er meget sjeldent i den attiske Prosa, ikke derimod h. Digt., s. Madv. Synt. § 49, a. m. Not. — *Μάλεια* eller *Μαλέα* er det sydøstlige Fjordbjerg i Lakonien. — Det er ikke let at sige Noget bestemt om denne Agamemnons Reise, som Hom. har angivet saa ubestemt. Men nu tor man vel ikke af vor Digter fordre noisagtig geographisk Kundskab, og vil man deraf ikke ansee v. 160—162 for indstudte eller v. 160—165 for uægte, bliver vel følgende Forklaring den sandsynligste. I den Storm, som Athene vakte, er Agamemnon dreven fra sin Cours og kommen sydpaa ned til Malea. Herfra fastede en Storm ham efter mod Nordost til Spidsen af Argolis, og i en By, Mideia, ved den argoliske Bugt stod Thyeses have boet. Derfra sendte Guderne ham Medbor, og han naaede Hjemmets Kyster.

163. *ἄγρον ἐπ' ἑσχατήν* — „til det yderste af Landet“; det maatte da være Spidsen af Argolis.

165. *ἄλλ' ὅτε δή* — Eftersætningen begynder med v.
167 *ἵτοι οὐ μέν*.

167. *ἐπεβήσετο πατρίδος αὔης* — (= γαῖα ep. f. γῆ) om Gen. ved *ἐπιβαίνω* s. Madv. Synt. § 59, c.; Verbet forbindes ogsaa med Acc., Dat. og med *ἐπι* med Acc. og Gen.

168. *κύνει* — Det var Skik hos de Gamle, at de, naar de vendte tilbage fra en lang Reise, fastede sig ned paa og kyssede deres Fædrelands Jordbund.

171. *ἰπὸ δ' ἔσχετο = ὑπέσχετο δέ*.

172. *εἰς ἐνιαυτόν* — εἰς betegner her Tidens Barighed, εἰς εὐ. „et heelt klar igjennem“.

173. *μή ἐλάθοι παρείων* — „forat han ikke hemmeligt skulde nærme sig“ (ikke: „gaae forbi“, som *πάρειμι* egtl. betyder); om Partic. ved *λανθάνω* s. Madv. Synt. § 177, b. — *μηδούσι τούριδος ἀληῆς* — et ofte forekommende poetisk Udtryk for at angribe eller forsvare sig. Det var jo naturligt, at Agamemnon vilde søge at hævne sig, naar han erfarede Aigisthos' Misgjerning.

174. *βῆ ἵμεν — ἵμεν* = *ἰέται* er egentl. overslodigt; men saaledes sættes ofte hos Hom. ved Verb. det speciellere Begreb i Inf. efter det almindelige; altsaa: „han satte sig i Bevægelse forat gaae“ eller „han gjorde sig færdig til at gaae“. — *ἄγγελών* — om Fut. Partic. ved Bevægelsesverb forat betegne Hensigten, s. Madv. Synt. § 175, d. Ann.

178. *καλέων οἱ καλέσων*, s. v. 174.

181. *κατέκτανε* — om Aorist. s. v. 4. — Efter Hom. paa dette og andre Steder bliver saaledes Agamemnon dræbt ved Maaltidet i Mykenai af Aigisthos, der er den væsentlig skyldige; efter Tragiferne derimod er det *Klytemnestra*, der ved at kaste en Sæk eller et Næt over sin Mand hindrer ham i at gjøre Modstand og berover ham Livet.

183. *ἔνταθεν* — af *πρεσίνω*, s. Tregd. Forml. § 120, a. Ann. 5.

190. *δῆμουεν* — „vi ville finde“, enestaaende Præsens med Futurums Betydning.

191. *πείρα ὄπως νεν ἴνεαι* (οἱ *ἴνηαι*) — *πειράω* og *πειράομαι* forbindes med Inf., undertiden med Particip., men ogsaa med en Gjenstandssætu. med *ὄπως* eller Spørgesætning, s. Madv. Synt. § 145, Ann. 2. Conj. s. §§ 123.

192. *ἢ νεν* — *πτεῖνεν*, σὺ δέ *νεν αντιβολήσαις*, den ligefremme Oversættelse: „eller Drestes vilde have dræbt ham“, passer ikke; en anden: „eller D. har vel dræbt ham“,

saa at *nér* skulde være = *πού*, kan neppe bevises; maaske skal der læses *nai* istedetfor *nér* o: „eller ogsaa har D. dræbt ham“. — Til *οὐ* dø — *ἀντιβολήσαις* maa en Betingelse underforstaaes af *η* *νέρ* — *κτεῖνεν* o: og hvis Orestes har dræbt ham, vil du vel indtræffe v. s. v. — cfr. Madv. Synt. §§ 117, a. og b. og 135, a. og b.

197. *τούτοις* o: Alias og Agamemnon. — *τρίτοις* *ἄνδρα* angives i v. 200.

200. *νιός Αἰγατεων Ἰθάνη* ēvi — Odysseus var en Son af Laertes og Antikleia; hans Hustru var Penelope og hans Son Telemachos. Han deltog i Toget mod Troia, hvor han udmerkede sig ved Klogt og Smildhed. Efter Troias Erobring slakkede han i ti Aar omkring paa Havet, inden han kom hjem til sin Fædrenes Ithake, en lille Ø i det ioniske Hav. Det er om denne Odysseus' Omflakken og forskjellige Eventyr, om hans Hjemkomst og Bedrifter efter denne, da han maatte rense sit Huus for en Mængde Friere, der veilede til hans trofaste Hustru og drev deres Uvæsen der, at Homer fortæller os i sit store Digt Odysseen.

201. ēv *μῆση* — denne Ø var Dgyptia; den maa have ligget vestlig for Ithake; men hvor lader sig ikke let bestemme, rimeligtvis nordvest.

202. *νύμφης Καλυψοῦς* — Kalypso var en Datter af Atlas; hun levede paa Den Dgyptia assondret fra Guder og Mennesker. Til hendes Ø blev Odysseus henkastet, og hun lovede ham Uddodelighed og evig Ungdom, hvis han vilde blive hos hende, og da han ikke vilde, holdt hun ham tilbage i 7 Aar; men paa Gudernes Befaling maatte hun lade ham reise. Efter senere Sagn berovede hun sig selv Livet af Sorg over Odysseus' Bortreise.

204. *πάρα* = *πάρειστον* — s. Tregd. Forml. § 44, b.

207. "Αργει — saaledes benævnes øste hos Hom. hele Peloponnes, ligesom 'Αργεῖοι er Navnet paa alle Græker.

208. 'Ηλύσιον πεδίον — Den elyssiske Mark laae yderst mod Vest ved Okeanos, hvorfra den kjolende Zephyros opstiger. Ligesom i Gudernes Opholdssted findes her aldrig Sne, Storm eller Regn, men et evigt Føraar. Om Hom. har tænkt sig den som en Deel af Fæstlandet eller som et Øland, er ikke let at sige. Først sildigere Digtere tale om „de Saliges Dør“. Til denne elyssiske Mark blevе sørdeles begunstigede Heroer, der vare i Slægt med Zeus, forte, saaledes Zeus' Son Rhadamanthys og hans Svigerson Meuelaos. De dode ikke, men endnu i levende Livе blevе de bragte til dette Opholdssted, der skildres som yndigt, men blot i climatisk Henseende. Men ikke alle Zeus' Slægtninge komme derhen; saaledes dør hans Son Sarpedon. — De Afdedes sædvanslige Opholdssted er hos Aides. Dette var under Jorden og har sin Indgang i det sollose Vesten. Hvad der kommer til Aides er ψυχή ο: Livskraften, forsaavidt den bestaaer i Pulsslag og Aandedrag, ikke Sjælen som tænkende, følende og villende. Denne kan kun tænkes i Forbindelse med Legemet, bestaaer med dette og hører op med dette. Der bliver saaledes hos Hom. ikke Tale om Sjælens Udodelighed efter vort Begreb. Denne ψυχή lever i Underverdenen som et εἴδωλον, som et Skyggebilled. Hos Hom. tales der ikke om Dommere i Underverdenen, der skulle bedomme Menneskenes Liv; der tales heller ikke om nogen Besønning eller Straf; alle, undtagen de sørdeles begunstigede, der uden at doe bringes til den elyssiske Mark, ere samme Vilkaar underkastede, og Straffen for Synder i Livet bestaaer i Ulykker under Livet og Tilsintetgjørelsen af dette selv, i Doden. Der nævnes rigtignok nogle enkelte, der blevе piinte paa en særegen Maade i Underverdenen; men det er da

saadanne, der paa en føregen Maade have forseet sig imod Guderne, og hvem disse da have paalagt en føregen Straf.

209. *Padáuavdus* — Han var en Son af Zeus og Europa, en Broder til Minos. Efter sildigere Sagn gjøres han tilligemed hans Broder Minos og Aiakos, der alle i Livet havde udmarket sig ved Retfærdighed, til Dommere i Underverdenen. Efter Homer, der, som ovenfor er sagt, ikke kjender til saadanne, lever han paa den elysiske Mark.

212. *Zερύροι* — Under den stærke Barne satte Grækerne megen Pris paa den Kjærlighed, som Bestenwinden, der blæste fra Havet, tilsørte dem. Hvad Under da, at den ikke savnedes paa den elysiske Mark, hvor alt var saa yndigt.

214. *Ἑλένην* — Hun var en Datter af Zeus og Leda; hendes Brodre varer Dioskurerne, Kastor og Polydeukes. Hun var udmarket ved Skjønhed og gift med Menelaos, der saaledes blev Zeus' Svigersøn, *ῥαμφός Λιός*. Hendes Bortførelse af Paris gav, som bekjendt, Anledning til den troiske Krig. — *ορίν* — „og er dem (Guderne) Zeus' Svigersøn“ — s. Madv. Synt. § 38, f.

215. *ἐδύστο* — s. Tregd. Forml. § 138, b, *δύνω* og § 118, c. Ann. 2.

II. Odyss. 9, 106—560.

1. *Κυκλώπων δ' ες γαιαν* — Hvor dette Land er at søge, er ikke let at sige; sandsynligvis har det været paa den sydvestlige Kyst af Sicilien ved Forbjerget Lilybæum. Kykloperne o: de Rundsiede ere efter Hom. raae, overmodige Naturmennesker, for hvem al Cultur er fremmed. Om de alle have været af en saa kæmpemæssig Størrelse og kun have haft eet Die, som Polyphem, figer Hom. ikke bestemt.

Hesiodus, der kun fjender tre Kykloper, der smedde Zeus' Tordenkiler og have deres værksted i Etna, og senere Digtere kalde dem eenoiede.

2. *θεοῖς πεποιθότες* — maa opfattes som en almindelig Uttring for „stolende paa Naturen“, da det ellers vilde stride imod v. 169: *οὐ Κύκλωπες Διὸς ἀλέγονοιον οὐδὲ θεῶν μακάρων*; thi de Gamle betragtede alt, hvad Naturen virkede, som Virkninger af Guderne.

3. *οὐτε φυτεύοντοι οὐτε ἀρόωσιν* — disse Udtryk, ligesom *οπείσειν καὶ φυτεύειν* og *ἀροῦν καὶ σκάπτειν* (hafke) ere almindelige Betegnelser hos Grækerne for Biinavl og Agerbrug. — *ἀρόωσι* ep. = *ἀροῦσι*, h. Hom. contraheres undertiden Verber paa ὁ, som om de endtes paa ἡ, og indskyde en beslagtet Vocal.

4. *τα' γ'* — figter til det, der nævnes i det følgende Vers.

6. *ἄξει* poet. = *αὔξει*.

7. *βουληφόροι* — som egtl. bruges som Tillægsord til Hyrster, staaer kun her ved *ἀγορά*.

11. *λάχεια* — enten = *ἐλάχεια* „lille“ (*τετάννυσται* kan desuagtet godt bruges; thi der betegnes blot derved, at Dens Længde er større end dens Brede) eller af *λαχαινω*, grave, hafke, altsaa: „let at grave og at dyrke, muldet“, i Modsetn. til „flippefuld“. Den selv har man villet finde imellem de negatistiske Der ved Forbjerget Lilibeum, af hvilke en, Egusa, skal være saaledes bestaffen af Naturen, som Hom. beskriver denne.

20. *πάρε* = *πάρεισιν*. — *μιλτοπάροι* — dette og lignende Tillægsord, der betegne Farve og Udsænde, findes oftere i Forbindelse med *νῆσ*. Det er især den røde Farve, som de Gamle anvendte til Prydelse.

21. *οἱ νε κάμοιεν* — *κάμω*, der egtl. er et intrans.

Verb., bruges ogsaa hos Digt. som trans. „bearbeide med Besværlighed, forfærdige“.

23. *oīā τε πολλά* — „saaledes som øste“.

25. *οī οε νῆον εὐτιμένην ἐπάμοντο* — *εὐτιμένην* maa ikke opfattes som Tillægsord til *νῆον*; men som en Apposition til Objectet: „som ogsaa vilde have gjort dem Den veldyrket“. Til denne Sætning, ligesom til Sætningerne i de nærmest foregaaende og efterfølgende Vers, maa Betingelsen tenkes af den hele Sammenhæng; de danne nemlig en Modsatn. til Birkeligheden, s. Madv. §§ 117 og 135.

26. *ῷρα* — „Året Haves- og Markfrugter“.

28. *ἄρθιτοι* — „som ikke gaaer ud“.

29. *αισὶ* — hører noie sammen med *εἰς ὥρας*, „hver Sommer“; *ὥραι* bliver øste brugt om det hele frugtbare År, modsat Vinteren.

30. *πῖαρ υπ' οὐδας* — *πῖαρ* er ikke, som Nogle mene, et Adjekt., der hører til *οὐδας*, men et Subst., saaat *οὐδας* er Accus. styret af *υπό*; „da Fedt sikkerlig er under Jordbunden“.

31. *λιμήν* — er det Helse, hvoraf *օχυος* er en Deel, nemlig det inderste; *λιμήν* er altsaa „Rhed“, *օχυος*, „Havn“.

— *χρεώ ἔστιν* — forbindes her baade med Gen. og Inf.

32. *εὐράς* — „Aukerstene“; de ældste Aukere bestod af Stene, som man lod falde fra Førenden, medens Agterenden blev fastbunden i Land; senere omtales ogsaa Aukere af Jern.

33. *ἐπικέλσαντες* — *ἐπικέλλω* enten med *νῆα* eller absol., ligesom det latinske appellere, „lunde, lægge til Land“, baade om Personer, som her, og om Skibe, som v. 43 og 44. — *μείναι* — som styrende Ord hertil maa af det foregaaende negative Udtryk i v. 31 *οὐ χρεώ ἔστιν* understaaes det tilsvarende affirmative, s. Madv. Synt. § 213.

34. ἐποργύνῃ — „opmuntrer“, nemlig: dem til at seile bort.

38. οὐδὲ προνφαίνετ’ ἴδεσθαι sc. νῆσος.

39. σελήνη — er hos Hom. ikke nogen Guddom; først senere personificeres den og siges at være en Datter af Hyperion og Euryphaessa eller Theia.

40. προύφαινε — staaer her intrans. „lyste“.

41. ἔνθ' οὐ τις — οὐτε οὐτε — som om der havde staaet, οὐτε-οὐτε, „der saae man hverken Den, ei heller saae vi de lange Bølger, der væltede sig mod Landet“; cfr. Madv. Synt. § 208, Ann.

44. πελούσχοι νηνοί — Dativen maa henføres til παθείλομεν; cfr. Madv. Synt. § 38, e.

46. ἀποβολέαντες ἐμείναμεν — „sov vi ind og oppebiede“.

49. νίψατ — De kaldes ofte κοῦραι Αἰός, Zeus' Døtre, o: Døtre af den Gud, der skjænker Regn. De ere da egentlig alle Dæmoner for Kilderne, som, idet de selv voxe ved Regnen, lade Træer og Enge, Bildt og Hjorder voxe og trives. Derefter blive de classificerede, og der siges om nogle af dem, at de beboe ἄλσεα παλά καὶ πηγὰς ποταμῶν καὶ πίσεα ποιήστα, andre kaldes ὁρεοτιάδες. Som Bjerg- og Skovnympher beskytte de Bildtet, og som saadanne ledsage de Artemis, Jagtens Gudinde. — αἰγιόχοι — af αἴγις og ἔχω, „den, der holder Aigiden“, et hyppigt forekommende Tilnavn til Zeus. Aigis, der rimeligvis kommer af αἴοω, stormer frem, er hos Hom. Zeus' Skjold; han ryster det i den venstre Haand, medens han udslynger Lyret med den hoire, forat vække Uveir og Skræk; det er altsaa som skymslende Tordengud, at Zeus fører Aigis. Det er forsædigt af Hephaistos; det er frygteligt, overalt omgivet af Skræk; Gorgohovedet sidder derpaa, og hundrede gyldne

Qvaster, hvoraf enhver er hundrede Øyer værd, hænge ned fra det. Dette frygtelige Baaben tillader Zeus undertiden Apol- lon og Athene at føre.

50. ὁρεσκόνως — af ὄρος og νέω, νεῖμαι, „som boer paa Bjergene“.

52. διὰ δὲ τοίχα ποσμηθέντες — διά hører til Verbet.

55. ἔξελον — er plur.: „de udtoge“.

57. δαινύμενοι — hører nærmest kun til πρέα, og til μέθυ maa underforstaaes πίνοντες.

59. αὐτιφρορεῦσιν — et hyppigt forekommende Slags Kar til at gjemme og bære flydende Sager i, oftest Vin og Olie, ogsaa Honning. De vare af Leer, undertiden af Guld, havde to Øren el. Hanke (αὐτιφί og φέρω) og endte forneden i en Spids, saat de ikke kunde staae, men maatte sættes ned i Jorden eller paa en Trefod.

60. Κινόρων — Kikonerne behoede den sydlige Kyst af Thracien ved det aigaiiske Hav. De havde hjulpet Troerne i Krigen og vare deraf Achaiernes Fjender.

61. ἐλεύσομεν — Dette Verb. passer blot til det første Object, πατρόν, ikke derimod til det andet, φθογγήν; hertil maa underforstaaes et beslægtet Verb., saasom ἀπούω; s. Madv. Synt. § 214, Num. 4.

62. αὐτῶν — „deres“; det er Menneskenes, i Mod- satning til Dyrenes.

67. ἐρίγοες — plur. til ἐρίγος, s. Tregd. Forml. § 88, 6.

70. ḷ — ḷ — i afhængige disjunctive Spørgsmaal for εἰ — ḷ; s. Madv. Synt. § 199, c. og Num. 1.

72. ἀνὰ νηὸς ἔβην ὃ: νηὸς ἀνέβην. „gik hen til Skibet“; ἐπὶ νηὸς βαῖνειν, „at gaae op paa Skibet“.

79. *μῆλα* — „Smaatvæg“, indbefatter baade øres og øjeg.

80. *κατωρχέεσσοι* — som om Nom. heed *κατωρχής* der ikke findes, har til Nom. *κατώρχης*; det bruges om store Stene, hvoraf en Deel var gravet ned (*κατορχίσσω*) i Jorden.

87. *ότε* — ikke Tidsconjunctionen, men det relat. Pron. i Neutr.

89. *ἔρυθραι* — s. Tred. Forml. § 143, *ἔρυθρον*.

91. *αօνόν* — der egentl. betyder en afstrukket Hud, bruges derpaa om et Slags Sæk, der var gjort af Skind og brugtes især paa Reiser til at opbevare Vin og Vand.

92. *Μαρων* — denne Maron, Guanthes' Son, der skjænker Odysseus den herlige Vin, sættes af andre Forfattere i Forbindelse med Dionysos, Vinens Gud; de gjøre ham nemlig enten til en Son eller Sonneson af Dionysos; men dette Slaegtshab er Homer aldeles fremmed. Homer fjender overhovedet kun lidt til Dionysos; og Dionysos' Son som Apollons Præst vilde passe ilde.

93. *Ἀπόλλωνος* — Apollon var en Son af Zeus og Leto, var Twillingbroder til Artemis og født paa Delos. Han dyrkedes meget af de Gamle og det under forskjellige former. Han er saaledes den straffende Gud, hvoraf han rimeligvis har faaet sit Navn (af *ἀπόλλυμι*). Som saadan er han væbnet med Bue og Pil, hvorfor han kaldes *εὐάρεστος*, *κλυτότοξος*, *ἀργυρότοξος* og lign., og sender Pest forat straffe Menneskene; han udsender ogsaa „milde Pile“ og dræber dermed unge kraftfulde Mænd, ligesom hans Søster dræber Kvinderne. Han er Gud for Spaadomskunsten, som han endog meddeler de Dodelige; derfor tillægges ham mange Drakler. Han er Gud for Sangen og Strengespil, spiller paa Phorminx for Guderne ved deres Gjæstebud

og er Sangernes Lærer. De andre former, hvorunder han dyrkes, vedkommer os ikke, da Homer ikke fjender dem; nævnlig er han hos Hom. slet ikke Solgud; Helios og Apollon skiller derimod bestemt fra hinanden, og hans hypopige Tilnavn *Φοῖβος* maa ikke forklares om ham som Solgud, men sigter blot til den „rene“ og „straalende“ Skjenhed, som Homer ligesom andre Digttere tillægge ham. — *Ισμαῖος* — en By i Kifonernes Land. — *ἀμφιβεβήνει* — „gaaer omkring, beskyttet“; Plsqpst. med Betydn. af Præsens; med mindre man tor sige, at det er Perfectum, der med Præsens' Betydning tillige har antaget Præsens' Endelse; smlg. *περπύκει* og *ἀνώγει*.

98. *ωρτῆρα* — et Slags Kar ofte af en meget betydelig Størrelse og af meget forskelligt Stof, sædvanligt af Leer, som de Gamle brugte til at blande Vinen i — de draf nemlig fordetmeste Vinen blandet med Vand, — og hvorfaf der da blev omdeelt til Gæsterne.

99. *δυάδεκα πᾶσιν* — „tolv i det Hele“.

103. *ὅτε πίνοιεν* — Subjectet hertil maa underforstaes af det hele Indhold; „naar de draf“ (Maron og hans Hustru) eller i Alm. „naar man draf“.

104. *Ἐν δέτας ἐμπλήσας ὕδατος ἀνὰ εἶνοι μέρη*
χεῦ — „efterat have fyldt eet Bæger heldte han (Maron) det over 20 Maal Vand“; saataal altsaa *Ἐν δέτας* hører baade til *ἐμπλήσας* og *χεῦ*, og *ἀνά* til *μέρη*. Dette Forhold i Blandingen er uden Eksempel og overdrevet. Ellers blandede de 3 Dele Vand med 1 Deel Vin, eller 2 Dele Vand med 1 Deel Vin, eller 3 Dele Vand med 2 Dele Vin eller ogsaa ligemeget af begge Dele. Homer lader Odysseus bringe med sig saa sterk Vin, forat han kan betvinge Uhyret Polyphemos. — *δέτας* — som det synes, et hos Homer for allelags Bægere fælleds Navn.

106. *αποσχέσθαι* — underforstaaes τοῦ οἴνου.

108. *πωρύνω* — en Sæk af Læder til at opbevare Lev-netsmidler, Brod, Meel o. lign.

109. ἄνδρος ἐπελεύσεσθαι, — ἄνδρα er Object for ἐπελ. „at jeg vilde komme til en Mand“; om Juf. efter μοὶ δίσατο θυμός ἀγήνωρ, der er et omstrivende Udtryk for οισαμην, s. Madv. Synt. § 160.

113. ἐθηεύμεσθα — af θηέματι = θεάματι; „vi saae med Forundring, vi studede over“.

116. *ἔρχατο* — s. Tregd. Forml. § 134, εἰργνυμι. — πρόγονοι „de først fødte“, μέτασσαι af μετά, = μεταγενεῖς el. μεταγενέστεραι, i Modsatning til πρόγονοι, „de senere fødte“; ἔρσαι „de nylig fødte“; „thi tre Gange føde Faarene i et heelt Aar“, siger Hom. et andet Sted.

117. *ναιῶν* — s. Lex. ναιώ, boer; ogsaa: er beliggende, bliver beboet, eggl. er fuld af, flyder over, her: „alle Karrene vare fulde af“ eller „lob over af Balle“.

118. *οναρφίδες* — et rundt Trækar til Mælk og Balle.
— *τετυγμένα* — retter sig efter det fjernere ἄγγεα.

120. *τυρῶν αἰνυμένον* — om Gen. s. Madv. Synt. § 51, d. Accusativen af Partic. er nødvendig; thi der er et andet Subj. til λέγει end til λιοσσοντ „de bade, at man“ o. s. v.

124. *εἰ μοι ξείνια δοίη* — om denne Betydn. af εἰ, som om der var at underforstaae πειρᾶσθαι, s. Madv. Synt. 194, a, Ann. 2, cfr. § 132, d.

126. *πήνεται* — s. Tregd. Forml. § 142, *ναιῶ* — ἐθύσαμεν sc. *τυρῶν*, det var nemlig Skif at offre det første af Maden til Guderne, forend man selv spiste.

128. *ἔως* — maa under Scanctionen læses som *εἶος*.

133. *θύρησιν* — „udenfor“, modsat *εἰς σπέος*; det bliver nærmere bestemt ved ἐποθετεύονται, „ude i Gaarden“.

138. *ηλίβατον* — rimeligt af *ἀλιτεῖν* og *βαῖνω*, „hvør man feiler ved at træde, skraa, steil“.

140. *ἐμψόνον* — betyder hos Hom. „det Nyfodte“, ellers „Fosteret i Moders Liv“.

141. *θρέψεις* — s. Lex. *τρέψω*; „han lod lobe sammen“.

145. *σπεῦσαι* — Dette Verb., der deels er trans. deels intransit., sættes, naar det ikke staaer absol., hos Hom. med Partic., medens det ellers forbindes med Infisn. — *τὰ ἔργα* — „disse sine Gjerninger“.

146. *καὶ εἰσιδεν* — „og saae os“.

152. *δεισάντων* — der hører til *ἥντιν*, er et Slags Anakoluthie, der oftere forekommer h. Hom. Det possesive Forhold betegner han nemlig deels ved Gen., deels ved Dativ, og der findes et Partic. i Gen., der hører til et Nomen el. Pronomen i Dativ, ligesom det Modsatte forekommer.

156. *ἄλλην ὄδόν*, *ἄλλα κέλευθα* — om Afsyndeton s. Madv. Synt. § 185, Num. 6.

162. *ξεινήν* — betegner i Allm. den Gave, som Verten gav sin bortreisende Gjæsteven, men bruges under tiden ogsaa om den Bevertning, som Gjæstfriheden bod enhver at yde den Fremmede. Gaven betegnes her ved *δωτίνην*.

164. *αἰδεῖο* — ep. contrah. af *αἰδέεο*.

165. *ἐπιτιμήτωρ* — saaledes kaldes Zeus som *ξένιος* og *ἰνετήσιος*, da han beskytter alle Fremmede og Bonaf dende og hævner enhver Krænkelse af Gjæstfriheden. — For resten betegner Präp. *ἐπί* i saadanme Former, som *ἐπιτιμήτωρ*, *ἐπιβουνόλος* o. fl. den overordnede Stilling, medens *ὑπό* betegner den underordnede, som i *ὑποδυώς* o. fl.

168. *δειδίνειν* — ep. Perf. Infisn. s. Tregd. Forml. § 140, a, *διώ* og § 130. — *ἀλέασθαι* — Nor. Inf. til *ἀλέομαι*, cfr. nedenfor v. 171 *ἀλενάμενος* af *ἀλεύομαι*.

171. περιθοίμην — s. Tregd. Forml. § 148, φείδομαι.
173. ὅπῃ ἔσχες νῆα — „hvor du landede med Skibet“.
174. δαείω — s. Tregd. Forml. § 140, c, δαέω.
177. νία — Synizesis.
178. πρὸς πέτρησιν — πρὸς med Dativ, hvor man maatte vente Accus.; men saaledes findes oftere Dativ ved Spørgsmaalet hvorhen? istedetfor Acc. forat betegne den paa Bevægelsen fulgte No; cfr. nedenfor v. 183: ποτὶ γαῖῃ κόπτε.
186. οὐδ' ἀπέλειπεν — parenthetisk, „uden at leve noget“.
191. ἐπ' — hører til πίνων; ἐπιπίνω, „drinke efter Maden“, er transf.
192. ταυνοσάμενος διὰ μῆλων — „strakt hen imellem Smaaqvæget“.
193. τόν — Object til οὐτάμεναι i v. 195. — βούλευσαι — der her har samme Betydn. som Medium, raadsflaae, tænke paa, have i Sinde, findes ogsaa undertiden h. Attikerne brugt saaledes.
195. ὅθι φρένες ἡπαρ ἔχουσιν — „hvor Mellengulvet omslutter Leveren“.
196. χειρί = χειρί. — ἐπιμασσάμενος — (s. Tregd. Forml. § 144, μαίουμαι) hører ikke til οὐτάμεναι, men til βούλεναι, og som Object for dette Partic. maa tænkes ξίφος: „efter at have berort, grebet det med Haanden“. En saadan Adskillelse af det, der hører sammen, findes undertiden h. Hom.
197. ἀπωλόμεθ' ὥλεθρον — s. Madv. Synt. § 26, a.
198. πὲν δυνάμεσθα (= ἐδυνάμεσθα) s. Madv. Synt. § 117, a. Num.
205. δὴ αὖτε — Synizesis; man læse δηῦτε.

208. ὡς εἰ — ἐπιθείη — om Optat. ved εἰ i Sammenligninger, s. Madv. Synt. § 135, Ann. 3.

209. φοίζω — er i den ion. Dialect Fem., ellers Masc.

211. εἴ πως — s. Madv. Synt. § 194, a. Ann. 2.

213. Κύκλωπος γὰρ ἔκειτο — „der laae nemlig“.

214. τὸ μέν — Man mærke det tre Gange gjentagne μέν. Exempler herpaa findes oftere hos Hom. Det slutter sig noie til Demonstrativet, der fastholder det i Forveien nævnte φόπαλον.

216. ὅσσον δ'ιστόν — om denne Attraction ved ὅσσος, der i den attiske Prosa kun findes ved οἷος, s. Madv. Synt. § 106, Ann. 2. — Det fuldstændige Udtryk vilde være τόσον εἶναι, ὅσσος ἐστὶν ιστός. — Paa samme Maade maa det efterfølgende: τοῦ μὲν ὅσσον τ' ὕγιναι i v. 219 forklares.

224. μεγάλ' ἥλιθα πολλή — μεγάλα forstørker vel ἥλιθα, der hos Hom. altid findes forbundet med πολύς, — „i overordentlig stor Mængde“.

225. πεπαλάχθαι — Andre læse πεπαλάσθαι og mene, at παλάσσω i Betydningen: kaste Lod, har denne Form, medens πεπαλάχθαι bruges, naar παλάσσω betyder: bestanke, besudle. — Hom. bruger det kun et Par Gange i Betydningen: kaste Lod; oftere bruger han πάλλω. Man fastede Lod paa folgende Maade: enhver af Deeltagerne betegnede sit Lod (πληρός af πλάω brækker itu), der bestod af et afbrækket Stykke Træ, Potteskaar eller lignende, med et Mærke og fastede det i en Hjelm. Denne blev svinget, indtil et Lod sprang ud, som da blev foreviist rundt, indtil en gjenkjendte sit Mærke, og paa ham var da Loddet faldet.

226. ὡς τις τολμήσειεν — om Optat. her ligesom ὅτε ináνοι i v. 227, s. Madv. Synt. § 132. a.

228. ἄν νε — ἥθελον — en usædvanlig Fordobling

af *ἄν*; noget lignende forekommer hos Hom. blot i Odys. 4,733 og Il. 13,127.

230. *καλλίτριχα* — bruges kun her og v. 363 om Faar og Geder, ellers om Heste.

240. *μοσύβιον* — mener man, var et simpelt Driftekaf, som Hyrder og Landmænd brugte. Man siger, at det er kommet af *μοσός*, enten fordi Karret var forsædigt af Bedbende eller prydet dermed.

241. *τῆ* — f. Tregd. Forml. § 147; *πίε* — f. Tregd. Forml. § 138, b, *πίνω*. — *ποία* — Synizesis.

242. *οἴόν τι* — *τόδε* — f. Madv. Synt. § 100, c. — *ἐπεκενθεῖ* — f. Tregd. Forml. § 149, *κενθω*; Plsgrf. med Betydning af Impst.

243. *σοὶ δ' αὖ λοιβὴν φέρον, εἰ μὲν εἰσήσας οἴκαδε πέμψεις* — „dig bragte jeg den til Drifkoffer, om du af Medlidenhed vilde lade mig reise hjem“. Ved Modtagelsen af en Gjæst og især ved Afskeden blev der offret Drifkoffer og drukket paa en lykkelig Reise. Og hertil behovedes nødvendigvis Vin. Odysseus mener: Jeg bragte egentlig Vinen i den Mening, at jeg vilde blive venligt modtaget og bortsendt; da skulde Vinen have tjent til Drifkoffer. — Om Optat. f. Madv. Synt. § 132. d.

245. *πῶς νεν* — *ἴζοιτο* — om Optat. f. Madv. Synt. § 136. — *σέ* — om denne digteriske Acc. ved Bevægelsesverber f. Madv. Synt. § 28, a. Ann. 2.

246. *πολέων* — ep. = *πολλῶν*.

247. *ἥσατο* — f. Tregd. Forml. § 148 *ἥδομαι*.

253. *νένταρος* — Saaledes faldes i Alm. Gudernes Drif, ligesom Gudernes Spise faldes *ἀμφοροία*; nogle Digttere vende det rigtignok om og lade Guderne drifke *ἀμφοροία* og spise *νένταρος*. — Hvad enten man afleder *νένταρος* af *νη* og *νήρος*, Dod, eller af *νη* og *ντείρω*, dræber,

eller af *veos*, ung og *πτάσθαι*, erhverver, eller af *νεάζω*, være ung, gjøre ung, er dog Grundbegrebet for *νέαρας* og *ἀμφορία* (§. 1,92) det samme; de ere begge Symboles paa Uddelighed og Usforgængelighed. — *ἀμφορίης* *ναὶ νέαρας ἀποθέωξ*, „et Udspring af Ambrosia og Nektar“, er blot et Udttryk forat betegne Vinens Fortræffelighed.

256. *Κύλωπα περὶ φρένας ἥλυθεν* — „var kommen til Kyklopen om Sindet o: var løbet R. i Hovedet“; *περὶ* kan styre *φρένας* og *Κύλωπα* hensøres til *ἥλυθεν* §. v. 245, eller ogsaa kan *περὶ* forbindes med *ἥλυθεν* og begge Accusative hensøres til Verbet; thi to Accusative, hvoraf den ene betegner det hele og den anden en Deel deraf, forekomme ofte hos Hom. ved Verber, der betyde: komme til, naae hen til, foruden andre.

259. *ὑπέστης* = *ὑπέσχον*.

260. *Οὐτίν* — denne usædvanlige Acc. af *οὐτίς* bruger Hom. forat give Ordet Form af et Gennavn.

265. *ἢ* — s. Tregd. Forml. § 131, c, *ἢμι*.

267. *φάρυγγος* — ep. f. *φάρυγγος*, der i Alm. betyder „Luftroret“, er her brugt om Spiseroret eller den indre Deel af Munden, hvor Spiserrets (*οἰσοφάγος*) og Luftrets (*λάρυγξ*) Navning er.

270. *εἴως θερμαϊνοίτο* — i Odysseen er *εἴως* o: *εἴως* ikke blot en simpel Tidseconjunct., „indtil“, men tillige en Hensigtseconjunct. „paa det at“. Optat. maa forklares efter Madv. Synt. § 131, a.

271. *ἄναδύῃ* — Nor. Optat. af *ἀναδύω*, s. Tregd. Forml. § 129, a. Num. 1.

273. *ἄψεσθαι* — „antændes, komme i Brand“; om Gjenstandene, der komme i Brand, bruges ellers de passive former; om Ilden, der antænder, de mediale el. active, og om Mennesker, der stikke i Brand, de active.

275. *θάρρος ἐνέπνευσεν μέγα δαιμόν —* saaledes siges der oftere, hvor Faren er stor og fræver et usædvanligt Mod, at det er Guddommen, der indaander Mennesket Mod.

278. *ώς ὅτε τις τρυπῶ —* I de homeriske Sammenligninger med *ώς ὅτε* findes snart Indic. snart Conjunction, efter den forskellige Maade, hvorpaa de udsiges, enten lige frem (Indic.) eller som et muligt forekommende Tilfælde (Conj. saal. v. 285—286 *ώς ὅτι ἀνηρ — βάπτη*). Kun en eneste Gang og det her forekommer Optat.; maaske tor man derfor her læse *τρυπᾷ* for *τρυπῶ*.

279. *οἱ δέ — οἱ*: Svendene; Odysseus og hans Folk sammenlignes med Skibstømmermanden og hans Svende.

280. *τὸ δέ — οἱ*: *τρύπανοι*.

282. *θερμόν —* hører til *αἷμα* og *λόρτα* til *τόν οἱ μοχλόν*.

283. *ἀμφί —* Adb. „rundtom“.

284. *σφραγίεῦντο —* af *σφραγίεομαι*, et onomatopoetisk Ord, der her bruges om den hvislende Lyd, som en glødende Gjenstand frembringer, naar den kommer i Berorelse med Vand el. lignende; men i v. 334 betyder det „strutte, være fuld“.

285. *χαλκεύς —* oprindel. en Mand, der arbeidede i *χαλκός*, Erts el. Kobber, det Metal, som Grækerne først lærte at bearbeide; senere betyder det enhver Metalarbeider. Saal. finde vi, at Ord, der oprindelig betegnede noget aldeles specielt, senere have faaet en generel Betydn. f. Ex. *εὐβαι* — f. v. 32; *διγθέωται*, der oprindel. betyder en Hud og et Slags Pergament, dannet deraf, bruges om Boger i Ulm., efterat de vare gjorte af Papiir.

287. *φρομάσσων —* at anvende et kunstigt Middel, *φρομάσσων*, i Ulm. et Vægemiddel, Gift, Tryllemiddel og Farvemiddel, bruges kun her om den Forandring, man frem-

bringer ved Fernet, naar det dyppes i Vand. — *rò γαρ αὐτε* — „thi det er da el. atter“; Fernet er nemlig gjort blodt i Ilden, men bliver nu atter desto haardere ved Vandet.

292. *ἄλυων* — af *ἄλη*, „at være forvirret, ude af sig selv“ baade af Smerte og af Glæde.

297. *τίπτε* (ο: *τι ποτε*) *τόοον* — hører til *ἀργμένος* ο: „hvilken saa stor Ulykke er hændet dig, at du raabte saaledes“; — om Particip. med et spørgende el. relativt Ord s. Madv. Synt. § 176, a. — *ἀργμένος* — s. Tregd. Forml. § 144.

302. *Oὐτὶς μὲν εἰ.* — Man mærke det Spil med Ord og den af de tvetydige Ord opstaede Misforstaelse, som Odysseus' Paafund at kalde sig *Oὐτὶς*, Ingen, foranlediger. Polyphemis Ord: *Oὐτὶς μὲν τείνει δόλῳ οὐδὲ βίηφιν* ο: „Outis, Ingen, dræber mig ved List og ikke ved Bold“, forstaaer Kykloperne naturligvis saaledes: „Ingen dræber mig ved List eller Bold“; havde Polyphem derimod sagt *οὐ δέ*, „men ikke“, havde ingen Misforstaelse funnet opstaae. Nedenfor i v. 304 er der et Ordspil med *μῆτις*; thi man kunde forstaae det som *μῆτις*, Klogt, og Polyphem figer ovenfor *δόλῳ*. — Man mærke endvidere Forskjellen imellem *οὐ* og *μή* og de af disse Partikler afledede Ord, der her tydelig fremtræder, s. Madv. Synt. § 200, a.

304. *εἰ μὲν δή τε.* — Kykloperne raisonnere saaledes: er der ingen, der gjør dig Fortraed, saa maa du være syg; men imod en Sygdom, der er sendt af Zeus, have vi ingen Hjælp. — En indre Sygdom ansaaes for ulægelig ved menneskelig Kunst; *νοῦσοι* beskrives deraf altid som langvarige og hentærende. Deraf henviser Kykloperne Polyphem til hans Fader. Det samme mener Polyphem selv længere nede v. 413—414.

312. ὅσσι — ep. Dat. Pl. af ὅις; h. ἥποι. findes desuden Formerne ὁἴσσι og οἵεσι.

313. οὕτω — hører til νήπιον.

317. ὡς τε περὶ ψυχῆς — ὡς τε har her samme Bethydn., som foran et Particip. s. Madv. Synt. § 175, c. Det angiver Grunden; „saasom det gjaldt Livet“.

320. ἴοδνεφές — af ἵον, Viol, og νέφος, „mørkfærbet, sort eller mørkerød“.

323. σύντρεις — „tre og tre“, Cardinalstallene sammensatte med σύν have samme Bethydning som de latinske Distributiver; dette betegnes ogs. ved ἀνά og πατέ μed Acc.

329. νωλεμέως — afledes rimeligvis af den negative Partikel νη og αἰόλλω el. ὀλέω, driver om, bevæger, vender og dreier, og betyder altsaa: „fast, uden Bevægelse, uden at bevæges af sin Stilling eller Retning“.

333. μέμηνον — s. Tregd. Forml. § 140, a, μη-
νάομαι, der egentlig bruges om den Lyd, Gederne udstøde.

334. οὐθατα γὰρ σφαραγεῦντο — s. v. 284. — ἄντας — „Herren, Besidderen“.

337. ὡς οἱ — οἱ er Dativ.

339. λάχνῳ στεινόμενος καὶ ἐμοί — „besværet af Ulden og mig“ ο: besværet af mig, der hang fast i Ulden.

340. Ligesom Polyphem her tiltaler Baedderen, saaledes tale i Iliaden Hector og Achilleus til deres Heste. Endnu i vore Dage er det ikke usædvanligt, at Mennesker, især de mindre cultiverede, sluttet sig noie til og samtale med deres Dyr, som deres Stalsbrødre i Livets Arbeider og Besværligheder.

341. ἔσσον — Nor. s. Tregd. Forml. § 144, σεύω.

342. οὐ τι πάρος γε ἔργεαι — „ellers pleier du ikke at gaae“.

344. βιβάς — s. Tregd. Forml. § 138, a, βαίνω.

346. *ἢ σύ γ'* — *ποθέεις* — „sikkert savner du“. Maa-
ske er det spørgende: „savner du virkelig?“

350. *εἰ δὴ ὁμοφρονέοις* — „dersom du ogsaa havde
Forstand, ogsaa tænkte“ (som jeg — *ὁμῶς ἐμοὶ φρονέοις*).
— *ποτιφωνήεις* — dertil hører *εἰπεῖν*, „var istand til
at sige mig“.

353. *θεινομένου* — hører til *οἱ*, cfr. v. 152.

356. *ἐλθόντες* — som om der havde staet *ἐλνόμεθα*,
„da vi vare komne — gjorde vi os fri“; men Hom. angiver
det mere specielt ved *λυόμην* og *ὑπέλυσα*.

358. *τανάύποδα* — af *τανύω*, *τείνω*, og *πούς*, enten
„med strakte Been, hurtigt løbende“, eller „langbenede, hoi-
benede“.

359. *περιτρόπεόντες* — intrans. „dreiende os meget
omkring, ad store Ømveie.“

361. *τοὺς δέ* — „de andre“ ο: dem, som Polyphem
havde ædt.

362. *ἀνά* — hører til *νεῦον*; *ἀνανείω*, ved et stille
Tegn, ο: ved at trække Dienbrynen op, forbryde; det mod-
satte er *κατανεύω*, cfr. v. 383.

363. *πλαισιεύ* — kan ogsaa henføres til *οὐκ εἴων* og
ἀνὰ δ' ὄφρύσι νεῦον ἐκάστῳ, med Komma efter, opfattes
som en Parenthes.

367. *ἄλλ' ὅτε ἀπῆν* — „da jeg — ikke Skibet — var
borte“; thi Talen er om Dydysens. — *γέγωνε βοήσας* — som
Subject maa underforstaes *τίς*; *γέγωνε*, s. Tred. Forml.
§ 144.

369. *οὐκ* — hører til *ἔμελλες*. Impf. af *μέλλω* med
en Infinitiv betyder deels skulde enten efter Skjebnens
Willie, eller efter Tingenes Tilstand; deels, ligesom Præsens,
maatte efter Formodning eller Slutning; her bliver det da
at oversætte ved: „ikke skulde du da“; det var ikke Skjebnens

Villie; derimod, tilføies der, var det Skjebnens Villie at „dine onde Gjerninger skalde komme over dig“. At Odysseus falder sig selv *ἀναλυτις* sigter rimeligiis til Udtrykket, *οὐτιδαρός*, som Polyphem ovenfor, v. 354, tillægger ham.

379. *πλημνοίς* — af *πλήμηη*, *πλήθω*; dette hos Hom. fun her forekommende Ord bruges hyppigere af sildigere Forf. baade om den sterke Strom i Seer og Floder og om Havets Flod, modsat Ebbe, *ἄμπωτις*. — — Forresten gjør den Omstændighed, at *πλημνοίς* fun bruges her af Hom., og den Tautologi, som indeholdes i Ordene *Θέμωσε δὲ χέροον ἵκεσθαι*, da det samme er udtrykt ved *τὴν ἡπειρόνδε φέρει* i det foregaaende Vers, hele dette Vers noget misstænkligt; ligesom ogsaa det Afgjørende i Øjeblikket langt bedre træder frem, hvis man foier v. 380 *αὐτὰρ ἐγώ τε* umiddelbart til v. 378 *τὴν δ' — φέρει κύμα —*.

382. *ἐμβαλέειν κώστης* — *ἐμβάλλω* er her intrans.: „faste sig“, saa at man ikke behover at underforstaae *χεῖρας*.

384. *ἄλλ' ὅτε δῆ δίς τόσσον ἀπῆμεν* — „men da vi vare to Gange saalangt borte“; men da der nu v. 367 siges: „da vi vare saa langt borte, at en funde høres, naar han raabte“, har man troet heri at finde en Modsigelse og sagt at hæve denne ved at læse *δῆ αὐτὶς*, med Synesis *δηῦτις*, istedetfor *δῆ δίς*. Det er dog neppe nødvendigt saaledes at hænge sig i Ordene; thi Udtrykket *γέγωνε βοήσας* hører ligesom andre hos Hom. forekommende Udtryk, saasom: *τόσσον τις τ' ἐπιλεύσσει, ὕσσον τ' ἐπὶ λᾶαν ἵησιν; βουλυτόνδε;* *ἐν νυκτὸς ἀμολγῷ* v. sign., til de almindelige Bestemmelser af Rum og Tid, som man paa den Tid maatte hjælpe sig med, og som, ifølge Sagens Natur, ikke kunde indeholde bestemte Maal: — *ἄλα πογόσοντες* — rimeligiis en Biform til *περάω*, forbindes baade med Acc. og Gen.

385. προσηύδων — „stod jeg i Begreb med, vilde jeg til at tiltale“, s. Madv. Synt. § 113, Num. 1. Ligesaa ζητῶν i slg. v.: „søgte at standse“.

390. φθεγχαμένοι — φθέγγομαι har her sin oprindelige Betydning: „at give en Lyd fra sig“, modsat αὐδῶν „at tale forstaaeligt“.

400. παλαιόπατα — „forlængeliden sagt el. bekjendt“; — θεοπατοί — opr. den af Zeus og de andre Guder forudbestemte Skjebne; derpaa et Drakel, en Spaadom.

402. Τήλεμος — Eurymos' Søn, skal have været en udmerket Spaamand, som aldrig seiledede, quem nulla fefellerat ales, siger Ovid. Polyphem falder ham „dygtig og stor“; thi efter den alm. græske Forestilling ansaaes Legemsstorrelse for uundværlig for Mænd, der skulde indgyde Respect; ligesom den ogsaa hørte med til den fuldkomne Skjønhed. — εκέναστο — s. Tregd. Forml. § 133, καίνυμαι.

408. νῦν — „nu“, betegner ikke blot det nærværende, men ogsaa det nu netop forbigangne og det umiddelbart og strax forestaaende. — ὀλίγος — der oprindelig bruges om Mængden, modsat πολύς, staer her om Storrelsen, modsat μέγας.

409. αλάωσεν — af Goragt bruges den tredie Person om den nærværende, ligesom omvendt den anden Person bruges om den fraværende ved Deeltagelse.

411. ἐρροίγαος — ligesom ἐρογίχθων, er Poseidon.

413. Af sin Fader Poseidon alene venter Polyphem Helbredelse, ikke fordi han alene har Eynen, men fordi han, som Fader, alene foruden Eynen har Billien. Ellers tillægge Graferne ikke Poseidon Lægefraft.

417. Ἄιδος — "Ἄις, 'Αιδης el. "Ἄιδης (α' priv. og εἰδω) er Behersker over Underverdenen, de Dodes Opholdssted; han er en Son af Kronos og Rhea.

418. *ως* — herved betegnes en bekræftende Forsikring ved et Ønske, der ansees for svært el. uopnuaeligt; „gid jeg saa sandt — som“.

421. *κυανοχαίτη* — „med de mørke Løkker“; et oftere forekommende Tillægsord til Poseidon, ligesom de andre henstet fra Havets Uldseende og Characteer. Den rolige eller let krusede Havstlade er jo mørkeblaa.

423. Polyphemus Ønske og Forbandelse opfylder Poseidon fuldkommen, forsaavidt Skjebnen og Zeus tillade det, men ogsaa kun saavidt. Han kan saaledes kun forsinke og besværliggjøre Odysseus' Hjemkomst, aldeles tilintetgjøre den kan han ikke; thi det tillader Skjebnen ikke. Odysseus kom derfor først hjem efter 10 Års Forlob og alene og paa et fremmed Skib; thi alle hans Stalbredre vare omkomne og hans Skibe gaaede tilgrunde paa hans vidtloftige og farlige Omflakken, og Phaiakerne, der havde modtaget ham gjæstfrit, bragte ham hjem paa et af deres Skibe. Hjemme fandt han Ulykker nok. En Skare Friere ødelagde hans Gods, plagede hans Hustru Penelope ved deres besværlige Fririer og vilde dræbe hans Son Telemachos, og kun saa af hans Tjenestefolk vare blevne ham troe.

430. *ῆν* — ο: *ῆνε* af *ῆμι*. — *ἴν* *ἀπέλεθρον* — „en umaadelig Spændkraft“. *ἴς* er den intensive Kraft, *βίη* den i Virkning store, meget overvældende Kraft.

432. *τυρθόν* — henfores naturligst til *ἔδεινησεν*, hvorfor Kommaet bor sættes efter *κυανοπόροιο*. — *ἔδεινησεν* — s. Tregd. Forml. § 140, b, δέω.

434. *χέοον* *ἰκεσθαι* — til Landet ο: til Gedeven.

438. *νῆα μέν* — hermed begynder Eftersætningen.

442. *ἄργειόν* — den Baedder, under hvilken Odysseus havde hængt sig fast, da de flygtede fra Hulen.

444. *κελαινερέι* — et hyppigt forekommende Tilnavn

til Zeus, som den Gud, der samler Skyerne og frembringer Regn og Uveir.

445. *ὅτεξας μηροὶ ἔμαυον* — At Odysseus offrede sin Hædersgave, *μέρος*, er noget, der var meget almindeligt. — Ved Offeringen brandte de forresten blot Indvoldene, der blev indhyllede i Fedtnettet, og nogle Stykker af Bovene; Resten stegte og spiste de selv. — *οὐδὲν εἰπειτάζεσθο ιρῶν* — Man huske paa, at det er Odysseus, der fortæller dette og andre Eventyr for Phaiakerne, saa at han altsaa har erfaret, at Zeus dengang var ham ugunstig.

திருமூலம் கு நாய்தே விலை நீ , கூட மூல காரி ஜி
கிளி கூடிய கிளிகளை கூட விலை கிளி கூடிய
பின்னால் கிளிகளை கூட விலை கிளி கூடிய கிளி
— சுதாமலை தோற்று விலை கிளி கூடிய கிளிகளை
கிளி கூட விலை கிளி கூடிய கிளி கூடிய கிளி கூடிய
கிளி கூட விலை கிளி கூடிய கிளி கூடிய கிளி கூடிய
— அங்கு பிள்ளைகள் கிளி கூட விலை கிளி கூடிய
கிளி கூட விலை கிளி கூடிய கிளி கூடிய கிளி கூடிய கிளி கூடிய

Æfterretninger

om

Metropolitanskolen

for

Skoleaaret 1854—1855.

Af

B. Borgen,
Professor, Skolens Rector.

Examiner.

1. **Afgangsexamen.** Ved Ministeriets Skrivelse af 10de Juni blev det meddeelt, at den skriftlige Deel af denne Examen vilde for Året 1854 være at afholde fra Fredagen den 23de til Mandagen den 26de Juni. Den mundtlige Deel af Examen blev bestemt til at afholdes i Tiden fra Mandagen den 26de Juni til Løverdagen den 1ste Juli, begge incl.*), efter nærmere Aftale med Undervisnings-inspecteuren, Etatsraad, Professor Dr. Madvig, hvem det var overladt mundtligen at conferere med Rector om en saadan Fordeling af Examinationen i det Enkelte, at han som Censor kunde efter sin Lejlighed overvære saa meget af Proverne som muligt. Ifølge saadan Aftale deltog Etatsraad Madvig i Examen som Censor i latinisk Stil og Version, i Græsk, Fransk og Geographie, ligesom han ogsaa, uden at deltage i Censuren, bivaanede en Deel af Proverne i Latin og Historie.

Som Censorer udenfor Skolens Lærerpersonale tiltraadte efter foregaaende Indbydelse: i Lydsk Notarius publ. Professor Dr. Abrahams, i Naturhistorie Dr. Brsted og As-

*) Den sidstnævnte Dag blev det dog ikke nødvendigt at benytte, saaledes at Examen afsluttedes Fredagen den 30te Juni.

fistent ved det zoologiske Museum Cand. magist. Lütken, i Latin Professor Dorph, i Historie Professor Dr. Allen, i Mathematik og Naturlære Professor Holten og Cand. magist. Dahl.

Til Examens første Deel indstillede sig esternævnte 17 Disciple af 6te Classe: 1. C. S. Gyberg, 2. P. S. E. Casse, 3. J. J. Mohr, 4. J. V. Johnsen, 5. C. F. V. Prangen, 6. C. Martensen, 7. H. J. V. Wick, 8. A. L. Brorson, 9. C. C. Christens, 10. H. B. Halkier, 11. C. J. Martensen, 12. C. A. de Fine Skibsted, 13. H. H. Ring, 14. C. T. Bang, 15. A. V. Freund, 16. E. W. Møller, 17. J. R. Thiele.

Til Examens anden Deel indstillede sig følgende 11 Disciple af 7de Classe, hvilke i Året 1852 havde underfæstet sig sammes første Deel: 1. A. O. F. Lorenz, 2. A. G. Oe. Hauch, 3. G. T. Hindenburg, 4. E. G. L. Drejer, 5. H. C. Brøyer, 6. R. P. A. Mourier, 7. S. F. G. Smith, 8. E. P. Dieckmann, 9. A. M. L. Abrahams, 10. C. H. Scharling, 11. F. R. Hviid.

En Candidat forlod den mundtlige Probe af Examens første Deel, een den mundtlige Probe af anden Deel, før den var fuldendt.

A. Skriftlig Probe.

Fredagen den 23de Juni, Formiddag: Udarbejdelse i Modersmalet. Opgave: „Hvorledes er Samqvemmet imellem Menneskene i dette Aarhundrede blevet lettet ved Opfindelser?“

Eftermiddag: Oversættelse fra Latin paa Dansk.

„Oversættes med (Ex oratione Romæ belli socialis tempore in judicio habita. Orator ostendit, malorum et improborum civium Romanorum consiliis et pro-

missis socios ad arma capienda concitatos esse; alioqui non ausuros fuisse tantum bellum movere.)

Quibuscum bellum geramus, judices, videtis; cum sociis, qui pro nobis pugnare et imperium nostrum nobiscum simul virtute et industria conservare soliti sunt. Hi quum se et opes suas necessario norunt, tum vero nihilo minus propter propinquitatem et omnium rerum societatem, quid populus Romanus viribus et armis posset, scire et existimare poterant. Hi si ipsi per se deliberassent, quæso, quæ res erat, qua freti bellum contra nos suscipere conarentur, quum multo maximam sociorum partem in officio manere inteligerent, quum sibi non multititudinem militum, non idoneos imperatores, non pecuniam publicam præsto esse viderent, non denique ullam rem, quæ pertineret ad bellum administrandum? Si cum finitimis de finibus bellum gererent, si totum certamen in uno proelio positum putarent, tamen omnibus rebus instructiores ac paratores venirent, nedum illud imperium orbis terræ, cui omnes gentes, reges, nationes partim vi, partim voluntate concesserunt, quum aut armis aut beneficiis a populo Romano superati essent, ad se transferre tantulis viribus conarentur. Nulla igitur re inducti, nulla spe freti arma sustulerunt? Quis hoc credit, tantam amentiam quemquam tenuisse, ut imperium populi Romani tentare auderet nullis copiis fretus? Ergo aliquid fuisse occultæ spei necesse est. Id quid aliud, nisi hoc, quod dico, potest esse?"

Løverdagen den 24de Juni, Formiddag: 1. Latinſt
Stiil: „Lucian, en græsk Skribent fra det andet Jahrhundreder efter Christus, har iblandt meget Andet skrevet „Dodes Samtaler“, i hvilke han paa en vittig og ffjemtefuld Maade

indfører bekjendte Mennesker fra forskjellige Tider og Stæder forhandlende i Underverdenen om Ting, der passer til deres Charakter og Bedrifter i Oververdenen. I en af disse Samtaler opdiger han, at Alexander og Hannibal komme til Minos for at bede ham at afgjøre en Strid, de have om, hvem af dem den første Rang imellem Feltherrer tilkommer. Tillige indfinner Scipio Africanus den Ældre sig. Hannibal tager først Ordet og fremstiller, hvor store Bedrifter han har udført med en ikke stor Hær, idet han kæmpede ikke imod blodagtige og feige Asiatere, men imod de haardforeste og tapprreste Folk. Derpaa udvikler Alexander, at han, efter at være som Ængling draget ud fra et lidet Rige, har undervunget det største Herredomme, som Mennesker nogensinde have stiftet, er trængt frem til forhen ukjendte Lande og, efter at have overvundet de største Banskeligheder og Farer, er død ubeseiret.. Da nu Minos betænker sig, lægger Scipio sig imellem (intervenio) og erklærer, at han viger for Alexander og hans Bedrifternes Underværker, men at han ikke kan taale, at Hannibal, hvem han har overvundet, føretækkes for ham. Minos giver Scipio Medhold og tildeler Alexander den første Plads imellem store Hærørere, Scipio den anden; Hannibal byder han at være tilfreds med den tredie. Maafkee vil Nogen sige, at det let sees, at Grækeren har været gunstigere stemt (siveo) for den græske Konge end for Carthaginienseren".

2. Tydste Stiil: „Da de nordiske Nationer toge det romerske Riges Provinder i Besiddelse, bestode de af lutter frie Mennesker, der af frivillig Beslutning havde tiltraadt det Forbund, som gik ud paa Grobring, og, idet de toge lige Deel i Krigens Arbeider og Farer, havde en lige Ret til de Lande, der var Felttogets Bon. Enkelte Hobe adlode en Hovding Befalinger, mange Hovdinger med deres Hobe en

Feltøverste (Feldhauptmann) eller Fyrste, der anførte Hæren. Der gaves altsaa, under (bei) lige Frihed, tre forskjellige Stænder, og efter denne Standsforskjel, maa ske ogsaa efter den udviste Tapperhed, faldt nu ogsaa Lodderne ud ved Landedelingen. Enhver fri Mand fik sin Andeel, Hovdingerne en større, Hærforeren den største; men frie, som Besiddernes Personer, vare ogsaa Ejendommene, og hvad der blev tilfjendt En, blev hans for bestandig, med fuldkommen Uafhængighed. Det var hans Arbeides Lon, og Ejenesten, der gav ham en Ret dertil, var allerede ydet.

Sværdet maatte forsvare, hvad Sværdet havde vundet (erringen), og til at beskytte det Erhvervede var den enkelte Mand ligesaa lidet i Stand, som han enkelt vilde have erhvervet det. Det frigeske Forbund maatte altsaa heller ikke i Freden falde fra hinanden. Hovdingerne og Hærforerne vedbleve, og ved indtrædende Nodstilfølde stod den nu bosatte Nation strax kampsærdig ligesom paa det første Indfalds Tid. Fra enhver Landbesiddelse var den Forpligtelse uadskillelig at yde Særfølge (Heerfolge), det er, med den behorige Udrustning og et passende Folge at stode til det almindelige Forbund, som forsvarede det Hele".

Eftermiddag: Arithmetiske Opgaver, som begge forlangtes løste: 1. „Hvilken Ligning maa finde Sted imellem tre Tal P, Q, R, saa at enhver af dem er bestemt ved de to andre, naar de som Led saavel i en arithmetisk Række (Differentsrække) som ogsaa i en geometrisk Række (Quotientrække) skulle svare til de samme tre Indices p, q, r?" — 2. „Naar Folkemængden i et Land i en Række af n Aar voxer i et Forhold, som, foranderligt med Årene, er betegnet $t_1, t_2, t_3 \dots t_n$, hvilket uforanderligt aarligt Middelforhold t vilde i de n Aar have givet Folkemængden den samme Tilvæxt?

Exempel: $n = 40$, $t_1 = t_2 = t_3 = \dots = t_{30} = 0,0065$,
 $t_{31} = t_{32} = \dots = t_{40} = 0,0076$."

Mandagen den 26de Juni, Formiddag: Geometrisk
 Opgave: „Et Triangel ere de fra Toppunkterne paa de
 modstaaende Sider nedfaldte Højder proportionale med tre
 givne Tal m, n, p. Deraf skulle Trianglets Vinkler be-
 stemmes.

Exempel: $m = 3$, $n = 4$, $p = 5$."

B. Mundtlig Prøve.

(VII og VI Classe hver for sig under denne Deel af Examen deelt i
 tvende Afdelinger, α og β).

Mandagen den 26de Juni, Form. VI Cl. β . Geogra-
 phie. — Efterm. VI Cl. α . Fransk.

Tirsdagen den 27de Juni, Form. VII Cl. α . Latin,
 VII Cl. β . Mathematik, VI Cl. β . Fransk. — Efterm.
 VII Cl. α . Græsk, VII Cl. β . Religion, VI Cl. α . Na-
 turhistorie.

Onsdagen den 28de Juni, Form. VII Cl. β . Latin,
 VII Cl. α . Mathematik. — Efterm. VII Cl. β . Græsk,
 VI Cl. α . Tydse, VI Cl. β . Naturhistorie.

Torsdagen den 29de Juni, Form. VII Cl. α . His-
 torie, VII Cl. β og α . Naturlære. — Efterm. VI Cl. α .
 Geogra-
 phie, VI Cl. β . Tydse.

Fredagen den 30te Juni, Form. VII Cl. β . Historie.
 — Efterm. VII Cl. α . Religion.

Udfaldet af Afgangsexamen er meddeelt i Bilag I.

II. Hovedexamen blev afholdt fra Onsdagen den 5te
 til Mandagen den 17de Juli (see Skoleefterr. for 1853—
 1854 S. 51—55).

III. Halvaarsexamen. Efterat det i en under 8de Decbr. f. A. afholdt Lærerforsamling var blevet anset for onskeligt at kunne foretage denne Prove under en fra den hidtil fulgte forskellig Form, og efterat Underviisningsinspectoren, hvem dette Duske var blevet meddeelt, havde erklæret, at Intet kunde være til Hinder for, at bemeldte Examens behandledes med den Frihed og under den Form, som Skolens Rector og dens øvrige Lærere efter indbyrdes Overveielse maatte forene sig om at betragte som den hensigtsmæssigste, blev det, overeensstemmende med Resultatet af Forhandlingerne i ovennævnte Mode, besluttet, at en fuldstændig, baade skriftlig og mundtlig, Halvaarsexamen herefter ifkun vilde blive at afholde med 7de Classes overste Afsending, hvorimod denne Examen i henseende til Skolens øvrige Classer vilde blive afsløst af den Forholdsregel, at enhver Lærer for sit Underviisningsfags Vedkommende foretog den nødvendige Repetition til den eller de Tider af Skoleaaret, paa hvilke han efter Aflutningen af et storre sammenhørende Hele ansaae en saadan Repetition for bekvemmeligt eller mest passende. Derhos maatte enhver Lærer, naar han agtede at begynde Repetition i sit Lærefag, desangaaende meddele Rector Underretning. — Som en Folge af den vedtagne fremtidige Ordning af dette Anliggende blev med 7de Cl. A. den skriftlige Deel af Halvaarsexamen afholdt fra Fredagen den 15de til Mandagen den 18de Decbr., den mundtlige Deel fra Onsdagen den 20de til Lördagen den 23de Decbr. *).

*) Til Beretningen om Halvaarsexamen i forrige Skoleaar (Skoleaar. for 1853—1854 S. 10) bør tilføjes, at denne Examens mundtlige Deel blev afholdt fra Mandagen den 6te til Mandagen den 13de Febr. incl.).

Disciplene.

I. Da Efterretningerne for forrige Aar blev udgivne, belob Antallet af Skolens Disciple sig til 169 (see bemeldte Efterr. S. 14—17). Efter den Tid ere folgende Disciple udgaaede. Under 4de Juli f. A. blev de ovenfor S. 4 anførte Candidater, med Undtagelse af den under Nr. 9 nævnte, efter fuldendt Afgangsexamen dimitterede til Universitetet (1—10). — Endvidere udmeldtes for indeværende Skoleaars Begyndelse: af 7de Classe: 11. Arthur Matthias Nicolai Abrahams, 29de Juni 1854; — af 6te Classe: 12. Frederik Algreen-Ussing, 21de August; — af 5te Classe: 13. Johan Jacob Vogelius Steenstrup, 16de Juni, 14. Carl Johan August Nosky Rehling, 30te Juni, 15. Thorvald Schleisner, 20de August; — af 4de Classe: 16. Viggo Theodor Woldby, 30te Juni, 17. Christian Frederik Danneskjold-Samsøe, 30te Juni, 18. George Alfred Mourier, 3die August; — af 3die Classe: 19. Hans Emil Valdemar Møller, 30te Juni, 20. Ditleff Anders Sehested Berregård Zepelin, 24de Juli. — I Löbet af dette Skoleaar udmeldtes: af 7de Classe: 21. Edvard William Møller, 18de Decbr., 22. Jacob Cecilius Peter Wilse, 18de Februar 1855; — af 5te Classe: 23. Julius August Thiele, 25de Mai; — af 4de Classe: 24. Hans Frederik Alexander Halling, 24de August 1854, 25. Janus Julius Bernhard Lund, 24de August, 26. Otto Valdemar Hoffgaard, 20de Novbr., 27. Herman Peter Winge, 13de Marts 1855, 28. Albert Peter Carl Abrahams, 25de Marts; — af 3die Classe: 29. Hans Vilhelm Cederfeld de Simonsen, 23de Septbr. 1854, 30. Christian Erhard Borgen, 24de April 1855; — af

1ste Classe: 31. Georg Frederik Christian Christopher Tillisch, 23de August 1854.

Derimod har Skolen i samme Tidsrum hørt følgende Tilgang af Disciple:

A. Ved Skoleaarets Begyndelse, den 23de August 1854, optoges:

I V Classe:

1. Albert Emil Adolph Nielsen, en Son af Provst for Baarre Herred C. Nielsen, Sognepræst til Kallehauge.

I VI Classe:

2. Friedrich Heinrich Franz Nagel, en Son af Kalligraph i Udenrigsministeriet C. F. L. Nagel.

I III Classe:

3. Heinrich Theodor Andresen, en Son af Værktøymager A. N. Andresen.
4. Carl Ewald Rothe, en Son af Pastor, Dr. theolog. B. Rothe, Sognepræst til Bemmelov og Hammershei i Sjælland.

I II Classe:

5. Carl Michael Albeck, en Son af Capitainslieutenant i Soetaten P. C. Albeck, R. af D.
6. François Louis d'Auchamp, en Son af Landsoverrets- samt Hof- og Stadsrets-Procurator F. L. F. d'Auchamp.
7. Axel Peter Grüner, en Son af Capitain F. H. v. Grüner, Forstander for det kgl. militaire gymnastiske Institut, Dbm. og R. af D.
8. Christian Frederik Hansen, en Son af forhenværende Børnhandler, Capitain F. Hansen.
9. Peter William Jerndorff, en Son af afgangne Inspecteur ved Søqvæsthuset A. Jerndorff.

10. Christian Vilhelm Emil Kjersing, en Son af forhenværende Apotheker C. B. Kjersing.
11. Carl Gustav Mauritz Larsen, en Son af Skoelsærer C. Larsen i Hvidovre.
12. André Gregor Henrik Lütken, en Son af Cancellieraad F. L. Lütken, Assessor i den kgl. Landsoverret samt Hof- og Stadsret.

I I Classe:

13. Oscar Ferdinand Albeck, Broder til den ovenfor under Nr. 5 anførte Discipel.
14. Victor Nicolai Andreæ, en Son af Finantsminister, Oberstlieutenant C. C. G. v. Andreæ, R. af D.
15. Albert Charles Drebolt, en Son af Juveleer A. L. Drebolt.
16. Julius Vilhelm Flensborg, en Son af Justitsraad C. A. Flensborg, Assessor i den kgl. Landsoverret samt Hof- og Stadsret.
17. Emil Alexis Gottlieb, en Son af Capitain i Søetaten J. L. Gottlieb, R. af D.
18. Christian Josias Feddersen Holm, en Son af Capitain C. A. B. Holm, Toldinspecteur i Kjøbenhavn.
19. Valdemar Krenchel, en Son af Commandeurcapitain H. C. Krenchel, Havnecapitain paa Kjøbenhavns Rhed, R. af D.
20. Herman Freund Krohn, en Son af Medailleur ved Mynten, J. C. Krohn.
21. Valdemar Johan Georg Larsen, en Son af Etatsraad, Prof. juris J. G. Larsen, R. af D.
22. Johan Herman Georg Mangor, en Son af Cancellieraad P. C. B. G. Mangor, Justitssecretair i Kjøbenhavns Criminal- og Politieret.

23. Jørgen Peter Melbye, en Son af Handelsbogholder C. F. Melbye.
 24. Theodor Victor Møllerup, en Son af Etatsraad H. A. Møllerup, Justitiarius i den kgl. Landsoverret samt Hof- og Stadsret, R. af D.
 25. Jakob Peter Mynster Pauli, en Son af Hof- og Slotspræst Dr. theolog. J. H. B. Pauli, R. af D.
 26. Oscar Alexander Ræder, en Son af afgangne Kammerjunker, Oberst J. L. v. Ræder, R. af D. og Dbm.
 27. Andreas Christian Schlichtkrull, en Son af Fuldmægtig under den kgl. Landsoverret samt Hof- og Stadsret D. P. Schlichtkrull.
 28. Frederik Christian Daniel Simony, en Son af Justitsminister, Etatsraad C. F. Simony, R. af D. og Dbm.
 29. Adolf Julius Skrike, en Son af Geheime-Legationsraad A. Skrike, Departementssecretair under Udenrigsministeriet, C. af D. og Dbm.
 30. Julius Christian August Willemann, en Son af Kammerassessor, Auctionsholder F. S. Willemann.
 - B. Den 2den October 1854 optoges:
 31. Niels Bache, en Son af forhenværende Consul og Kjøbmand N. Bache.
-

II. Efter denne Afgang og Tilgang har Skolen etter nu en Frequents af 169 Disciple, hvilke i nærværende Dieblik ere fordelede saaledes:*)

*) 7de og 6te Classe have i dette Skoleaar hver for sig været deelte i to Afdelinger.

VII Classe A.

1. H. W. Scharling.
2. F. J. R. Thaarup.
3. A. S. G. Jacobsen.
4. R. A. Holm.
5. F. S. Schumacher.
6. C. V. Bendz.
7. J. F. Møller.
8. O. T. Hansen.
9. E. J. Trier.
10. O. V. Meier.
11. J. O. Thomsen.
12. J. Rothe.
13. C. A. W. Bluhme.
14. M. A. Dam.
15. E. V. Løse.
16. L. G. F. Klubien.
17. C. H. Stremme.

VII Classe B.

1. P. F. E. Casse.
2. H. B. Halkier.
3. J. V. Johnsen.
4. Contr. Martensen.
5. J. J. Mohr.
6. Chr. J. Martensen.
7. C. F. V. Prangen.
8. H. J. V. Wick.
9. C. H. Gyberg.
10. C. C. Christens.
11. A. V. Freund.
12. J. R. Thiele*).

VI Classe A.

1. H. H. P. Reiersen.
2. A. C. Bræstrup.
3. C. A. de Fine Skibsted.
4. V. R. Christensen.
5. L. F. W. Richter.
6. H. H. Ring.
7. J. C. F. Wilse.
8. R. F. Berggreen.
9. J. F. Scavenius.
10. P. L. E. Löwenørn.
11. P. F. J. Conradt-Eberlin.
12. C. E. Bjer.

VI Classe B.

1. A. C. Brorson.
2. E. A. Holmsted.
3. W. C. C. B. Thrane.
4. H. A. P. Philipsen.
5. J. N. V.

*) Disciplene Gyberg, Christens, Freund og Thiele indtage de Pladser, paa hvilke de ovenfor ere anførte, fordi de paa Grund af Sygdom vare fraværende fra forrige Aars Hovedexamen og saaledes ingen Hovedcharakter kunde erholde.

Det Samme er, paa Grund af deres Sygdom i Mai Maaned, tilfældet med Disciplene A. F. Volle og N. A. K. Schierbeck af III Classe.

2. A. Haase. 6. A. M. Stub. 7. T. C. Thiele.
 8. T. P. Lund. 9. G. V. G. Müller. 10. C. T.
 Bang. 11. C. A. Niessen. 12. C. J. S. Abrahams.
 13. P. C. Larsen.

V Classe.

1. D. A. Nughorn. 2. G. C. C. Wiese. 3. M.
 S. Gad. 4. H. A. Thiele. 5. V. T. S. Petersen. 6.
 J. Ph. A. Skrike. 7. C. L. Scharling. 8. J. B.
 Seerup. 9. J. E. A. Sahlerz. 10. F. V. Bülow. 11.
 L. F. G. Jensen. 12. C. F. C. Holm. 13. P. R.
 Krohn. 14. F. G. D. Hansen. 15. P. L. Krebs. 16.
 G. V. Paludan. 17. L. G. Paludan. 18. A. E. A.
 Nielsen. 19. F. A. Thiele. 20. C. S. Scavenius.
 21. O. J. S. Ahrensen. 22. C. C. S. Cederfeldt de
 Simonson.

IV Classe.

1. F. H. F. Nagel. 2. P. G. Hansen. 3. C.
 Bache. 4. H. C. C. M. Hjorth. 5. H. P. C. Købke.
 6. C. G. Martensen. 7. F. A. P. Frydensberg. 8. C.
 Heerfordt. 9. P. V. Heiberg. 10. V. C. S. Topsøe.
 11. P. V. Rør. 12. V. H. L. Bendz. 13. C. E.
 Faaborg. 14. O. L. A. B. Danneskjold = Samsøe.
 15. H. T. J. Tholle. 16. C. A. F. S. C. G. E.
 Danneskjold = Samsøe. 17. F. Ph. V. Abrahams.
 18. M. A. V. Andersen. 19. J. S. O. Richter.
 20. D. V. Borgen. 21. H. V. S. Glindt. 22. J. H.
 C. Tiemroth.

III Classe.

1. H. T. Andresen. 2. J. J. Krohn. 3. H. F.
 A. Topsøe. 4. C. E. Poulsen. 5. J. A. G. Stage.
 6. F. A. H. Falke. 7. C. T. Lund. 8. S. A. E.
 Hagen. 9. M. H. C. Bruhn. 10. L. A. F. Pio.

11. C. Reiersen. 12. H. O. C. Møhl. 13. C. E. Rothe. 14. E. F. Christensen. 15. J. S. S. Hansen. 16. C. V. J. Birkerød. 17. A. F. Boje. 18. J. F. Tesch. 19. F. V. Sponneck. 20. S. Wedel. 21. P. C. Philipsen. 22. J. C. D. Richter. 23. C. J. F. Tramp. 24. T. T. S. Elberg. 25. C. E. Mathiesen. 26. C. S. Tiemroth. 27. F. Castberg. 28. A. F. Bolle. 29. L. A. R. Schierbeck.

II Classe.

1. A. P. Grüner. 2. H. Höffding. 3. V. C. B. Holbech. 4. H. Petersen. 5. P. G. Andræ. 6. G. S. Brücke. 7. V. F. G. Rauch. 8. F. L. d'Auchamp. 9. C. S. Hansen. 10. J. Thiele. 11. P. W. Jerndorff. 12. C. M. Albeck. 13. J. A. Bang. 14. F. T. Tesch. 15. T. S. R. Heiberg. 16. C. V. E. Kjersing. 17. C. C. Adrian. 18. J. H. S. Abrahams. 19. C. Ph. V. Philipsen. 20. L. C. B. Jürgensen. 21. E. C. L. Koch. 22. C. G. M. Larsen. 23. A. G. H. Lütken. 24. A. L. Smith.

I Classe.

1. T. V. Møllerup. 2. J. P. Melbye. 3. A. C. Schlichtkrull. 4. V. L. Andræ. 5. O. A. Ræder. 6. J. P. M. Pauli. 7. J. H. G. Mangor. 8. H. F. Krohn. 9. V. Brenchel. 10. A. J. Skrøbe. 11. O. F. Albeck. 12. J. V. Flensborg. 13. F. C. D. Simony. 14. E. A. Gottlieb. 15. A. C. Drebolt. 16. J. C. A. Willemann. 17. V. J. G. Larsen. 18. C. J. S. Holm.

Ævende Disciple, der senere ere blevne udmeldte af Skolen, nemlig A. P. C. Abrahams af 4de og C. E. Borgen af 3die Classe, have deltaget i Undervisningen som Ustu-

derende, den første siden 1ste Novbr. f. A., den sidste fra Skolearets Begyndelse.

Lærerpersonalet.

I. Under 16de Juni 1854 blevé Adjunkerne **Carl Emil Kiellerup** og **Christian Thomsen** allernaadigst bestifkede respective til Adjunct og Collaborator ved Flensborg Lærde og Realskole.

Bed Ministeriets Skrivelse af 22de August 1854 be-myndigedes Rector til at antage Cand. magisterii **Carl Johan Fogh** og **Studios. juris Johannes Nicolai Agathon Madvig** til Timelærere ved Skolen. Candidatet Fogh blev senere, under 17de April 1855, constitueret til Lærer samme steds.

Ligeledes blev under 22de August f. A. Cand. philol. **Peter Jacob Petersen** af Ministeriet constitueret til Lærer ved Skolen, hvorefter han under 24de Februar 1855 allernaadigst blev udnevnt til Adjunct (jvfr. Skoleesterr. for 1850—1851 S. 17 og 1851—1852 S. 27).

II. Ifølge den tidlige vedtagne Skif har enhver af efternævnte Lærere efter Opfordring meddeelt følgende:

a. Constitueret Adjunct **Carl Johan Fogh** er født den 8de Decbr. 1824 i Aalborg, hvor hans Fader dengang var Adjunct ved Kathedralskolen. Efter at have nydt Undervisning i en af Byens private Skoler (Claudi's Skole) blev han i sit 12te Åar sat ind i Aalborg lærde Skole; men da hans Fader i 1839 forflyttedes til Nykøbing paa Falster, gif han over til den lærde Skole i denne By, og blev derfra dimitteret i 1842 til Universitetet, hvor han tog Examen art. med Characteren laudabilis. I 1843 tog

han Examen philol.-philos. med laud. p. c., hørte i den paafølgende Vinter anatomiske og physiologiske Foredæsninger og deltog i Dissectionsøvelserne paa Anatomiakammeret; men af forskellige Grunde modtog han i Foraaret 1844 en Hunslererplads hos en Familie, der om Sommeren opholdt sig paa Møn. Den skjonne Natur og de eiendommelige og interessante geognostiske Forhold paa denne Ø hændede ham først til Studiet af Naturhistorien, for hvilken hans Interesse allerede var vakt ved de Foredæsninger, han i sit første Studenteraar havde hørt af afdøde Etatsraad Schouw. Det var imidlertid først, da han i Efteraaret 1846 fik Communitets- og Regentsstipendiet, at han funde begynde et alvorligere Studium, uagtet han havde benyttet Vintermaanederne til efter bedste Evne at udvide sine Kundskaber, og han deltog blandt andet i flere Aar med Iver i de chemiske Øvelser i Etatsraad Forchhammers Laboratorium. Det mineralogisk-geognostiske Studium var imidlertid blevet ham kjært, og en god Leilighed aabnede sig for ham til at fortsætte dette, da Etatsraad Forchhammer tilbød ham en Stilling som Amanuensis i det mineralogiske Museum, hvor han tillige havde Glæden af hans umiddelbare Paavirkning og venlige Raad og Bistand. Medens han endnu var ved Museet, sogte han at løse en af Universitetet stillet geognostisk Præisopgave, for hvilken det tilkjendte ham sin Guldmedaille i 1850, samtidig med at han tog den nylig oprettede Magisterconferents i Naturhistorien med Laudabilis. Imidlertid forlod han Regensen og forsøgte i Vinteren 1850—51 sine Kræfter som Lærer i Naturhistorie ved tvende af Hovedstadens største private Skoler, da han tilfældigvis erfarede, at en dansk Familie i Nærheden af New-York sogte en Hunslerer. Han havde afsluttet sit foreløbige Studium, han havde endnu ikke sat Foden udenfor sit Fædreland, og

Lysten til at see fremmed Land, tilmed et saa fjernt, drev ham til at tilbyde sig, og en Maaned efter var han paa Beien til den nye Verden. Den nye Natur i de forenede Frister, det frie politiske og religiose Liv og den storartede materielle Udvikling kunde ikke andet end gjøre dybt Indtryk paa ham, og da han efter to Aars Forløb etter gjensaae sit Fædreland, følte han, at, om hans Ophold der end ikke havde givet noget rigt Udbytte for hans naturhistoriske Studium, saa havde det dog haft stor Indflydelse paa hans hele aandelige Udvikling. De Anstrengelser, man i de sidste tyve Aar havde gjort i de østlige Stater for den lavere Folkemasses Oplysning, havde især vakt hans Beundring, og ved sin Hjemkomst søgte han at nedlägge disse Indtryk i en lille Piece: „Et Par Ord om Friskolen i Amerika og den danske Folkeskole”, hvori han efter de saa authentiske Dokumenter, han havde samlet, gav en Fremstilling af Skoleorganisationen i New-York og Massachusetts. I Forening med et Par Universitetsvenner (Cand. mag. C. Lütken og Cand. theolog. Vaupell) begyndte han dernæst Udgivelsen af et „Tidskrift for populære Fremstillinger af Naturvidenskaben”, som endnu bestaaer, men erholdt fort efter i Sommeren 1854 efter Anbefaling af Direktionen for Borger- og Almueskolevæsenet Understøttelses af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet for at besøge den i London samme Aar afholdte Skoleudstilling, hvortil ogsaa Bestyrelsen for det Reiersenske Fond understøttede ham. Under Titelen: „Efterretninger om det engelske Almueskolevæsen” udgav han i Føraret det første Heste af sin Beretning og er for Dileblikket bestægtiget med det andet og sidste. Haa Uger efter sin Hjemkomst fra London overtog han Undervisningen i Naturhistorien ved Metropolitan-skolen, hvis dygtige Lærer i dette Fag, Adjunct Riellerup, var blevet kaldet til Sles-

vig, og blev ved ministeriel Skrivelse af 17de April 1855 constitueret som Adjunct. Saa kort og ringe hans Virksomhed ved denne Skole end har været, foler han sig dog allerede knyttet til den ved Kjærlighedens stærke Baand og attræer Intet hellere end fremdeles at kunne forblive i en Stilling, der kun har beredt ham Glæde.

b. Johannes Nicolai Agathon Madvig, Son af Etatsraad, Professor Madvig, er født i Kjøbenhavn den 27de Februar 1833. Han blev 1850 dimitteret fra Borgerdydsskolen paa Christianshavn til Universitetet, hvor han til examen artium erholdt bedste Charakter; i 1851 bestod han begge Dele af anden Examen med Udmærkelse. Fra den Tid har han studeret Retsvidenskaben. Efter tidligeere at have undervist privat i Historie, Geographie og Matematik, blev han i August 1854 antaget som Timelærer ved Metropolitansskolen i Anledning af Adjunkt Riellerups Forflyttelse.

Underviisningen.

I det Underviisningen iowrigt er bleven fremmet efter den sædvanlige Plan, er ifkun i henseende til et enkelt Lærefag et fra det hidtil fulgte System afvigende Forsøg i Begyndelsen af Skoleaaret bleven indledet, forsaavidt som det nemlig, efter foregaaende fornødne Forhandlinger des angaaende, ved Ministeriets Skrivelse af 17de Juni 1854 tillodes Professor Dr. Jürgensen, foreløbig i indeværende Skoleaar og under Ministeriets Forbehold af nærmere Bestemmelse, at overtage Underviisningen i Mathematik i begge Afdelinger af Skolens 6te Klasse, for at der saaledes, overensstemmende med et af ham fremsat og motiveret Forslag,

kunde gives ham Leilighed til at prove, hvorvidt der kunde virkes for en saadan Modification i den hidtil fulgte Behandling af den matematiske Undervisning i de lærde Skoler, at derved en klarere Forestilling af Disciplene kunde vindes om Matematikens Tilslutning til Videnskab i Allmindelighed og navnlig til Naturlæren. En nærmere Fremstilling af denne Plan er given i en i Bladet „Fædrelandet“ for 1854 Nr. 3 meddeelt Skrivelse, som Prof. Jürgensen fandt sig foranlediget til at offentliggjøre, og til hvilken der saaledes her kan henvises. Det lykkedes imidlertid ikke Prof. Jürgensen i Dieblifiket at fuldføre den af ham overtagne Undervisning, da en Sygdom, som derefter baade blev heftig og langvarig, nødte ham til allerede i Begyndelsen af October Maaned at afbryde samme, hvorpaa den, efter hvad derom var indberettet og indstillet, ifølge Ministeriets Skrivelse af 31te October efter blev overdragen til Skolens Mathematiklærer, Overlærer Petersen, saaledes, at den i denne Disciplin ellers sædvanlige Fremgangsmaade igjen fulgtes. Prof. Jürgensen seer sig nu i stand til med næste Skoleaars Begyndelse paany at optage sit Forsøg, hvorom der under 14de f. M. er gjort Indstilling til Ministeriet.

Fag- og Tímesførdelingen har i indeværende Skoleaar været følgende:

1. **Nector:** Latin i VII Cl. A, Tysk i IV Cl. 12 Timer.
2. **Overlærer Espersen:** Historie fra III til VII Cl. 22 —
3. **Overlærer Berg:** Latin i VII Cl. B, Græsk i VII Cl. A—B 22 —
4. **Overlærer C. Petersen:** Mathematik fra III til VII Cl., Naturlære i VII Cl. A—B... 35 —

5. Adjunct Jensen: Religion fra I til VII Cl., Regning i II Cl.	24	Timer.
6. Adjunct Solbech: Dansk i II Cl., Tysk i VI Cl. A—B, V, III og II Cl.	21	—
7. Adjunct Inspector Krebs: Latin i VI Cl. A—B, Hebraisk i VII Cl. A—B	24	—
8. Adjunct Kerrn: Latin i III Cl., Græsk i VI Cl. A—B og IV Cl.	25	—
9. Adjunct Sørensen: Dansk i VII Cl. A—B, VI Cl. A—B, V, IV og I Cl., Tysk i I Cl.	23	—
10. Adjunct P. Petersen: Latin i V og IV Cl., Græsk i V Cl.	24	—
11. Const. Lærer, Cand. magist. Fogh: Na- turhistorie fra I til VI Cl.	16	—
12. Timelærer, Professor Borring: Fransk fra II til VI Cl.	16	—
13. Timelærer, Cand. theolog. Kiilsgaard: Dansk i III Cl., Historie og Geographie i II og I Cl., Regning i I Cl., Skrivning fra I til IV Cl.	27	—
14. Timelærer, Studios. juris Madvig: Geo- graphie fra III til VI Cl.	8	—
15. Timelærer, Arkitekt Rosenberg: Tegning i III, II og I Cl.	5	—
16. Cand. philos., Organist Berggreen: Sang	5	—
17. Premierlieutenant v. Holmsted med Assi- stenter: Gymnastik og Svømming	6	—

II. Efter hvad derom var indstillet, bifaldt Ministeriet under 10de Juli s. A., at Tregders Haandbog i den græske Mythologi benyttedes i Skolens 7de Classe istedenfor den

hædtil brugte Lærebog af Stoll. Fremdeles bifaldtes under 7de April d. A., at Vaupells „Planterigets Naturhistorie“, overeensstemmende med vedkommende Lærers derom yttrede Ønske, indførtes til Brug ved den naturhistoriske Undervisning i 3die Classe, saaledes at den derpaa efterhaanden afløste Petits Lærebog i Botanik ogsaa i de øvrige Classer, i hvilke denne Undervisning gives.

I den korte Tid, i hvilken Prof. Jürgensen underviste i Mathematik i 6te Classe, benyttedes samme steds den af ham udgivne og paa vedkommende Undervisning beregne forteftattede Lærebog i Geometrie istedenfor Ramus's elementære Geometrie.

III. Hølgende er i dette Skoleaar gjennemgaaet i de forskjellige Sprog og Bidenslæber:

Dansk. I Classe: Funchs, Røginds og Warburgs Lærebog er benyttet til Oplæsning, Analyse og mundtlig Gjengivelse; næsten alle Digte bag i Bogen ere lært udenad. Bojesens „fortfattede danske Sprøglære“ er gjennemgaaet flere Gange. 2 Stile ugentlig. — II Classe: Samme Lærebog, benyttet til Oplæsning og Analyse; hele Bojesens „Kort Begreb af den danske Sprøglære“ læst og repeteret. Endel Vers ere lært udenad. 2 Timer om Ugen anvendte til Stil paa Skolen, der har bestaaet deels i Gjengivelse af Fortællinger og Beskrivelser, deels i Oversættelse fra Tysk og enkelte Gange i Davelser efter Borgens „Veiledning til Udarbeidelser i Modersmaalet“; i alt 38 Stile. — III Classe: Solst's prosaiske Lærebog er benyttet til Oplæsning og Analyse; af Sammes poetiske Lærebog ere flere Digte lært udenad. Bojesens „Kort Begreb o. s. v.“ repeteret flere Gange. 1 Stil ugentlig, i Almindelighed en

lettere Skildring, undertiden Oversættelse fra Thysk eller Fransk; i alt 35 Stile. — IV Classe: Af Holst's poetiske Læsebog ere flere Digte læste. 1 Stil ugentlig, i Almindelighed lettere Skildringer, Fortællinger efter opgivne Ord, Udvikling af Ordssprog o. a. l. — V Classe: Den nordiske Mythologi er læst efter Chr. Winthers Mythologi. Flere Stykker ere læste af Edderne. Til Oplæsning ere Holbergs Comoedier benyttede. 1 Stil ugentlig. — VI Classe B og A: Litteraturhistorien fra den ældste Tid indtil Holberg er fuldstændig gjennemgaaet og oplyst ved Sprogprover. Hver Uge skiftwiis mundtlige Foredrag eller skriftlige Udarbeidelser. Forskjellige Forfattere ere benyttede til Oplæsning. — VII Classe B: Litteraturhistorien fra Holberg indtil dette Jahrhundrede. Nogle af Ewalds, Wessels, Nordal Bruuns, N. K. Bredals og andre Forfatteres Skrifter ere blevne læste. Mundtligt Foredrag eller skriftlig Udarbeidelse omrent hver Uge. — VII Classe A: Læst flere af Baggesens Værker, flere af den nyeste Litteraturs Værker. Litteraturhistorien fra den ældste Tid til Reformationen incl. er gjen- nemgaaet og Theatrets Historie fortsat indtil Holberg. Mundtligt Foredrag i Skoleaarets første Halvdeel. 12 Stile.

Thysk. I Classe: Riises thyske Læsebog for Begyndelsesklasserne S. 22—100. Af Trojels thyske Grammatik: Artiklen, Substantivernes Køn og Beining, Adjektiverne, de regelmæssige Verber og Praepositionerne. Af Jürs's og Rungs Materialier St. 1, 2, 3, 4, 14, 15, 16 a, 24, 35, 36, 37, 38. 1 Stil ugentlig, enten Dietat eller Oversættelse efter Materialierne. — II Classe: Samme Læsebog S. 100 og Bogen ud med Undtagelse af S. 157—165. Af Hjorts Læsebog (Udg. 1849): „Køgebues Reise um die Welt“. S. 21—40. Af Jürs's og Rungs Materialier S. 29 (St. 39) — S. 34 (St. 43) og fra S. 38 (St.

46) — S. 55 (St. 60). Af Trojels Grammatik: Substantiverne, Adjektiverne, Pronominerne, Numeralerne og Verberne. Talt 36 Stile. — III Classe: Af Hjorts Læsebog: „Reisebues Reise um die Welt,” S. 40 — S. 74. Af Jürs's og Rungs Materialier S. 56 (St. 61) — S. 63 (St. 68), S. 68 (St. 72) — S. 70 (St. 74) og S. 75 (St. 78) — S. 77 (St. 80). Af Trojels Grammatik § 9—81 og § 128. 20 skriftlige Stile. — IV Classe: Hjorts Læsebog (Udg. 1840): „Reise durch Norwegen und Lappland,” S. 113—122. „Reise nach Hyeres in der Provence,” S. 122 — 127; „Schlacht bei Bouvines. Sturz Kaiser Ottos IV,” S. 127—132; „Die Schlacht bei Rossova,” S. 132—134; „Aus der Geschichte des siebenjährigen Kriegs,” S. 134—145; „Die Belagerung von Jerusalem während des ersten Kreuzzuges,” S. 146—150. Mundtlig Oversættelse fra Dansk paa Tydsk efter Jürs's og Rungs Materialier S. 81—103. Trojels Grammatik fra § 7 til § 96 med Forbigaaelse af flere Paragrapher. — 18 Stile. — V Classe: Samme Læsebog (Udg. 1849): „Die Römer des 19ten Jahrhunderts,” S. 340—361, og „Reise in Brasilien,” S. 391—405. Extemporeret Læsning efter „Hoffmanns Novellen.” Jürs's og Rungs poetiske Læsebog: Schiller, S. 117—140, og Uhland, S. 163—181. Oversættelse fra Dansk til Tydsk efter Lorenzens Stile-ovsætter: A. S. 39 (St. 35) — S. 51 (St. 49); B. S. 23 (St. 19) — S. 37 (St. 32). Trojels Grammatik forfra til S. 157 (de uboelige Ordklasser); enkelte Afsnit ere ikke læste. 32 skriftlige Stile. — VI Classe B: Schiller: „Die Jungfrau von Orleans” og Goethe: „Egmont”. Extemporeret Læsning efter „Hoffmanns Novellen.” Af Jürs's og Rungs poetiske Læsebog: „Rückert” S. 184 — 203; „Schiller” S. 110 — S. 140. Hele Trojels Grammatik

efter Udvælg. Abrahams's Litteraturhistorie efter Udvælg. Extemporeret Oversættelse fra Dansk til Tysk efter Lorenzens Stileøvelser. 45 skriftlige Stile. — VI Classe A: Schiller: „Die Jungfrau von Orleans“ og Lessing: „Nathan der Weise.“ Extemporeret Læsning efter „Hoffmanns Novellen.“ Af Türs's og Rungs poetiske Læsebog: „Rückert“ S. 184—203 og „Dichter aus der Zeit des Befreiungskampfes“ S. 207—234. Hele Trojels Grammatik efter Udvælg. Abrahams's Litteraturhistorie efter Udvælg. Extemporeret Oversættelse fra Dansk til Tysk efter Lorenzens Stileøvelser. 45 skriftlige Stile.

Franſk. II Classe: Borrings Læsebog for Mellemklasser, S. 82—105 og S. 151—157, ialt 29 Sider. Sammes Grammatik: Indledningen og Hovedtrækene af Formlæren til de uregelmæssige Verber. — III Classe: Samme Læsebog fra S. 151—210, ialt 59 Sider. Af Sproglæren er gjennemgaaet hele Formlæren, og til Indovelse af samme er af Borrings Stiiløvelser oversat paa Franſk fra Nr. 1—40. — IV Classe: Borrings Etudes littéraires, S. 330—406, ialt 66 Sider. Af Sproglæren er af Syntaxis gjennemgaaet Afsnittet om Ordklassernes Overensstemmelse, Participlerne indbefattet; endvidere om Brugen af Subjunctivet og om Ordfolgen; dernæst er Formlæren repeteret. Til Indovelse af Læren om Subjunctivet er af Stiiløvelserne gjennemgaaet Nr. 58—64. — V Classe: Borrings Etudes littéraires, S. 266—348, ialt 82 Sider. Af Sproglæren er gjennemgaaet Hovedstyfferne af Syntaxis. Til Indovelse af Læren om Verbernes Styrelse og Præpositionernes Brug er af Stiiløvelserne oversat Nr. 75—86. — VI Classe A og B: Album littéraire er gjennemgaaet fra Begyndelsen indtil de poetiske Stykker, af hvilke sidste er læst et Udvælg. Af Sproglæren er repeteret hele Syntaxis og Hovedstyfferne af Formlæren.

Latin. III Classe: Af Bergs og Møllers latiniske Læsebog er læst og repeteret til S. 60, dog ikke alle Exempler. Af Madvigs Sproglære er det Vigtigste af Formlæren læst og østere repeteret; af Ordfeiningslæren er kun lært de Regler, hvortil Læsebogen gav Anledning. Skriftlige Øvelser ere foretagne sædvanlig hver Uge. — IV Classe: I den første Maaned af Året læstes et Udvælg af Bergs og Møllers latiniske Læsebog, 1ste Afdelings 2det Afsnit; derefter er læst og repeteret af 2den Afdeling 1ste Afsnit (Cæsar) og af 2det Afsnit (Cicero) til S. 37. Af Madvigs Sproglære er Formlæren repeteret og første Afsnit af Ordfeiningslæren læst og repeteret. 71 Stile. — V Classe: *Ciceronis oratio pro Sexto Roscio Amerino*; *Sallustii Catilina*; *Ovidii Metamorphoses*, ed. Feldbausch, Stykkerne VIII—XV incl. I en Time om Ugen er læst cursorisk Cornelius Nepos. Af Madvigs Sproglære er repeteret Formlæren og første Afsnit af Ordfeiningslæren, samt læst og repeteret af 2det Afsnit til Cap. 8. 71 Stile. — VI Classe B og A: *Livii hist. lib. VI*; *Ciceronis orat. pro lege Manilia*; *Virgilii Aeneid. lib. II*. Ugentlig er een Time anvendt til extemporeret Læsning af *Sallustii Jurgurtha* fra Cap. 84. Af Madvigs Sproglære er repeteret af Boiningslæren Cap. 1—13 (§ 24—§ 94) og af Ordfeiningslæren 1ste og 2det Afsnit (§ 206 — § 430). Af Bojesens romerske Antiquiteter ere Afsnittene om Magistraterne og Krigsvæsenet gjennemgaaede. 51 skriftlige Stile og Versioner. Da Læreren i Tiden fra Midten af September til Begyndelsen af November, paa Grund af en Dienstvækkelse, var forhindret fra at rette skriftlige Stile, blevé i det nævnte Tidsrum 7 Timer anvendte i hver Afdeling til mundtlig Stil og Version. — VII Classe B: *Ciceronis disputat. Tuscul. lib. I et II*; *orat. pro rege Deiotaro*; *Livii hist. lib. III*; *Virgilii Aeneid.*

lib. VIII; *Horatii* odar. lib. IV, lib. II, 1—16; carmen seculare. Uden Forberedelse læst i Slemmers Udvælg S. 1—68. Bojesens romerske Antiquiteter S. 19—72; 115—131. Mædsvigs Sproglære §§ 1—174; 318—431; 206—240. 62 Stile, 8 Versioner. — VII Classe A: *Ciceronis* disput. Tuscul. lib. V (hvilken tillige er repeteret), oratt. pro Archia poeta et pro rege Deiotaro; *Livii* hist. lib. VII; *Horatii* odar. lib. IV, epist. lib. I et II, 1. Af *Ovidii* Metamorph. ere nogle tidligere læste Partier blevne repe- rede. Uden Forberedelse er læst (efter E. Slemmers Udvælg af Sølvalderens prosaiske Forfattere) *Curtii* lib. III, c. 12—32, lib. V, c. 24—38; *Taciti* Annal. lib. I, c. 31—35. Bojesens Antiquiteter med Udeladelse af enkelte Partier. Tregders Litteraturhistorie med Forbigaaelse af flere Enkeltheder og af den største Deel af 3die Periode. 52 Stile, 14 Versioner.

til anden Deel af indeværende Aars Afgangsgamen opgive Candidaterne i Latin: *Ciceronis* oratt. IV in Catilinam, oratt. pro lege Manilia, pro Archia poeta, pro rege Deiotaro (Scharling, Holm, Bendz, Hansen, Thomsen, Meier, Stremme), oratt. pro S. Roscio Amerino, pro lege Manilia, in Catilinam I, II (Thaarup, Jacobsen, Rothe, Bluhme) oratt. pro S. Roscio Amerino, pro lege Manilia, pro Archia poeta, pro rege Deiotaro (Schumacher, Møller, Trier, Løse), oratt. pro S. Roscio Amerino, IV in Catilinam (Dam), oratt. pro S. Roscio Amerino, pro Milone, pro Archia poeta, pro rege Deiotaro (Klubien); *Ciceronis* disput. Tuscul. lib. III, IV, V; *Sallustii* Catilina; *Livii* hist. lib. I, II, VII (dog have Thaarup og Rothe læst 8de istedenfor 1ste Bog, og Dam foruden de 3 forstnævnte Bøger tillige 3die Bog istedenfor Sallusts Catilina); *Virgilii* Bucolica; *ejusd.* Aeneid. lib. I, IV (dog er 2den istedenfor 4de Bog læst af Scharling, Thaarup,

Jacobsen, Trier, Rothe, Dam); *Horatii* odar. lib. III, IV, epistol. lib. I, II, 1. Af *Ovidii Metamorphoses* have 7 Candidater læst: I, 89—150, 163—245, 260—415, 452—747, de øvrige II, 401—530, 536—675, 679—876, III, 1—130, IV, 564—603.

Græsk. IV Classe: Bergs Læsebog for de første Begyndere (2den Udg.); af Bergs Læsebog for andet Aars Cursus er læst de aïsopiske Fabler, undtagen 8, 13 og 16. Bergs Schema til den græske Formlære læst og repeteret og Tregders Formlære benyttet. Af og til skriftlige Øvelser. — V Classe: Bergs Læsebog for det andet Aars Cursus: de mythologiske og historiske Stykker (undtagen de af Thukydides); *Xenophontis Anabasis* lib. I et II. Tregders Formlære er læst og af Madvigs Ordfoiningslære det Bigtigste af 1ste Afsnit. — VI Classe B og A: *Homeri Odyss.* lib. IV et V; *Xenophontis Memorab.* Socrat. lib. I; *Xenophontis Anabas.* lib. V, cursorisk. Tregders Formlære er repeteret; af Madvigs Ordfoiningslære er Casuslæren repeteret, Modus- og Tempuslæren til Participierne læst og repeteret. Af Bojesens græske Antiquiteter er læst den heroiske Tidsalder. — VII Classe B: *Herodoti* lib. VIII; Thukydides efter Bergs Udvalg S. 1—35, 80—86; *Homeri Iliad.* lib. VII; Stolls Anthologie (af Theognis fun til Nr. 20; af Epigrammerne indtil Asklepiades, 13; af Melos til Ariphron, 5). Tregders Formlære repeteret; Madvigs Ordfoiningslære § 107—186, som er inddøvet ved mundtlig Stil efter Bergs Exempelsamling. Som Maañedslæsning Homers Iliade og Odyssee efter Wilsters Oversættelse. — VII Classe A: *Aischines in Ctesiphont.* §§ 69—260; *Euripidis Medea*; *Platonis Lysis*. Repeteret: *Homeri Odyss.* lib. IX et XI; *Aischines in Ctesiphontem*; *Platonis Lysis*. Hjelpevidenskaberne: Stolls Mythologi;

Bojesens attiske Antiquiteter; Tregders græske Litteraturhistorie (3die Periode i Udvælg); Mædvijs græske Ordfoningslære §§ 107—184. Repeteret Tregders Formlære undtagen de uregelmæssige Verber.

Til anden Deel af indevarerende Års Afgangsexamen opgives af Candidaterne i Græsk: *Homeri Odyss.* lib. IX, X, XI; *Iliad.* XXII; *Euripidis Medea;* Stolls Anthologie (af *Theognis* dog kun til Nr. 20, af Epigrammerne indtil *Astlepiades*, 13; af *Melos* indtil *Ariphron*); *Herodoti* lib. III; *Aischines orat. in Ctesiphont.*; *Platonis Lysis.* Dam opgiver: *Homeri Iliad.* lib. I, III, IV, XXII.

Hebraisk. VII Classe B: Whittes Formlære og de 20 første Capitler af Genesis. — VII Classe A: Genesis fra 9de Capitel og Bogen ud; de 16 første Psalmer og Propheten Jonas.

Candidaterne opgive i Hebraisk: Genesis, de 16 første Psalmer og Propheten Jonas.

Religion. I Classe: Balslevs Bibelhistorie, Jensens Samling af Bibelsprog og nogle udvalgte Psalmer af Hjorts Psalmebog. — II Classe: Balles Lærebog Capp. 1, 2, 8 og 6; af Herslebs større Bibelhistorie Oversigt over Indholdet af det gamle Testamente Skrifter og af disses speciellere Indhold fra Skabelsens Historie til 4de Periode; desuden et Udtog af den bibelske Geographie. — III Classe: Balles Lærebog Capp. 3, 4, 5 og 7; af Herslebs større Bibelhistorie fra 4de Periode til Jerusalems Ødelæggelse af Titus; desuden bibelsk Geographie efter et større Udtog. — IV Classe: Krog Meyers Lærebog, de 43 første Paragrafer; af Herslebs Bibelhistorie Oversigt over Indholdet af Bøgerne i det nye Testamente, Anhænget om Hedningernes Religion, og af Evangeliernes speciellere Indhold fra Christi Fødsel til hans Fremtræden i Jerusalem ved Purimfesten.

V Classe: Krog Meyers Lærebog: Afsnittet om Menneskets Natur, Udodelighed, Bestemmelse, og af Pligtlæren til § 79; af Herslebs Bibelhistorie fra Jesu Virksomhed i Jerusalem ved Purimfesten til Pauli Fængenskab i Rom. — **VI Classe B og A:** Krog Meyers Lærebog: fra § 83 til § 145 med Undtagelse af §§ 98—109; af Bibelhistorien det hele gamle Testamente. — **VII Classe B:** Krog Meyers Lærebog: Afsnittet om Kirken og Sacramenterne og desuden fra Begyndelsen af Indledningen til Læren om Menneskets Bestemmelse: af det nye Testamente er læst i Grundsproget de 14 første Capitler af Matthæi Evangelium; desuden efter Balskars Kirkehistorie fra § 25 til § 50. — **VII Classe A:** Krog Meyers Lærebog repeteret; læst de 14 sidste Capitler af Matthæi Evangelium, og efter Balskars Kirkehistorie fra § 50 til Slutningen.

Historie. **I Classe:** Rosfods Udtog af Danmarks Historie. — **II Classe:** Historiske Skildringer, hentede fra Oldtidens Historie, efter Bohrs Lærebog. — **III Classe:** De vigtigste Begivenheder i Middelalderen og i den nyere Tid indtil Ludvig den 14des Århundrede, efter Bohrs Lærebøger. — **IV Classe:** Oldtidens Historie i Sammenhæng indtil Keiser Augusts Død, deels efter Langberg, deels efter Bohr. — **V Classe:** Den romerske Kejertid; Oversigt over den vestlige og østlige Verden fra 476 til 843; folgende Folks og Staters Historie indtil den revolutionære Tidsalder: Frankrig, England, Tyskland (Helvetien, Bohmen m. M.), Italien, Spanien, Portugal, Nederlandene. Langberg, Rosfod og Bohr ere hertil benyttede. — **VI Classe B og A:** Danmark, Norge og Sverrig indtil vore Dage; Rusland, Polen (indtil dets Undergang), Preussen, Ungarn indtil den revolutionære Tid; det græske Keiserdomme, Araberne og de andre muhammedanske Folk (Osmanniske Stat indtil den

revolutionaire Tid); Perser, Mongoler, Sineser; efter Allens, Bohrs og Rosdts Lærebøger. — VII Classe B: Repetition efter udvidet Maalestof af Oldtidens og Middelalderens Historie; historiske Oversigter over Staternes Udvikling, større eller mindre Partier af Statsforfatningernes eller Statsforvaltningernes specielle Historie ere gjennemgaaede efter Bojesens græske og romerske Antiquiteter; den gamle Geographie efter Königsfeldt. — VII Classe A: Repetitionscursus efter udvidet Maalestof af Middelalderens og den nyere Historie. Den revolutionære Tidsalder er udførlig gjennemgaaet indtil Wienercongressens Slutning; de øvrige Begivenheder indtil vor Tid ere samlede under en almindelig Oversigt.

Geographie. I Classe: Ingerslevs forte Geographie: den almindelige Indledning og Europa. — II Classe: Ingerslevs forte Lærebog i Geographien heelt gjennemgaaet. — III Classe: Europa forfra til Mellemitalien og Østerrig efter Velschows Geographie. — IV Classe: Europa fra Italien (incl.) ud og hele Asien efter samme Lærebog. — V Classe: Hele Africa, America og Australien samt Europa forfra indtil Rusland efter Ingerslevs større Lærebog. — VI Classe B og A: Eest hele Geographien efter samme Lærebog.

Arithmetik. I Classe: Mundts Regnebog, forfra til § 187; dertil Øvelser i Tabell og Hovedregning. — II Classe: Efter Mundts Regnebog er gjennemgaaet fra Brøk- til Decimalregning; Ursins Regnebog er benyttet til at supplere Exemplerne af de forskjellige Regningsarter. — III Classe: Steens „Elementair Arithmetik“ hele Bogen, incl. Anhængt om Kvadrat og Kvadratrod, med stadige Øvelser, især efter Steens „Mathematiske Opgaver i det indledende Cursus.“ — IV Classe: Steens „Ren Matematik“ forfra til S. 99 Nr. 90 med Forbigaaelse af Af-

snittet om Permutationer og Combinationer samt Kjødebrof.
— **V Classe:** Samme Lærebog S. 101—134 og Kjødebrof S. 65—75. — **VI Classe B og A:** Samme Lærebog S. 146—196 og Ligninger af første Grad med flere Ubekjendte.
— **VII Classe B:** Samme Lærebog S. 182—196, Ligninger af første Grad med flere Ubekjendte, Logarithmer og Til-læg I og II, samt Repetition S. 167—182. — **VII Classe A:** Repetition af hele Arithmetiken efter Jürgensens „Elementair Arithmetik og Algebra.“

Geometrie. **IV Classe:** Ramus's „Elementair Geometrie“ forfra til S. 53, § 65. — **V Classe:** Samme Lærebog S. 53—112, § 65—117, med Forbigaaelse af S. 74—84, § 96—109. — **VI Classe B og A:** Samme Lærebog S. 112—137, § 117—136, og Stereometrie S. 144—213, med Forbigaaelse af S. 182—188. — **VII Classe B:** Samme Lærebog S. 176—213, Repetition af hele Stereometrien samt den plane Trigonometrie efter Ramus's Lærebog. — **VII Classe A:** Repetition af Geometrie, Stereometrie og Trigonometrie efter Ramus's Lærebøger, samt Astro-nomie efter Olufssens Lærebog.

Naturlære. **VII Classe B:** Ørsted's „Naturlærerens mechaniske Deel,” hele Bogen. — **VII Classe A:** Samme Lærebog fra S. 207 og „Naturlærerens chemiske Deel,” oversat af C. L. Petersen, hele Bogen.

Naturhistorie. **I Classe:** Pattedyrene efter mundtlig Foredrag med Strøms Naturhistorie som Grundlag. Gjennemgaat fortællende og examinerende den øvrige Dyre-verden og forevisst de viktigste Dyreforcenter. — **II Classe:** Menneskets, Pattedyrenes og fuglenes Naturhistorie efter Bramsens og Dreiers Lærebog i Zoologie og Botanik. — **III Classe:** Krybbyrene og Fiskene, og repeteret Pattedyrene og det Almindelige om fuglene efter samme Lærebog,

Vaupells Plantelære fra S. 1 til S. 72. — IV Classe: De naturlige Plantefamilier efter Petits Lærebog i Botaniken. — V Classe: Leddyrene, Ormene, Blodddyrene og Straaldyrene efter Dreier og Bramsen. Plante-Anatomie-, Physiologie- og Geographie. — VI Classe B og A: Blodddyre og Straaldyr efter Bramsen og Dreier. Repeteret den hele Zoologie og Botanik.

Tegning. I Classe: Contur- og Skyggefrihaandsstegning. I geometrisk Tegning ere Tabellerne I—IX gjennemgaaede. — II Classe: Skyggefrihaandsstegning. I geometrisk Tegning ere Tabellerne I—XIII gjennemgaaede. — III Classe: I geometrisk Tegning er gjennemgaet til Tab. XXI: Projectionen af Flader, og i Perspectiven til Tab. IV.

I Skrivning og Sang har Undervisningen været fremmet som hidtil. Ligeledes har Gymnastikundervisningen regelmæssigt været fortsat, hvormod Svommeøvelserne endnu den 14de Juni ikke havde funnet begyndes paa Grund af det kolde Veir.

Videnskabelige Samlinger.

I. Skolebibliotheket.

Siden Afslutningen af den i forrige Aars Beretning meddeelte Fortegnelse har Skolebibliotheket modtaget følgende Tilvært:

Aarsberetninger fra det kongelige Geheimearchiv, indeholdende Bidrag til dansk Historie af utrykte Kilder. 1 Bd. 2, 3 II. Kbhavn 1853—1854. 4.

Afsildninger til Dyreriget. 2 Tabler. (Forører af Læreren i Naturhistorie, Cand. Fogh.)

Annaler for nordisk Oldkyndighed og Historie, udg. af det kgl. nordiske Oldskr.-Selskab. 1853. Kbhavn. 8.

- Aristoteles' Werke. Griechisch und Deutsch mit sacherklärenden Anmerkungen. 1 Bd. (*ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΚΡΟΑΣΕΩΣ ΒΙΒΛΙΑ Θ*). Aristoteles' acht Bücher Physik, herausgegeben von C. Prantl. Leipzig 1854. 8.
- W. A. Becker, Charikles. Bilder altgriechischer Sitte. 2 Ausg., besorgt von K. F. Hermann. 1—3 Bd. Leipzig 1854. 8.
- K. S. Becker, Verdenshistorie. 15 Bd. 2—7 h. og 16 Bd. 1, 2, h. (De sidste fyrhede Vars Historie af Eduard Arndt. Supplement til alle Udgaver). Kbhavn 1854—1855. 8.
- P. D. Broager, Arithmetik for Mellemklasserne i de lærde Skoler. Kbhavn 1854. 8.
- Bucolici græci, *Theocritus, Bio, Moschus*. Recensuit H. L. Ahrens. Lipsiae 1850. 8.
- J. Caesar, Zeitschrift für die Alterthumswissenschaft. 12 Jahrg. 3—6 H. Wetzlar 1854—1855. 4.
- C. Christens og J. Schneekloth, Skolens Reform. Et Tidsskrift. 5 Aarg. Juni—Decbr., 6 Aarg. Januar—Mai. Kbhavn 1854—1855. 8.
- M. Tullii Ciceronis Tusculanarum disputationum libri quinque. Til Skolebrug bearbeidet af F. C. L. Trojel. Kbhvn 1854. 8.
- J. Clausen, Nyt Tidsskrift for udenlandsk theologisk Litteratur. 2—4 h. 1854, 1 h. 1855. Kbhavn 8.
- Danmarks gamle Folkeviser, udgivne af Svend Grundtvig. 2 D. 1 H. Kbhavn 1854. 4.
- J. B. Daugaard, Lærebog i den evangelisk-christelige Religion. Et Dmarbejdelseforsøg. Udg. som Manuscript. Odense 1855.
- Th. J. Erslew, Supplement til „Almindeligt Forsatter-Lexicon for Kongeriget Danmark“ o. s. v., indtil Udgangen af Året 1853. 1 h. Kbhavn 1854. 8.
- C. Flor, Haandbog i den Danske Litteratur. 4de forsøgede Udg. Kbhavn 1854. 8.
- C. Fogh, Chr. Lütken og C. Vaupell, Tidsskrift for populære Fremstillinger af Naturriget. 1 Bd. og 2 Bd. 1 II. Kbhavn 1854—1855. 8.
- C. Fogh, Esterretninger om det engelske Almueskolevæsen med et Afsnit om Skolebygninger og Apparater. Kbhvn 1855. 8.
- G. Forchhammer, Oversigt over det Kongelige danske Videnskabernes Selskabs Forhandlinger o. s. v. i Aaret 1854. Nr. 5 og 6. Kbhavn. 8.
- Forchhammer, *Topographia Thebarum Heptapylarum*. Cum tabula geogr. Kiliæ 1854. 4.

- Fragmenta historicorum Græcorum. Collegit &c. *Carolus Müllerus.*
 Vol. I—IV. Parisiis 1846—1851.
- ✓. C. Geill, Praktisk Veiledning til paa en fættesig og let Maade at lære det tydiske Sprog. Første Urfus. Kolding 1852. 8.
- Guizot*, Histoire de la civilisation en Europe depuis la chute de l'empire Romain jusqu'à la révolution Française. Paris 1854. 8.
- Guizot*, Histoire de la civilisation en France depuis la chute de l'empire Romain. Tome I—IV. Paris 1853. 8.
- Guizot*, Histoire de la révolution d'Angleterre. Première partie:
 - Histoire de Charles Ier depuis son avénement jusqu'à sa mort (1625—1649). I, II. Deuxième partie: Histoire de la république d'Angleterre et de Cromwell (1649—1658). I, II. Paris 1854 8.
- C. Gauth, Afhandlinger og æstetiske Betragtninger. Kbhavn 1855. 8.
- Th. Heinßius, Volksthümliches Wörterbuch der deutschen Sprache. 1—4 Bd. Hannover 1818—1822. 8.
- Godofredi Hermanni opuscula*. Vol. I—VII. Lipsiae 1827—1839. 8.
- K. F. Hermann, Lehrbuch der griechischen Antiquitäten. 3 Th. (Lehrbuch der griechischen Privatalterthümer). Heidelberg 1852. 8.
- Herodoti historiarum libri IX*. Recognovit &c. *Guilielmus Dindorfius*. — *Ctesiae Cnidii et chronographorum, Castoris, Eratosthenis cett. fragmenta dissertatione et notis illustrata a Carolo Müller*. Graece et Latine cum indicibus. Parisiis 1844.
- Herodotos*. Til Skolebrug bearbeidet af *H. M. Flemmer* og *E. Flemmer*. 1 Bd. (I, II Bog.) Kbhavn 1854. 8.
- P. Hjort, Kritiske Bidrag til nyere dansk Tænkemådes og Dannelses Historie. Til biografisk Estermæle samlede og på ny udgivne. Konsthistorisk Afdeling. Kbhavn 1854. 8.
- Høj- og Statskalender, Kongelig Dansk, Statshåndbog for det danske Monarchie for Året 1855. 8.
- C. S. Ingerslev, Europas Historie i den næste Tid, populært fortalt. Kbhavn 1854. 8.
- A. Ingerslev og E. Holm, Den peloponnesiske Krig, fortalt efter Thukydides og Xenofon. Kbhavn 1854. 8.
- C. Jürgensen, Kortfattet Lærebog i Geometrie. Kbhavn 1854. 8. (Forsøret af Forsætteren).
- N. Kjærbölling, Danmarks Fugle. 7—9 Supplementhefte. (11 Plader o: 25—35), samt Tab. LV, hørende til Hovedværket.

- F. Klee, Steen-, Bronce- og Jern-Culturens Minder, esterviiste fra et almindelig culturhistorisk Standpunkt i Nordens nuværende Folke- og Sprogeindommeligheder. Kbhavn 1854. 8.
- R. Bloß, Handwörterbuch der lateinischen Sprache. 11, 12 Liefer. Braunschweig 1854—1855. 8.
- H. Knudsen, En gammel Kröniké om Graabrodrenes Udgagelse af deres Kloster i Danmark. Kbhavn 1851. 8.
- G. S. Knæckeborg, Om Methoden for Undervisningen i Naturhistorie. Kbhavn 1854. 8.
- A. Krönig u. W. Beetz, Die Fortschritte der Physik in den Jahren 1850 und 1851. Dargestellt von der physikalischen Gesellschaft zu Berlin. VI und VII Jahrg. 2te Abth. Berlin 1855. 8.
- Titi Livii rerum Romanarum libri I—III.* Til Skolebrug udgivne af C. S. Ingerslev. Kbhavn 1853. 8.
- Titi Livii rerum Romanarum libri XXI—XXIII.* Til Skolebrug udgivne af C. S. Ingerslev. Kbhavn 1854. 8.
- Titi Livii ab urbe condita libri XXXI—XXXII.* Til Skolebrug bearbeidede af E. Flemmer. Kbhavn 1855. 8.
- Lukianos, udvalgte Stykker af. Til Skolebrug udgivne af O. Fribiger. Kbhavn 1855. 8.
- J. Lübbek, Reallexikon des classischen Alterthums für Gymnasien. 3 u. 4 Abth. Leipzig 1854. 8.
- C. S. Lütken, Øhreriget. En Lærebog til Brug ved Undervisningen i de lærde Skolers og Realskolernes høiere Klæsser. 1 Deel: Hvirveldhyrene. Kbhavn 1855. 8.
- J. V. Madvig, Nogle Bemærkninger om Behandlingen af den danske Rettskrivning, nærmest i de lærde Skoler, henstillede til Læsernes Overveielse af Undervisningsinspektoren. (Januar 1855). 4.
- C. A. Menzel, Die Kunstuwerke von dem Alterthum bis auf die Gegenwart in 120 Kupferstichen. 2 Bd. Lief. 17 u. 18. Leipzig 4.
- C. Molbech, Danske Ordbog. 2den, forsgede og forbedrede Udgave. 1, 2 h. Kbhavn 8.
- C. Molbech, Blandede Skrifter, anden Samling, udvalgt, gjennemseet og udgivet af Forfatteren. 2 Bd. Kbhavn 1854. 8.
- M. Antonii Mureti opera omnia ex mss. aucta et emendata cum brevi adnotatione Davidis Ruhnkenii. Ed. C. H. Frotscher. Vol. III. Lipsiae 1841. 8.
- C. Paludan-Müller, Grevens Feide, skildret efter trykte og utrykte Kilder. 2 D. Kbhavn 1854. 8.
- L. Müller, Den macedoniske Konge Philip II's Mynter. Et Skrift for den philosophiske Doctorgrad. Kbhavn 1855. 8.

- W. J. C. Mützell*, Zeitschrift für das Gymnasialwesen. 8 Jahrg.
5—12 H., 9 Jahrg. 1—4 H. Berlin 1854—1855. 8.
- J. P. Mynster*, Blandede Skrifter. 4 Bd. 1 H. Kbhavn 1855. 8.
- Th. Overbeck*, Den danske Skueplads, i dens Historie, fra de første Spor af danske Skuespil indtil vor Tid. 1 Deel. Kbhavn 1854. 8.
- P. Ovidii Nasonis Metamorphoses*. Udgvalg til Skolebrug, udgivet af *W. A. Bloch*. 1 H. Kbhavn 1855. 8.
- S. C. Petersen*, Platons Forestillinger om Staternes Oprindelse, Statsforsatninger og Statsbestyrelse. Kbhavn 1854. 4. (Universitetsprogram).
- N. M. Petersen*, Danmarks Historie i Hedenold. 2det Oppl. 1 D. 2, 3 H., 2 og 3 D. Kbhavn 1854—1855. 8.
- N. M. Petersen*, Bidrag til den danske Literaturs Historie. II. Reformationstiden. Udg. af den danske historiske Forening. Kbhavn 1854. 8.
- Phædrus*, udvalgte Fabler af. Udgivne til Skolebrug af *R. Möller* og *C. Thomsen*. Kbhavn 1854. 8.
- Platons Werke. Griechisch und Deutsch mit kritischen und erklärenden Anmerkungen. 17, 19 Th. Leipzig 1854. 8.
- Platon*, udvalgte Dialoger af. Oversatte af det Græske og oplyste ved Anmærkninger af *C. J. Heise*. 7 D. (Timæos). Kbhavn 1855. 8.
- C. Ranus*, Elementær Algebra. Kbhavn 1855. 8.
- K. v. Ranner*, Geschichte der Pädagogik vom Wiederaufblühen klassischer Studien bis auf unsere Zeit. 3, 4 Th. Stuttgart 1847—1854. 8.
- J. L. Rohmann*, Blandede Skildringer af nogle historiske Mærkværdigheder fra Menneskeslægtens forhistoriske Tid. 1, 2 H. Med Ufbildninger. Odense 1854. 8.
- J. L. Rohmann*, Skildringer af historiske Begivenheder, fornemmelig i Europa, fra 1840. 3 D. (Skildringer af den nyere Tids Hist., fra Julirevolutionens Ubrud 1830 til Februarrevolutionens Ubrud 1848. 7 D.) Odense 1855. 8.
- W. Rüstow u. S. Rödhlé*, Geschichte des griechischen Kriegswesens von der ältesten Zeit bis auf Pyrrhos. Nach den Quellen bearbeitet. Narau 1852. 8.
- H. Rørdam*, De danske og norske Studenters Deeltagelse i Kjøbenhavns Forsvar mod Karl Gustav. Et Bidrag til Kjøbenhavns Universitets Historie. Kbhavn 1855. 8.
- C. Sallustii Crispī Catilina et Jugurtha*. Til Skolebrug bearbeidede af *O. Fibiger*. Kbhavn 1854. 8.

- M. Salomonsen*, Udsigt over Kjöbenhavns Epidemier i den sidste Halvdeel af det attende Aarhundrede. Skreven for den medicinske Doctorgrad. Kbhavn 1854. 8.
- S. C. S. Schjellerup*, Populær Astronomie (med tilhørende Atlas). Kbhavn 1855. 8.
- A. Schnizlein*, Iconographia familiarum naturalium regni vegetabilis. IX II. Bonn. 4.
- Scholia græca in *Aristophanem* cum prolegomenis grammaticorum, varietate lectionis optimorum codicum integra &c. ed. Fr. Dübner. Parisiis 1842.
- Scriptores historiæ Romanæ minores sex. Ed. Fr. Fiedler. Lipsiæ 1833. 8.
- M. G. Steenstrup*, Dansk Maanedsskrift. 1 Bd. Kbhavn 1855. 8.
- H. Stephani* thesaurus græce linguae. Edd. C. B. Haase, G. & L. Dindorff. Vol. VII fascic. VIII. Parisiis. Fol.
- H. W. Stoll*, Anthologie griechischer Lyriker für die obersten Classen der Gymnasien mit litterarhistorischen Einleitungen und erklärenden Anmerkungen. 1—2 Abth. Hannover 1851. 8.
- Tabelværk, statistisk. Ny Række, 4—9 Bd. Kbhavn 1852—1854. 4.
- A. Thiers*, Den franske Revolutions Historie. Oversat af S. C. Rosen. 35—52 §. Kbhavn 1854. 8.
- J. Thomsen*, Om den naturvidenskabelig-mathematiske Undervisning. I. Den polytechniske Læreanstalt. Kbhavn 1855. 8.
- Tidsskrift, antiquarisk, udg. af det kgl. nord. Oldskr.-Selskab. 1852—1854. Kbhavn 1854. 8.
- Universitets-Tidsskrift, nordisk. 1 H. udgivet af A. Ingerslev. Kbhavn 1854. 2 II. utgivet af G. Liunggren. Lund 1855. 8.
- J. L. Ussing*, Græske og latinske Indskrifter i Kjöbenhavn. Kbhavn 1854. 4.
- J. L. Ussing*, Fortolkning af J. N. Madvig's Udvælg af latiniske Digtetes Arbeider, Poetarum aliquot Latinorum carmina selecta carminumve partes. Kbhavn 1854. 8.
- C. Vaupell*, Planterigets Naturhistorie, til Skolebrug. 3 §. Kbhavn 1854. 8.
- J. M. Velschow*, Om Den Femernes statsretlige Forhold. Første Periode indtil Maret 1326. Kbhavn 1854. 4. (Universitetsprogram).
- Ph. Weilbach*, Anacreontea. Lyriske Digte. Kbhavn 1855. 8.
- N. L. Westergaard*, Nyt historisk Tidsskrift, udg. af den danske historiske Forening. 6 Bd. 1 §. Kbhavn 1855. 8.
- J. J. A. Worsaae*, Afbildninger fra det kongelige Museum for Nordiske Oldsager i Kjöbenhavn. Kbhn 1854. 8.

Xenophontis scripta quæ supersunt. Graece et latine cum indicibus nominum et rerum locupletissimis. Parisiis 1853.

Æschylos's Tragedier, oversatte af N. V. Dorph. 1, 2 h. Kbhavn 1854. 8.

Lister over Examiner ved Universitetet og de lærde Skoler; Universitetets Anmeldelser af Forelesninger; forskjellige gjennem Kirke- og Undervisningsministeriet udførde Bekendtgjørelser og Love o. s. v.

Skoleprogrammer for 1854.

I. fra Kongeriget Danmark:

Aalborg Kathedralskole: Fortegnelse over Skolens naturvidenskabelige Samlinger.

Aarhus Kathedralskole: H. H. Blache, Skoleesterretninger.

Borgerdydskolen paa Christianshavn: M. Hammerich, I. Tydske Vers som Grundlag for Undervisningen i tydsk Litteratur.

II. Om Latin og latinsk Stil som Skolesag.

Borgerdydskolen i København: K. Rorsing, Skoleesterretninger.

Fredrikborg lærde Skole: I. G. S. Knæckeborg, Om Methoden for Undervisningen i Naturhistorie. II. H. M. Flemmer, 1. Skoleesterretninger for Skoleåret 1853—54; 2. Fortsættelse og Tillæg til det i Aaret 1851 forsattede Realcatalog over Frederiksborg lærde Skoles Bibliothek.

Helsingørs videnskabelige Realskole: W. Lassen, Skoleesterretninger.

Herlufsholms lærde Skole: Gustav Adolph Dichmans Minde (Mindetale af Pastor J. P. O. Balle.)

Jørgens lærde Skole: I. M. R. Schmidt, Formler for Kastebevægelse, II. C. Jørgensen, Fortegnelse over Skolens naturhistoriske Samlinger, III. M. R. Schmidt, Fortegnelse over Skolens Samling af physiske Instrumenter.

Kolding lærde Skole: Katalog over Skolens Bibliothek og videnskabelige Samlinger.

Metropolitanskolen: I. C. L. Petersen, Fortegnelse over Skolens physiske Samling, II. C. E. Kiellerup, Fortegnelse over Skolens naturhistoriske Samling.

Nykøbing Kathedralskole: G. F. W. Lund, Om Undervisningen i Latin i de udvidede lærde Skolers tredie Klasse.

Odense Kathedralskole: I. Fortegnelse over Skolens naturhistoriske Samlinger. II. Translocationshøitideligheden den 22de Juli 1853.

Randers lærde Skole: C. A. Thortsen, Skoleesterretninger.

Ribe Kathedralskole: J. Rinck, Bidrag til Ambrosius Stubbs samlede Digte efter nye Kilder.

Roeskilde Kathedralskole: *F. E. Gundrup*, Biographiske Esterretninger om dem, der ved Kjøbenhavns Universitet have erholdt de høieste akademiske Verdigheder. 1 Heste: *Doctores theologiae*.

Ronne høiere Realskole: *Ancher*, Fortegnelse over Skolens Samlinger henhørende til Naturhistorien og Naturlæren.

Sorø Academis Skole: *P. Lorenzen*, Fortegnelse over Sorø lærde Skoles Samling af Naturalier, Bøger, Tegninger og andre Gjenstande til Brug ved den naturhistoriske Undervisning.

Det von Westensee Institut: En Brevvexling mellem Ministeriet og Bestyreren i Anledning af en Usgangsexamen for Realskolen.

Viborg Kathedralskole: *F. C. Olsen*, Skoleesterretninger.

2. fra Hertugdommet Slesvig.

Flensborg lærde og Realskole: *O. Fibiger*, Bemærkninger til enkelte Steder i Sophokles's *Oedipus Tyrannos*.

Gåderslev lærde Skole: *S. B. Thrige*, Skoleesterretninger.

— — — *J. Fibiger*, Forsög til en Forklaring af Eddasangen *Fjölsvismaal*. (Indbydelsesskrift til Indvielsen af Skolens nye Bygning den VI October MDCCCLIV).

Slesvig Domskole: *E. Manicus*, De civitatis Platonicæ arte et consilio. Pars I.

3. fra Hertugdommet Holstein.

Altona Gymnasium: *O. A. B. Siebert*, Zankle-Messana. Ein Beitrag zur Geschichte Siciliens.

Glückstadt lærde Skole: *P. J. Jessen*, Probe deutscher Geschichtstafeln.

Kiels lærde Skole: *L. Müller*, Bemerkungen zu Cäsar's Gallischen Kriege, Buch I—IV.

Meldorf lærde Skole: *F. R. D. Jansen*, Ueber die beiden Homerischen Cardinaltugenden.

Plöns lærde Skole: *J. Bendixen*, Commentatio de Ethicorum Nicomacheorum integritate.

Rendsborg lærde Skole: *P. G. Ottsen*, De Antiphontis verborum formarumque specie.

4. fra Hertugdommet Lauenburg.

Ratzeburg lærde Skole: *P. Bobertag*, Die arithmetischen Grundoperationen im Anschluf an E. Heis Aufgabensammlung zum Gebrauche für Schüler dargestellt.

5. fra Preussen for 1853.

Programmerne fra de derværende Gymnasier og andre høiere Dannelsesanstalter.

II. Discipelbibliotheket.

De tvende af Skolens Lærere, som velvilligen have paataget sig Tilsynet med Discipelbibliotheket, d'ørr. Adjuncter Sørensen og Fogh, have onsket, at en fuldstændig Fortegnelse over dette Bibliotheks Indhold kunde indlemmes i nærværende Efterretninger. En saadan Fortegnelse meddeles dorfør her.

Anders Bording: Poet. Skrifter.

Holberg: Peder Paars ved Boye. Niels Klim ved Dorph. Comedier i 1 Bd. ved Boye. — Dramat. Skrifter ved Lange: 1ste Bd.: Polit. Kandestøber. Vægelsindede. Jean de France. Zeppe. Gert Westphaler. — 2det Bd.: Prolog. 11te Juni. Varselstuen. Det arab. Pulver. Julestuen. Maskeraden. — 3die Bd.: Tac. v. Tyboe. Ulysses v. Ithacia. Kildereisen. Melampe. Uden Hoved og Hale. — 4de Bd.: Henrik og Pernille. Diderik Menschenskæk. Hexeri el. blind Allarm. Den pantsatte Bondedreng. Det lykkel. Skibbrud. — 5te Bd.: Erasmus Montanus. Pernilles sorte Frøkenstand. De Ulysslige. Den Stundesløse. Den honette Ambition. — 6te Bd.: Plutus. Huusspøgelsen. Den forvandlede Brudgom. Den Nanudo. Gert Westphaler. — 7de Bd.: Philosophus ud i egen Indbildung. Republiken. Sganarels Reise ic. Artaxerxes. — 5te, 6te og 7de Bd. af Holbergs Com. ved Rahbek.

Joh. Ewald: Samtlige Skrifter. 1ste Bd.: Lykvens Tempel. Adam og Eva. Digte. — 2det Bd.: Rolf Krage. Philemon og Baucis. Pebersvendene. Digte. — 3die Bd.: Balders Død. Fiskerne. Digte. — 4de Bd.: Harlekin Patriot. De brutale Klappere. Digte.

Wessel: Digte ved Rahbek. Do. ved A. C. Boye.

Pram: Digteriske Arbeider. 1ste Bd.: Digte og Fortællinger. — 2det Bd.: Emilies Kilde. Digte. Dramer. — 3die Bd.: Chr. og dram. Digtninger. — 4de Bd.: Sange. Dram. Digte. Fortællinger. — 5te Bd.: Sterkfodder. Misceller. — 6te Bd.: Fortællinger og humor. Afhandlinger.

Tullin: Digte. — Trojlerne: Digte. — Lundbye: Rhapsodier. — Zetlitz: Poesier. — J. N. Bruun: Mindre Digte. — Edv. Storm: Digte. — Th. Thaarup: poet. Skrifter. — Sander: Odeum. Polyhymnia.

P. A. Heiberg: Comedier. 1ste Bd.: Forvandlerne. Heckinghorn. Virtuosen Nr. 1. Mikkel og Malene. — 2det Bd.: De Bonner og de Banner. Holger Thydse. Selim og Mirza. Virtuosen Nr. 2.

Stoud Platon: Dansk Christomathi. — **Rahbek:** Dansk Læsebog. Danske og norske hist. Mindesange. — **Nyerup:** Viser fra Middelalderen. — **A. S.:** Poet. Læsebog for Børn.

J. Waggesen: Danske Værker. 1ste Bd.: Poet. Fortællinger. — 2de—4de Bd.: Digte. — 5te Bd.: Niimbreve. — 6te Bd.: Niimbreve og polem. Digte. — 7de Bd.: Polem. Digte. Thora. — 8de Bd. mangler — 9de—11te Bd.: Labyrinthen. — 12te Bd.: Critiker. Niels Klim.

Oehlenschläger: Samlede Værker. Digterens Levnet. Digterværker: 1ste Bd. mangler. — 2det Bd.: Noveller. — 3die Bd.: Helge. Yrsa. Hroars Saga. — 4de Bd.: Fiskeren og hans Datter. — — 5te Bd.: Digte. — 6te Bd.: Aladdin. — 7de Bd.: Nordens Guder. — 8de Bd.: Hrolf Krake og 2 Noveller. — Tragedier: 1ste Bd.: Halon Jarl. Palnatofe. — 2det Bd.: Axel og Valborg. Hagbarth og Signe. — 3die Bd.: Stærkodder. Fostbrodrene. — 4de Bd.: Corregio. Hugo v. Rheinberg. — 5te Bd.: Erik og Abel. Den lille Hyrde dreng. Langbarerne. — 6te Bd.: Tordenkjold. Karl den Store. — 7de Bd.: Bæringerne. Baldur. — 8de Bd.: Dronning Margareta. De ital. Røvere. — Sokrates. Threnstiesen.

Ingemann: Samlede Værker. Dramatiske Digte: 1ste Bd.: Mithridat. Masaniello. — 2det Bd.: Blanca. Hyrden af Tolosa. — 3die Bd.: Reinald Underbarnet. Rossten i Ørkenen. — 4de Bd.: Løveridderen. Taessos Befrielse. — 5te Bd.: Ridderloftet. Kampen for Valhal. Magnetiemen i Barbeerstuen. — 6te Bd.: Renegaten. Salomons Ring. — Romanzer, Sange og Digte: 1ste og 2det Bd.: Ungdomsdigte. — 3die Bd.: De sorte Riddere. — 4de og 5te Bd.: Reisehyre. Det øde Slot. — 6te Bd.: Ahasverus. Digte. Holger Danske. — 7de og 8de Bd.: Relig. og andre Digte. — Historiske Romaner: Kong Erik og de Fredløse. Erik Menveds Barndom. Baldemar Seier. Prinds Otto af Danmark. Baldemar d. St. og hans Mænd. Dronning Margrete. — Eventyr og Fortællinger: 1ste og 2det Bd.: De Underjordiske. Helias og Beatricia. Altertavlen i Sors. — 3die og 4de Bd.: Huldregaverne. Barulven. De levende Døde. Corsicaneren. — 5te og 6te Bd.: Nye Eventyr og Fortællinger. — 7de og 8de Bd.: De sidste Grever af Gervansborg. Araberen i Constantinopel. Skolekammeraterne. Christen Bloks Ungdomsfædre. Den stumme Frøken. — 9de—12te Bd.: Landsbybørnene.

St. St. Blicher: Noveller (defect). Digte.

J. C. Hauch: Dramatiske Skrifter. 1ste Bd.: Gregor d. 7de. Don Juan. Hamadryaden. — 2det Bd.: Svend Grathe. Marst Stig. — Maasrichts Beleiring. Thyo Brahes Ungdom. Den hjemkomne Sømand. — Fortællinger og Romaner: En polsk Familie. Slottet ved

Nhinen. Wilhelm Zabern. Guldmageren. Thorvald Bidførle. Throler-familien &c. udg. af Hauch.

J. L. Heiberg: Samlede Skrifter. Digte og Fortællinger i 2 Bd. — Skuespil. 1ste Bd.: Pottemager Walter. Julespøg og Nytaarsløser. — 2det Bd.: Psyches Indvielse. Prinsesse Isabella. Kong Salomon og Jørgen Hattemager. — 3die Bd.: Driftig vovet halvt er bundet. Recensenten og Dyret. Elverhøi. — 4de Bd.: Aprilsnarrene. Eventyr i Rosenborg Have. De Uddstillelige. — 5te Bd.: De Danse i Paris. Nina. Kjøge Hunekors. — 6te Bd.: Alferne. 28de Januar. Don Juan. Seer Ter i Speil! Supplicanten. — 7de Bd.: Fata Morgana. Syvsoverdag. Rei. Fa. Emilie's Hjertebanken. Grethe i Sorgenfri. — Prosaiske Skrifter i 3 Bd.

Horsfatteren til en Sverdagshistorie: 1ste Bd.: Sverdagshistorie. Drøm og Virkelighed. Den magiske Nøgle. Kong Hjort. — 2det Bd.: Familien Polonius. Den lille Karen. De lyse Nøtter. — 3die Bd.: Jøden. Hvidkappen. — 4de Bd.: Montanus den Yngre. Nifida. — Nær og Fjern. Gen i Alle. Korsveien. En Brevvexling.

H. C. Ørsted: Luftskibet. — Grundtvig: Noeskilderium. Oversættelse af Saxo Grammaticus. Oversættelse af Snurre Sturlesen. — Chr. Molbech: Anthologi i 2 Bd. Eventyr i 2 Bd. — Nordiske Kjæmpehistorier i 2 Bd. — Thiele: Folkesagn. 4 Bd. Breve fra England og Skotland. — B. Borgen: Digte. — Poul Møller: Samlede Skrifter. 6 Bd.

Chr. Winther: Nogle Digte. 1835. Digtninger. 1843. Nye Digtninger. 1853. 4 Noveller. Reineke Fos. Hundrede Romanzer. Judith, Bruchstück eines Gedichtes.

Boye: Dramat. Skrifter. 4 Bd. — C. Bagger: Min Broders Lernet. Fortællinger og Digte.

H. Herz: Dram. Børker. 1ste Bd.: Amors Genistreger. De Fattiges Dyrehave. Indqvarteringen. — 2det Bd.: Et Offer. Amanda. — 3die Bd.: Flyttedagen. De Reporterede. — 4de Bd.: Den eneste Feil. Fristelsen. Audiensen. — 5te Bd.: Emma. Arvingerne. 11. 18. 35. Perspektivkassen. — 6te Bd.: Svend Dyrings Huns. Svanehammen. — 7de Bd.: En Asten i Foyeen. Sparekassen. Kjærlighed og Politি. — 8de Bd.: den Yngste. En Dag paa Den Als. Et Eventyr i Dyrehaven. — 9de Bd.: Onkel Jokums Idee. Federigo. Kong Renés Datter. — Stemninger og Tilstande. — Lyriske og dram. Digte i 2 Bd. — Gjengangerbreve. — 100 Aar. — En Deel af Comedierne i ældre Udgaver.

C. Bernhard: Et Løfte. En Familie paa Landet. Declarationen. Gamle Minder, 2 Bd. Krøniker fra Erik af Pommerns Tid. De to Venner.

Fr. Paludan-Müller: Poesier i 2 Bd. Lithon. Kjærlighed ved Høfset. Adam Homo, 3 Bd. Luftskepperen og Atheisten. 3 Digte.

H. C. Andersen: Samlede Skrifter 1—2 Bd.: Improvisatoren. — 3 Bd.: O. T. — 4 Bd.: De to Baronesser. — 5—6 Bd.: Kun en Spillemand. — 7—8 Bd.: Fodreise re. Billedbog uden Billeder. Silkeborg. — 9—10 Bd.: En Digters Bazar. — 11—12 Bd.: Kjærlighed paa Nicolai Taarn. Skilles og mødes. De Usynlige paa Sprogs. Mikkel Kjærlighedshistorie i Paris. Fuglen i Væretreet. Den nye Barfæstue. Mulatten. Liden Kirsten. En rigtig Soldat. Brylluppet ved Comosøen. 13—14 Bd.: Maurerpigen. Kongen drømmer. Nøkken. Fire Aarstider. Eventyrcomedier. — 15—16 Bd.: Digte. — 17—18 Bd.: Agnete og Havmanden. Ahasverus. Historier. Biogr. Skizzer. — 19—20 Bd.: Eventyr. — En Deel af samme Forfatter i øldre Udgaver.

H. P. Holst: Frihed og Fædreland. Fortællinger for Store og Smaa. — Fr. Hammerich: Skildringer fra Krigen. — Chr. B. F. Molbech: Dantes Helvede. Dante, tragisk Drama. En Maaned i Spanien.

Høstrup: Dram. og andre Værker. 1ste Bd.: Meester og Kærling. Intrigerne. Esthetiske Sands. — 2de Bd.: Gjenboerne. Soldaterlsier. En Nat mellem Fjeldene. — 3de Bd.: En Spur i Tranedands. Den gamle Elsker. Viser og Vers. — 4de Bd.: Eventyr paa Fodreisen. Tordenveir.

Em. St. Hermida: En Vandring i Syden. Tabt og vunden. J. Pierre: Liv af Død. — Goldschmidt (A. Meyer): En Jøde. Fortællinger. Nord og Syd, 6 Bd. — Carit Etlar: Hedemanden. Madsalune. Gjøngehøvdingen. Dronningens Bagtmester. Hertuginden af Leyano. — P. P.: Niels Juul. — T. Trane: Det Sind og Det-find. — (Fr. Hanch): En Skribentindes Datter. Tante Anna, i 1 Bd. — Kr. Arenzen: Gunlog Ormetunge. — Clara Raphael: 12 Breve. — En Sygehistorie af en Læge. — Livsbilleder. — Fr. Schal-demose: Eventyr. — Moe og Asbjørnsen: Norske Folkeeventyr. — Elis. Martens: Hvad er Livet? — Brondsted: Reise i Grækenland. Bille: Galatheas Reise om Jordens. — Ussing: Reisebilleder.

Flere Aargange af Folkekalenderen. — En Deel af Trykkesfriheds-selskabets Skrifter. — Nogle Bind af Rüses Archiv, hist. Skildringer, hist. Blanding, Bibliothek for Ungdommen.

Walter Scott: Den gamle Gravmand. Klosteret. Robin den Røde. Quentin Durward. Kenilworth. Søroveren. Fængslet i Edinburgh. Det farlige Slot. Anna af Geierstein. Bruden fra Lammermoor. Montrose. Grev Robert af Paris. Stjernethyderen, 2 Expl. Waverley. Allan Cameron. Mathilde af Nørkby. Nigels Hændelser.

Dickens: David Copperfield. Bleak House. Pickwick-Klubben. Oliver Twist. Hverdagsslivet. Faarekyllingen paa Arnestedet. Juleeventyr.

Bulwer: Carlton. Ernst Malstravers. Alice. Blomsterpigen. Pelham. Den sidste Lehnsherre. Eugen Aram. Min Novelle.

Marryat: Jakob Erlig. Joseph Rushbrook. Masterman Flink. Nybyggerne i Canada. Midshipman Cash. Søroveren og de tre Kuttere. Dagbog i Amerika. Olla Podrida. Børnene i Nykoven. Daphet.

James: Attila. Philip August. Robin Hood.

Smollet: Peregrine Pickle. — Goldsmith: Præsten i Wakefield. — Swift: Gullivers Reise. — Currer Bell: Shirley. — Cumings: Lampelpudsersen. — Ossians Digte ved Blåcher. — W. Irving: Columbus. G. Crayons Skizzebog. — Cooper: Den sidste Mohikaner. Lodsen. — H. B. Stowe: Onkel Toms Hytte.

Shakspeare, Tragedier ved Foersom og Wulff. 1ste Bd. mgl. — 2det Bd.: Kong Lear. Romeo og Julie. — 3die Bd.: Kong Ni-hard 2den. Henrik 4de (1ste Deel). — 4de Bd.: Henrik 4de (2den Deel). Henrik 5te. — 5te Bd.: Henrik 6te (1ste og 2den Deel) 2 Expl. — 6te Bd.: Henrik 6te (3die Deel). Richard 3die. 2 Expl. — 7de Bd.: Othello. Coriolanus. 2 Expl. — 8de Bd.: Kong Johan. Henrik 8de. 2 Expl. — 9de Bd.: Cymbeline. Som det behager Eder. 2 Expl.

John Ross: Anden Opdagelsesreise. — Campe: Robinson den Ungle. — Charles de Bernard: I de Halvtreds. — Eugene Sue: Den evige Fode. — Sonwestre: En Haandværksmands Optegnelser. — Ch. Perrault: Fee-Eventyr. — Salvandy: Don Alonzo. — Staël-Holstein: Corinna. — Napoleons Privatlivnet. — Silvio Pellico: Mine Fængsler. — Gozzi: Dramatiske Eventyr. — Tieck: Digtrninger (ved Oehlenschläger). — Jakobs: Konstnerfamilien. Hebel: Fortællinger. — Musæus: Eventyr (ved Schaldemoje) — Hoffmann: Hansemand. — Grimm: Folkeeventyr. — Eberhard: Hanna. — Goethe: Egmont, et Sørgespil. — Fred. Bremer: En Dagbog. — Tusind og En Nat ved W. Thisted.

Göthe: Herrmann und Dorothea. — Voß: Luise.

Schiller's Werke: 1ster Bd.: Gedichte und metrische Uebersetzungen. — 2ter Bd.: Die Räuber. Verschwörung des Fiesco. Kabale und Liebe.

Der Menschenfeind. Iphigenie in Aulis. Scenen aus den Phönicierten. — 3ter Bd.: Don Carlos, Infant v. Spanien. — 4ter Bd.: Wallenstein. — 5ter Bd.: Maria Stuart. Die Jungfrau von Orleans. Die Braut von Messina. — 6ter Bd.: Wilhelm Tell. Die Huldigung der Künste. Macbeth. Turandot. — 7ter Bd.: Phädra. Der Parasit. Der Neffe als Onkel. Nachlaß. — 8ter Bd.: Geschichte des Abfalls der vereinigten Niederlande. — 9ter Bd. Geschichte des dreißigjährigen Kriegs. — 10ter Bd.: Prosaische Schriften. — 11ter Bd.: Prosaische Schriften. — 12ter Bd.: Prosaische Schriften.

Don Quijote von la Mancha, übersetzt von L. Tieck. — Der Eid, übersetzt von Duttenhofer. — Gubitz: Volkskalender 1837. — Gubitz: Jahrbuch 1838.

III. Den naturhistoriske Samling.

Før denne Samling ere i Året 1837 følgende Gjenstande erhvervede:

a. Forærede:

Fra den botaniske Have: Gjennemsnit af Areca Catechu. — Dito af Dracæna Draco. — Forskjellige Frugter v. s. v.

Af Assessor pharm. J. Bech: en Samling af c. 50 forskjellige Plantestoffer.

Af Læreren i Naturhistorie, Cand. C. Fogh: Gjennemsnit af forskjellige Træstammer. — Argonauta sp. — Spirula fragilis L. — Janthina sp. — Scalaria elegans. — Ostræa sp. — Cyclas cornea L. — Mya truncata L. — Solen ceylanensis Leach. — Pholas sp. — Aspergillum sp. — Cidaris-Pigge.

Af Discipel E. J. Trier (7de Cl. A): en Samling Fagforsteninger.

Af Discipel O. Danneskjold (4de Cl.): en Delphinfjæbe.

Af Discipel F. Castberg (3die Cl.): et Stykke Sulferrør.

Af Discipel S. Abrahams (2den Cl.): to hvide Paa-fuglefjær.

b. Tilstjøbte:

Granier af Equus caballus, Bos taurus, Sus scrofa. — Hovedform af Equus caballus, Bos taurus, Sus scrofa. — Nogle gjennemsavede Tænder og Delphintænder. — Et Ko-horn med Skeden til at aftage. — Skelet af Talpa europea. — Repareret Skelet af Cygnus sp. — Verskjellige Hjerformer og 3 præparerede fuglevinger. — 10 Stykker fuglefodder af de vigtigste Ordener. — Skelet af Raja radula og Perca fluviatilis. — Svommeblærer og Fiskehvirveler paa Glasplader. — En perca fluviatilis med udpræparerede Indvolde for at see disse i deres Leie. — Et Fiskehoved sammensat.

I Spiritus: Balanus sp. og Caligus sp. af en Hai.

IV. Den physiske Samling.

Til denne Samling er anskaffet en Model af en Lav-tryks-Dampmaskine.

Regnskabsvæsenet.

(1te April 1854 — 31te Marts 1855.)

I. A. Skolekassens Regnskab.

I. Indtægt.

	Rd.	β
1. Beholdning efter Regnskabet for 1853—1854.....	857.	40.
2. Renter af Skolens Capitalformue	487.	16.
3. a. Jordbogs-Indtægter for Året 1854 3,690 Rd. 13 β		
b. Indtægter af Kirker og Præstekald 1,509 — 28 -		
	5,199.	41.
Lateris..	6,544.	1.

	Rd.	β
Transport..	6,544.	1.
4. Samtlige Skolecontingenter:		
a. Skolepenge.....	5,168	Rd. 32 β
b. Lyse- og Brændepenge	1,035	— = —
c. Indskrivningspenge	150	— = —
d. Testimonier	60	— = —
	6,413.	32.
5. Bidrag fra Universitetet	30.	=
6. Jord-, Gang- og Copulationspenge	2,369.	64.
7. Tilskud fra den almindelige Skolefond	2,075.	=
8. Resunderede Forskud til Livsforsikrings-Præmier m. v. (cfr. Udgift II).....	1,510.	32.
	Summa Indtegt..	18,942. 33.

II. Udgift.

1. Faste Gager til Lærerne	9,366.	64.
2. For Limeundervisning	1,885.	18.
3. Pensioner	400.	=
4. a. Bibliotheket, foruden Renten 43 Rd. af den samme tilhørende Capital, står 1,075 Rd. 317 Rd. = β		
b. den naturhistoriske Samling	49 —	72 -
c. den physiske Samling	50 —	10 -
	416.	82.
5. Bygningers og Inventariums Vedligeholdelse.....	1,737.	80.
6. Brændels- og Velhønings-Fornødenheder	715.	72.
7. Slatter og Afgifter	162.	25.
8. Regnskabsføringen	350.	=
9. Afgift til 4 Kirkeskoler for Sangværtering.....	480.	=
10. Forskjellige løbende Udgifter:		
a. Skoleopvarming	150 Rd.	= β
b. Reengjøring	172 —	69 -
c. Porto, Protokoller, Skrivemate- rialier og Afskrivning	197 —	23 -
d. Programmer og Skolehøstidelig- heder	126 —	41 -
e. Andre Udgifter	7 —	88 -
	654.	29.
Lateris..	16,168.	82.

	Rd.	β
Transport..	16,168.	82.
11. Forskud til Livsforsikrings-Præmier m. v. (efr. Indtægt 8).....	1,534.	30.
Summa Udgift..	17,703.	16.
Beholdning..	1,239.	17.
Balance..	18,942.	33.

III. Balance-Conto d. 31te Marts 1855.

Activa:

1. Skolens rentebærende Capital	12,179.	24.
2. Bibliothekets do.	1,075.	=
3. Restance af Skolecontingent	25.	=
4. Tilgodehavende Gageforskud	100.	=
5. Contant Beholdning	1,239.	17.
Summa..	14,618.	41.

Passiva:

1. Beholdning til Dækning af Livsforsikrings-Præmier m. v. for Skolens Embedsmænd i næste Regnskabsaar	481.	82.
Saldo : Capitalformue d. 31te Marts 1855	14,136.	55.
Balance..	14,618.	41.

B. Stipendiesondens Regnskab.

I. Indtægt.

1. Fonden eiede efter Regnskabet til 31te Marts 1854: a. en af Københavns Magistrat administreret Capital	13,500	Rd.
b. Indskrivningsbevitts for	3,450	—
c. Do. (Meyers Legat) for.....	2,500	—
d. 2 fgl. Obligationer paa	250	—
	19,700.	=
e. Contant Beholdning	20.	18.
2. Renter af Capitalen 19,700 Rd. for 1 Aar til 11te Deebr. 1854	788.	=
3. Renter af Legatum Bartholini for samme Aar	4.	12.
4. Indkjøbt 2 fgl. 4 pCt. Obligationer paa	400.	=
Summa Indtægt..	20,912.	30.

	Rd.	β
II. Udgift.		
1. Deels udbetalte, deels i den almindelige Skolefond indsatte Oplagøpence	388.	-
2. Betalt for de indkøbte kgl. Obligationer paa 400 Rd., å 98 Rd., med Renter og Courtage	393.	4.
	Summa Udgift..	781. 4.
3. Saldo til 1855—1856:*)		
a. Den af Kjøbenhavns Magistrat administrerede Capital	13,500 Rd.	
b. Indskrivningsbeviis for	3,450 —	
c. Do. (Meyers Legat) for	2,500 —	
d. 4 kgl. Obligationer paa	650 —	
	20,100.	-
e. Contant Beholdning	31.	26.
	Balance..	20,912. 30.

*) Under Stipendiefondens Formue er indbesattet det academiske Oplag for 30 Skolen freqventerende Disciple, stort 1997 Rd.

II. Efter det af Rektor under 8de November f. A. indsendte Førslag approberede Ministeriet under 25de næstester folgende Fordeling af Skolens Beneficier for indeværende Skoleaar:

A. Høieste Stipendum, 50 Rd., tillagdes Disciplen m. A. Dam, 20 Rd. at udbetale, 30 Rd. at op lægge.

B. Mellemste Stipendum, 35 Rd., tillagdes Disciplene
1. R. A. Holm, 2. F. J. A. Thaarup, 3. J. O. Thomsen, 4. E. J. Trier, 5. A. S. G. Jacobsen, 6. C. H. Stremme, 7. G. V. Meier, 8. J. J. Mohr, 9. G. J. V. Wick, 10. C. H. Gyberg, 11. C. C. Christens; for samtlige Alt at op lægge.

C. Laveste Stipendum, 20 Rd., tillagdes Disciplene
1. J. C. P. Wilse, 2. A. V. Freund, 3. P. F. J. Conradt-Eberlin, 4. V. B. Christensen, 5. R. S. Berg;

green, 6. **L.** **A.** **Holmsted**, 7. **C.** **A.** **Riissen**, 8. **J.** **N.** **V.** **A.** **A.** **Gaase**, 9. **A.** **A.** **M.** **Stub**, 10. **P.** **C.** **Larsen**, 11. **P.** **L.** **Krebs**, 12. **C.** **F.** **C.** **Holm**, 13. **P.** **R.** **Krohn**, 14. **G.** **C.** **C.** **M.** **Hjorth**, 15. **N.** **C.** **Heerfordt**; for samtlige Alt at op lægge.

D. **Fri Underviisning** bevilgedes Disciplene 1. **J.** **F.** **Møller**, 2. **E.** **V.** **Lose**, 3. **G.** **S.** **Ring**, 4. **L.** **F.** **W.** **Rich-ter**, 5. **J.** **C.** **F.** **Wilse**, 6. **P.** **L.** **E.** **Løwenørn**, 7. **C.** **T.** **Bang**, 8. **G.** **C.** **C.** **Wiese**, 9. **J.** **B.** **Seerup**, 10. **S.** **V.** **Bülow**, 11. **V.** **T.** **S.** **Petersen**, 12. **D.** **A.** **Wughorn**, 13. **F.** **G.** **Hansen**, 14. **J.** **E.** **A.** **Sahlerz**, 15. **P.** **W.** **Seiberg**, 16. **O.** **V.** **Hoffgaard**, 17. **P.** **V.** **Bjær**, 18. **V.** **C.** **S.** **Topføe**, 19. **G.** **P.** **C.** **Røbke**, 20. **F.** **A.** **p.** **Frydens-berg**, 21. **C.** **E.** **Faaborg**, 22. **A.** **F.** **Boje**, 23. **C.** **E.** **Bor-gen**, 24. **T.** **T.** **S.** **Elberg**, 25. **L.** **A.** **F.** **Pio**, 26. **M.** **G.** **C.** **Bruhn**, 27. **C.** **V.** **J.** **Birked**, 28. **F.** **Castberg**, 29. **A.** **F.** **Bolle**, samt, som extraordinair Gratist, 30. **V.** **C.** **B.** **Holbech**.

E. **Underviisning** mod nedsat Betaling tilstodes Disciplene 1. **G.** **V.** **S.** **Skindt**, 2. **G.** **F.** **A.** **Topføe**, 3. **J.** **A.** **Bang**, 4. **E.** **C.** **N.** **Roch**.

I følge senere meddelelte Oplysninger og foranledigede Indstillinger af 6te Decbr. f. A. blev, ved Ministeriets Skrivelse af 21de næstefter, Beneficium af fri Underviisning endvidere tillagt Disciplene **M.** **A.** **V.** **AnderSEN** og den ovenfor under E. nævnte **G.** **F.** **A.** **Topføe**, hvilken sidste i denne Henseende indtraadte i den Plads, der ved Disciplen **O.** **V.** **Hoffgaards** imidlertid stedfundne Udgang af Skolen var bleven vacant. — Fremdeles bevilgedes, at der af det Disciplen **A.** **Gaase** tilstaaede laveste Stipendium paa 20 Rd. maatte udbetales ham 8 Rd., saaledes at 12 Rd. bleve at op lægge.

Endelig blev det ved Ministeriets Skrivelse af 14de April d. A. bevilget, at Disciplen **Niels Bach** af 4de Classe

maatte fra Juli Qvartals Begyndelse indtræde i den Gratiplads, som vilde blive ledig derved, at en anden af Skolens Disciple, hvem Beneficium af fri Underviisning havde været tillagt, var bestemt til at forlade Skolen, ligesom han ogsaa derefter af samme blev udmeldt i Løbet af April Qvartal.

Det Klarupiske Stipendium, 16 Rd. aarlig for hver Stipendiatur, er i de to sidste Qvartaler af 1854 oppebaaret af de samme 6 Disciple, hvem det nærmest forhen havde været tillagt, nemlig R. A. Holm, S. J. R. Thaarup, A. S. Ø. Jacobsen, J. Ø. Thomsen, J. C. p. Wilse, samtlige af VII Classe A, samt J. J. Mohr af VII Classe B. Men da Discipelen Wilse i Februar Maaned d. A. var blevet udmeldt af Skolen, blev derefter blandt de af Rector under 18de Juni dertil foreslaaede Disciple H. J. V. Wick af 7de Cl. B. af Directionen for de Klarupiske Stiftelser beneficeret med det ledigblevne Stipendium, hvilken sidstnævnte Discipel saaledes i Forening med de øvrige 5 ovenfor nævnte har nydt dette Stipendium i de to første Qvartaler af 1855.

Det Bornemann-Lassoniske Legat, 10 Rd. aarlig, er for indeværende Åar af Legatets Ephorus, Kammerherre Baron Juel-Rysensteen, overensstemmende med Rectors Høvslag af 11te Juni, under samme Dags Dato tillagt Discipel af VII Cl. A. M. A. Dam.

Forskjellige Bestemmelser,
meddeelte i Skrivelser fra Ministeriet og ved aller-
høiest stadfæstet Lov.

Circulaire af 20de Juni 1854: „Underviisnings-Inspecteuren for de lærde Skoler Etatsraad Madvig har i

den i sin Tid Ministeriet meddelede Beretning om Udfaldet af den af ham i forrige Aar til forskjellige Skoler i Anledning af Afgangsexamen foretagne Reise henledet Ministeriets Ópmærksomhed paa, at der allerede i langere Tid hores Klager ved Skolerne over det Usikre og Tilfældige i den skriftlige arithmetiske Prove ved Afgangsexamens anden Afdeling, idet Opgaven i denne Disciplin i enkelte Aar formeentlig har været af den Art, at den enten, naar Oplosningen sandtes, ikke tilstede nogen synderlig Gradation i bedre eller mindre god Behandling, eller, naar Oplosningen fejles, ikke lod Plads aaben for nogenomhelst Udvikling af Kundskab, hvilket navnlig har været Tilfældet med det ved Afgangsexamen i forrige Aar givne skriftlige Spørgsmaal i Arithmetiken, ved hvis Besvarelse det langt mindre kom an paa den praktiske Regning end derimod paa at udfinde, hvilken Regning det var, der hørte til, for at det stillede Spørgsmaal kunde finde sin Besvarelse, eller med andre Ord kun paa at sætte Opgaven i Ligning.

Efterat Ministeriet i den Anledning havde ladet Undervisningsinspektoren Etatsraad Dr. Madvig i Forening med Professor Dr. Ramus og Overlærer Petersen tage under Overveielse, hvorledes den paagegede Ulempe kunde afhjælps, have disse Mænd været enige i at foreslaae, at der til den skriftlige arithmetiske Prove ved Afgangsexamens anden Afdeling ved de lærde Skoler og ved den dertil svarende Adgangsexamen ved Universitetet forelægges til Besvarelse 3 eentsartede Opgaver i de enkelte Tilfælde, hvor Opgavernes Natur maa antages at gjøre dette hensigtsmæssigt, istedenfor at der ifolge Bekjendtgjørelse af 13de Mai 1850 om en Undervisningsplan og Examensbestemmelser for de lærde Skoler § 11 Nr. 10 kun skal gives et Spørgsmaal.

Dette Forslag, ved hvis Begrundelse det udtrykkelig er

fremhævet, at den til Proven afmaalte Tid vil med Hensyn til Besvarelsen af denne Slags Opgaver være tilstrækkelig, har ved Skrivelse af Dags Dato til Undervisningsinspektoren fundet Ministeriets Billigelse med den Modification, at der, naar det forudsatte Tilselde indtræder, kan efter Opgavernes Beskaffenhed gives enten to eller tre skriftlige Spørgsmål, og overensstemmende hermed har Ministeriet bemindiget bemeldte Embedsmand til at iagttagte det Fornødne ved Forslaget til de skriftlige Opgaver ved bemeldte Examens, som han i Henhold til nysnævnte Bekjendtgjørelses § 14 aarlig har at tilstille Ministeriet.

Hvilket tjenstlig meldes Hr. Rectoren til Efterretning og fornoden Bekjendtgjørelse".

Circulaire af 14de September 1854: „I Fortsættelse af sin Circulair-Skrivelse af 26de August 1851, hvorved det blandt Andet er bestemt, at den Discipel i en af de offentlige Lærde Skoler, som ved lovlig Forhindring udelukkes fra i rette Tid at indstille sig til Afgangsexamens 1ste Deel eller fra heelt at fuldende den, kan det tilstedes ved Skolen at underkaste sig ved Begyndelsen af det næste paa-følgende Skoleaar en extraordinair Afgangsexamens 1ste Deel, vil Ministeriet herved have fastsat, at bemeldte Examens skriftlige Prove for Fremtiden stedse bliver at foretage den 7de September, eller, hvis denne er en Sondag, den 8de, samt at den Discipel, som hindres fra at tage Examen om til denne Tid, ikke kan tilstedes at underkaste sig den nævnte Deel af Examen, forend paa den Tid den ordinaire Examen afholdes ved Skolen i det paafølgende Aars Juni og Juli Maaneder.

Hvilket tjenstlig meldes Hr. Profesoren til Efterretning."

Circulaire af 30te November 1854: „Som en Folge af de Bestemmelser, der ved Bekjendtgjørelsen af 13de Mai 1850 om Ophævelsen af Examen artium §§ 12 og 15 ere givne om de Beviisigheder, som skulle fremlegges, forinden Nogen som Privatist kan indstille sig enten til Afgangsexamen ved en lærδ Skole eller til Afgangsexamen ved Københavns Universitet, ere følgende Forandringer indtraadte i de ved Forordn. af 7de Novbr. 1809 §§ 107 og 108 fastsatte Regler angaaende Losning af Testimonium for de Disciple, som forlade en offentlig lærδ Skole:

1. For den Discipel, der forlader en lærδ Skole, uden der at have taget Afgangsexamens 1ste Deel, for som Privatist at indstille sig enten til 1ste Deel af denne Examen ved en anden lærδ Skole, eller til samme Deel af Afgangsexamen ved Universitetet, eller paa eengang til begge Dele af Examen et af de nævnte Steder, behoves intet Testimonium fra den Skole, hvori han har gaaet, men i dettes Sted træder det ved ovennævnte Bekjendtgjørelse §§ 12 og 13, sammenholdt med § 15, forestrevne Bidnessbyrd fra en Mand, der i det hele sidste Åar før Examensstiden har haft Deel i den Paagjældendes Underviisning.

2. Det Samme gjelder for den Discipel, der, efter at have underkastet sig 1ste Deel af Afgangsexamen ved en lærδ Skole, udgaaer af denne for som Privatist at tage den 2den Deel af Examen enten ved en anden lærδ Skole eller ved Universitetet.

Kun bliver i dette Tilfælde det under Nr. 1 ommeldte Bidnessbyrd i Henv hold til den citerede Bekjendtgjørelsес §§ 12 og 15 at led sage med et Beviis for, at Vedkom mende har underkastet sig Examens 1ste Deel, hvilket Beviis meddeles af den paagjældende Skoles Rector, og kan indskrænke sig til en simpel Bevidnelse af, at Disciplen har

taget Examens, med tilfojet Angivelse af de ham ved Prøven tildeleste Charakterer i de enkelte Fag. For Udfærdigelsen af et saadant Bevis bliver intet Gebyhr at erlægge, lige-saa lidet som stemplet Papir dertil er fornødent.

3. Endeligen bortfalder Forpligtelsen til at løse Testimonium for de Disciple, der fra en offentlig lærde Skole overgaae til en Privatskole, hvori gives lærde Underviisning og afholdes Afgangsexamen ligesom ved de offentlige lærde Skoler.

Derimod ere Bestemmelserne i Forordningen af 7de November 1809 §§ 106, 107 og 108 uforandrede gjældende baade for de Disciple, der, efter at have gjennemgaet Underviisningen og underkastet sig Afgangsexamen fuldstændigen ved en offentlig lærde Skole, afgaae fra denne, for at indskrives ved Universitetet, og for dem, der, uden at have underkastet sig Afgangsexamens 1ste Deel, overgaae fra en offentlig lærde Skole til en anden for der at fortsætte deres Skoleunderviisning, ligesom fremdeles det i bemeldte Forordnings § 108 forestrevne Gebyhr af 10 Rd. bliver at betale for ethvert Testimonium, der, naar det begjøres, udstedes for en Discipel, der enten har forladt eller forlader en lærde Skole, forinden han har gjennemgaet Skolens fuldstændige Underviisningscursus.

Foranstaende har Ministeriet, i Anledning af en derom fra en af de lærde Skolers Rectorer indkommen Horespørgsel, ikke skullet undlade herved tjenstligen af meddele Hr. Professoren til Efterretning og Jagtagelse".

Af Lov af 28de Marts 1855 om Lønningerne for de ved de lærde Skoler i Kongeriget Danmark og ved Sors lærde Skole og Opdragelsesanstalt ansatte Rectorer og Lærere.

§ 1.

„a. Rectorerne ved de lærde Skoler lønnes ved deres Ansættelse med 1600 Rd. aarlig. For hver 5 Aars Tjeneste forøges Lønnen med et Tillæg af 200 Rd., dog saaledes, at den ikke kan overstige 2200 Rd. Rector ved Metropolitanskolen tilstaaes et aarligt Tillæg af 200 Rd.

Rector ved den høiere Realsskole i Ronne derimod lønnes ved sin Ansættelse med 1200 Rd. For hver 5 Aars Tjeneste gives et Tillæg af 200 Rd., dog at Lønnen ikke overstiger 1800 Rd. Saafremt en Overlærer ved en af de lærde Skoler beskaffes umiddelbart til Rector ved denne Realsskole, bestemmes hans Løn i dette Embede, som om han havde beklædt det i al den Tid, han har været Overlærer.

Rectorerne tillægges fri Bolig, og de Rectorer, som heretter beskaffes, have at udrede Bygningsstat saavel som enhver anden Stat og Afgift, som efter Lovgivningen paahviler Brugerens af en Bygning.

b. Overlærerne lønnes ved deres Ansættelse med 1000 Rd. For hver 5 Aars Tjenestetid gives et Tillæg af 200 Rd. aarlig, dog at Lønnen ikke overstiger 1600 Rd.

c. Adjunkerne lønnes ved deres Ansættelse med 500 Rd. For hver 3 Aars Tjenestetid gives et Tillæg af 100 Rd. aarlig, dog at Lønnen ikke overstiger 1000 Rd.

d. Ved Metropolitanskolen og Sorø lærde Skole og Opdragelsesanstalt skulle de halve, ved de øvrige Skoler alle Skolepenge for de Disciple, Skolen har mere end 100, deles lige imellem Overlærerne og Adjunkerne.

§ 2.

Overlærerpladserne fordeles ved de enkelte Skoler efter Undervisningens Hørsedenhed.

Bed enhver lærde Skole skal der idetmindste være een

Overlærer; ved ingen Skole maa være flere end 3 Overlærere, undtagen ved Metropolitanskolen, hvor der kan ansættes fire.

Det hele Antal af Overlærere maa ikke overstige Tre-diedelen af Adjuncternes.

Med Hensyn til Adgangen til Rectoraterne og Overlærerembederne ved de lærde Skoler forbliver det ved de i Anordningen af 2den Februar 1849 § 15 indeholdte Bestemmelser, dog saaledes, at indtil Fjerdedelen af Overlærerembederne kunne tildeles saadanne Lærere, der vel ei have underkastet sig nogen af de befalede Prøver for overordnede Lærere ved de lærde Skoler, men som Adjuncter under længere Tjenestetid have viist fortrinlig Dyrktighed og Tver.

Adgangen til Adjunctembederne skal ikke være indskrenket ved nogen bestemt Examens.

(§§ 3 og 4, som specielt angaae Sorø lærde Skole og Opdragelsesanstalt, udelades her).

§ 5.

Denne Lov træder i Kraft fra 1ste April 1855.

Hvad Nogen af de lærde Skolers eller Sorø Academies Lærerpersonale nu maatte have mere i fast Indtægt, end efter denne Lov kan tillægges ham, beholder han som personligt Tillæg, saalænge han bliver i den samme Lærerstilling, som han for Tiden beklæder.

Hvis nogen Overlærer eller Adjunct har samme Lov, som efter denne Lov vil tilkomme ham, erholder han et aarligt Tillæg, Overlærerne af 100 Rd., Adjuncterne af 50 Rd., indtil han kan rykke op paa det højere Lønningstrin.

Hvorefter alle Bedkommende sig have at rette".

Afgangsexamens 1ste Deel.

Nr.	Candidaterne.	Lyd.	Gramf.	Geographie.	Naturhistorie.
1.	A. O. F. Lorenz	Ug.	G.	Ug.	Mg.
2.	A. G. De. Hanch	Ug.	G.	Tg.	G.
3.	G. E. Hindenburg.....	Ug.	Mg.	G.	Mg.
4.	E. G. L. Drejer	G.	Mg.	G.	Mg.
5.	H. C. Krøyer	Mg.	Mg.	G.	G.
6.	R. P. A. Mourier.....	Mg.	Mg.	G.	Mg.
7.	S. F. G. Smith	G.	G.	Mg.	Mg.
8.	E. P. Dieckmann.....	Mg.	Mg.	G.	Mg.
9.	C. H. Scharling.....	Ug.	Mg.	Mg.	Mg.
10.	F. K. Hviid	Ug.	G.	Mg.	G.

(Til Side 8.)

Afgangsexamens 2den Deel.

Danf.	Latin (Fristlig).	Latin (mundlig).	Grafs.	Religion.	Historie.	Nrithmetik.	Geometrie.	Naturlære.	Hoved- charakteer.	Gebrafft.
G.	Mg.	Ug.	Mg.	Mg.	Ug.	G.	G.	Mg.	Første Charakt.	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
G.	Mg.	Mg.	Mg.	Mg.	Mg.	Ug.	Mg.	G.	Første Charakt.	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mg.	Mg.	Mg.	Mg.	Mg.	G.	Ug.	Mg.	G.	Første Charakt.	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
G.	Mg.	Mg.	Mg.	Mg.	Mg.	Mg.	Mg.	G.	Første Charakt.	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
G.	G.	G.	Mg.	Mg.	Mg.	Mg.	Mg.	Mg.	Første Charakt.	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mg.	Mg.	Ug.	Ug.	Mg.	G.	Mg.	Mg.	Mg.	Første Charakt.	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mg.	G.	Mg.	Mg.	Mg.	Mg.	G.	G.	G.	Første Charakt.	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mg.	Mg.	Mg.	Mg.	Mg.	Mg.	Mg.	Ug.	Mg.	Første Charakt.	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mg.	Mg.	Ug.	Ug.	Mg.	Mg.	G.	Mg.	Mg.	Første Charakt.	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Zg.	G.	Zg.	G.	G.	G.	Mdl.	G.	Zg.	Anden Charakt.	—

Bilag II.

(Til Side 22.)

S c h e m a

over Examinationens Gang ved de offentlige Examiner i Metropolitan-skolen 1855.

A. Afgangs-examen.

(Fra 23de til 26de Juni og fra 2den til 7de Juli.)

Saavel VII Classe A som VI Classe ere under den mundtlige Examen, hvør for sig, ansatte til Examination i tre forskellige Afdelinger.

VII Cl. A. α. bestaaer af Candidaterne: 1. Scharling, 2. Holm, 3. Møller, 4. Meier, 5. Bluhme, 6. Klubien.

VII Cl. A. β.: 1. Thaarup, 2. Schumacher, 3. Hansen, 4. Thomsen, 5. Dam, 6. Stremme.

VII Cl. A. γ.: 1. Jacobsen, 2. Bendz, 3. Trier, 4. Rothe, 5. Løse.

VI Cl. α.: 1. Reiersen, 2. Brorson, 3. Holmsted, 4. Löwenørn, 5. Thiele, 6. Thrane, 7. Lund, 8. Eberlin, 9. Müller.

VI Cl. β.: 1. Brøstrup, 2. Scavenius, 3. Bang, 4. Christensen, 5. Berggreen, 6. Haase, 7. Stub, 8. Kjær.

VI Cl. γ.: 1. Skibsted, 2. Philipsen, 3. Abrahams, 4. Ring, 5. Richter, 6. Nissen, 7. Wilse, 8. Larsen samt 9. Privatist C. Danneftold-Samsoe.

I. Skriftlig Examen.

Lørdagen den 23de Juni.

Kl. 9. VII Cl. A. Latinisk Version, VI Cl. Tysk Stiil;
Kl. 4. VII Cl. A. Arithmetik.

Mandagen den 25de Juni.

Kl. 9. VII Cl. A. Dansk Stiil; Kl. 4. VII Cl. A. Geometrie.

Tirsdagen den 26de Juni.

Kl. 9. VII Cl. A. Latinisk Stiil.

II. Mundtlig Gramen.

Mandagen den 2den Juli.

IV Classe's Læsestue.	III Classe's Læsestue.
Kl. 9. VII Cl. A. α . Latin. Rector.	Kl. 9. VII Cl. A. γ . Mathe- matif. Overlærer Petersen.
Kl. 5. VII Cl. A. β . Græst. Overlærer Berg.	Kl. 5. VI Cl. γ . Geographie. Stud. jur. Mødvig.

VI Classe B's Læsestue.

Kl. 9. VI Cl. α . Naturhistorie. cst. Adjunct Fogh.
Kl. 5. VI Cl. β . Tysk. Adjunct Holbech.

Tirsdagen den 3die Juli.

IV Classe's Læsestue.	III Classe's Læsestue.
Kl. 9. VII Cl. A. α . Historie. Overlærer Espersen.	Kl. 9. VII Cl. A. β . Mathe- matif. Overlærer Petersen.
Kl. 5. VII Cl. A. γ . Religion. Adjunct Jensen.	Kl. 5. VI Cl. α . Geographie. Stud. jur. Mødvig.

VI Classe B's Læsestue.

Kl. 9. VI Cl. β . Naturhistorie. cst. Adjunct Fogh.
Kl. 5. VI Cl. γ . Fransk. Professor Borring.

Onsdagen den 4de Juli.

VI Classe's Læsestue.	III Classe's Læsestue.
Kl. 9. VII Cl. A. γ . Latin. Rector.	Kl. 9. VII Cl. A. α . Mathe- matif. Overlærer Petersen.
Kl. 5. VII Cl. A. β . Græst. Overlærer Berg.	Kl. 5. VII Cl. A. β . Reli- gion. Adjunct Jensen.

VI Classe B's Læsestue.

Kl. 8. VI Cl. α . Tysk. Adjunct Holbech.
Kl. 5. VI Cl. β . Fransk. Professor Borring.

Torsdagen den 5te Juli.

IV Classes Læsestue.	III Classes Læsestue.
Kl. 9. VII Cl. A. β . Historie. Overlærer Espersen.	Kl. 9. VII Cl. A. α . + $\frac{\gamma}{2}$. Naturlære. Overlærer Petersen.
Kl. 5. VII Cl. A. α . Religion. Adjunct Jensen.	Kl. 5. VI Cl. β . Geographie. Stud. jur. Møadvig.
	VI Classe B's Læsestue.

Kl. 9. VI Cl. γ . Naturhistorie. est. Adjunct Fogh.
Kl. 5. VI Cl. α . Fransk. Professor Borring.

Fredagen den 6te Juli.

IV Classes Læsestue.	III Classes Læsestue.
Kl. 9. VII Cl. A. β . Latin. Rector.	Kl. 9. VII Cl. A. γ . Historie. Overlærer Espersen.
Kl. 5. VII Cl. A. α . Græsk. Overlærer Berg.	Kl. 5. VII Cl. A. β . + $\frac{\gamma}{2}$. Naturlære. Overlærer Petersen.
	VI Classe B's Læsestue.

Kl. 5. VI Cl. γ . Dydsk. Adjunct Holbech.

Løverdagen den 7de Juli.

Kl. 2. VII Cl. A. Hebraisk. Adjunct Krebs.

B. Hovederamen.

a. VI Classes Hovederamen.
(Er afholdt fra 15de til 18de Juni).

I. Skriftlig Exam.

Fredagen den 15de Juni.
5—8. Begge Afdelinger Latinisk Stiil.

Løverdagen den 16de Juni.
5—8. Begge Afdelinger Dansk Stiil.

Mandagen den 18de Juni.

5—8. Begge Afdelinger Latinſt Version.

II. Mundtlig Examen.

Fredagen den 15de Juni.

8-11. VI Cl. A. Historie. Overlærer Espersen.	8-11. VI Cl. B. Latin. Ad- junct Krebs.
12-3. VI Cl. A. Mathematik. Overlærer Petersen.	12-3. VI Cl. B. Religion. Adjunct Jensen.

Lørdagen den 16de Juni.

8-11. VI Cl. A. Religion. Adjunct Jensen.	8-11. VI Cl. B. Græſt. Ad- junct Rerrn.
12-3. VI Cl. A. Latin. Ad- junct Krebs.	12-3. VI Cl. B. Historie. Overlærer Espersen.

Mandagen den 18de Juni.

8-11. VI Cl. A. Græſt. Ad- junct Rerrn.	8-11. VI Cl. B. Mathema- tik. Overlærer Petersen.
--	--

b. Den øvrige Skoles Hovedexamen.

(Fra 9de til 20de Juli.)

V, IV, III og II Klæſſe ere under den mundtlige Examen, i de fleſte Fag, hver for ſig anſatte til Examination i to forskjellige Afdelinger.

V Klæſſe A bestaaer af Disciplene: 1. Niughorn, 2. Gad, 3. Petersen, 4. Scharling, 5. Sahlerz, 6. Jensen, 7. Krohn, 8. Krebs, 9. L. Paludan (ſyg), 10. G. A. Thiele, 11. Ahrenſen.

V Cl. B.: 1. Wiese, 2. G. A. Thiele, 3. Skrike, 4. Seerup, 5. Bülow, 6. Holm, 7. Hansen, 8. G. Paludan, 9. Nielsen, 10. Scavenius, 11. Cederfeld.

IV Cl. A.: 1. Nagel, 2. Robke, 3. Frydensberg, 4. Seiberg, 5. Kjær, 6. Haaborg, 7. Tholle, 8. Abrahams, 9. Richter, 10. Glindt.

IV Cl. B.: 1. Hansen, 2. Bach, 3. Hjorth (ſyg), 4. Martensen, 5. Heerfordt, 6. Topsøe (ſyg), 7. Bendz, 8. O. Dannebhold, 9. E. Dannebhold, 10. Andersen, 11. Borgen, 12. Tiemroth.

III Cl. A.: 1. Andresen, 2. Topsøe, 3. Stage, 4. Lund,
5. Bruhn, 6. Reiersen, 7. Rothe, 8. Hansen, 9. Boje, 10.
Sponneck, 11. Philipsen, 12. Tramp, 13. Mathiesen, 14. Cast-
berg, 15. Schierbeck (syg).

III Cl. B.: 1. Brohn, 2. Poulsen, 3. Kalko, 4. Hagen,
5. Pio, 6. Møhl, 7. Christensen, 8. Birkerød, 9. Tesch, 10. We-
del, 11. Richter, 12. Elberg, 13. Tiemroth, 14. Bolle.

II Cl. A.: 1. Grüner, 2. Holbech, 3. Andreæ, 4. Rauch,
5. Hansen, 6. Jerndorff, 7. Bang, 8. Heiberg, 9. Adrian,
10. Philipsen, 11. Koch, 12. Lütken.

II Cl. B.: 1. Høffding, 2. Petersen, 3. Bricka, 4. d'Auchamp,
5. Thiele, 6. Albeck, 7. Tesch, 8. Riersing, 9. Abrahams, 10.
Jürgensen, 11. Larsen, 12. Smith.

I. Skriftlig Examens.

Mandagen den 9de Juli.

9-12. VII Cl. B., V, IV Cl. Latinsek Stiil; 12-2. II og I
Cl. Regning; 4-7. VII Cl. B og V Cl. Latinsek Version.

Tirsdagen den 10de Juli.

9-12. VII Cl. B, V, IV, III, II og I Cl. Dansk Stiil;
4-7. VII Cl. B. Historisk Udarbeidelse.

II. Mundtlig Examens.

Torsdagen den 12te Juli.

IV Classes Læfestue.	III Classes Læfestue.
8-10½. V Cl. A. Latin. Adjunct Petersen.	8-11. VII Cl. B. Historie. Overlærer Espersen.
11-2. V Cl. B. Mathematik. Overlærer Petersen.	11½-2. II Cl. A. Naturhistorie. cst. Adjunct Fogh.
5-7½. Tydsk. Adjunct Sørensen.	5-8. II Cl. A. B. Geographie. Candidat Külsgaard.

VI Classe B's Læfestue.

8-10. II Cl. B. Dansk. Adjunct Holbech.
10-12. IV Cl. A. Religion. Adjunct Jensen.
12-2. IV Cl. B. Græsk. Adjunct Kerrn.
5-8. III Cl. A. B. Fransk. Professor Borring.

Fredagen den 13de Juli.

IV Classes Læfestue.	III Classes Læfestue.
8-11. VII Cl. B. Latin. Overlærer Berg.	8-10½. III Cl. A. Geografi. Stud. jur. Mødvig.
11½-2. V Cl. B. Latin. Adjunct Petersen	10½-1. III Cl. B. Naturhistorie. cst. Adjunct Fogh.
5-7½. I Cl. Religion. Adjunct Jensen.	1-3. V Cl. A. Tydsk. Adjunct Holbech.
	5-8. II Cl. A.B. Fransk. Professor Borring.

VI Cl. B's Læfestue.

8-10. IV Classe B. Religion. Adjunct Jensen.
10½-1½. III Cl. A. Mathematik. Overlærer Petersen.
5-8. IV Cl. B. Mathematik. Overlærer Petersen.

Løverdagen den 14de Juli.

IV Classes Læfestue.	III Classes Læfestue.
8-11. VII Cl. B. Græsk. Overlærer Berg.	8-11. IV Cl. A. B. Historie. Overlærer Espersen.
11½-2. III Cl. A. Latin. Adjunct Børn.	11-2. V Cl. A. Mathematik. Overlærer Petersen.
5-7. V Cl. B. Fransk. Professor Borring.	5-7½. III Cl. B. Geographie. Stud. jur. Mødvig.

VI Classe B's Læfestue.

8-10. II Cl. A. Dansk. Adjunct Holbech.
10-12. III Cl. B. Religion. Adjunct Jensen.
12-2. IV Cl. A. Tydsk. Rector.
5-7½. II Cl. B. Naturhistorie. cst. Adjunct Fogh.

Mandagen den 16de Juli.

IV Classes Læfestue.	III Classes Læfestue.
8-10½. IV Cl. A. Latin. Adjunct Petersen.	8-10. III Cl. A. Historie. Overlærer Espersen.
11-1½. III Cl. B. Latin. Adjunct Børn.	11-2. II Cl. A. B. Historie. Candidat Kjilsgaard.

5-7½. I Cl. Dansk. Adjunct
Sørensen.

4-6. IV Cl. A. Geographie.
Stud. jur. Madvig.
6-8. IV Cl. B. Franskt. Pro-
fessor Borring.

VI Classe B's Læsestue.

8-12. VII Cl. B. Mathematik. Overlærer Petersen.

12-2. V Cl. A. Religion. Adjunct Jensen.

5-7. V Cl. B. Naturhistorie. cst. Adjunct Sogh.

Tirsdagen den 17de Juli.

IV Classe's Læsestue.

8-10. IV Cl. B. Tydsk. Rector.

10-12. V Cl. B. Tydsk. Ad-
junct Holbech.

12-2. IV Cl. A. Græsk. Ad-
junct Berrn.

5-7. V Cl. A. Franskt. Pro-
fessor Borring.

III Classe's Læsestue.

8-11. III Cl. B. Mathematik.
Overlærer Petersen.

11½-2. III Cl. A. Natur-
historie. cst. Adjunct Sogh.

5-7. II Cl. A. Religion. Ad-
junct Jensen.

VI Classe B's Læsestue.

8-10. I Cl. Geographie. Candidat Kiilsgaard.

11½-2. VII Cl. B. Religion. Adjunct Jensen.

5-7. III Cl. A. Dansk. Candidat Kiilsgaard.

Torsdagen den 19de Juli.

IV Classe's Læsestue.

8-10. II Cl. B. Tydsk. Ad-
junct Holbech.

10-12. I Cl. Naturhistorie.
cst. Adjunct Sogh.

12-2. III Cl. B. Tydsk. Ad-
junct Holbech.

5-7. V Cl. B. Adjunct Jensen.

III Classe's Læsestue.

8-10. IV Cl. A. Franskt. Pro-
fessor Borring.

10-12½. IV Cl. B. Latin.
Adjunct Petersen.

12½-2½. V Cl. A. Geogra-
phie. Stud. jur. Madvig.

5-7. IV Cl. A. Naturhistorie.
cst. Adjunct Sogh.

VI Classe B's Læsestue.

8-11. V Cl. A.B. Historie. Overlærer Espersen.

11-2. VII Cl. B. Naturlære. Overlærer Petersen.

5-7. I Cl. Historie. Candidat Kiilsgaard.

Fredagen den 20de Juli.

IV Classe's Læfestue.	III Classe's Læfestue.
8-10. III Cl. A. Tydk. Adjunct Holbeck.	8-10. V Cl. B. Geographie. Stud. jur. Madvig.
10-12. V Cl. A. Græsk. Adjunct Petersen.	10-12. IV Cl. B. Naturhistorie. est. Adjunct Søgh.
12-2. II Cl. A. Tydk. Adjunct Holbeck.	12-2. III Cl. A. Religion. Adjunct Jensen.
4-6. V Cl. B. Græsk. Adjunct Petersen.	5-8. IV Cl. A. Mathematik. Overlærer Petersen.
6-8. IV Cl. B. Geographie. Stud. jur. Madvig.	

VI Classe B's Læfestue.

8-10. II Cl. B. Religion. Adjunct Jensen.
10-12. III Cl. B. Dansk. Candidat Riisgaard.
12-2. III Cl. B. Historie. Overlærer Espersen.
5-7. V Cl. A. Naturhistorie. est. Adjunct Søgh.
7-8½. VII Cl. B. Hebraisk. Adjunct Krebs.

Onsdagen den 18de Juli, Kl. 8 Formiddag, prøves de til Optagelse i Skolen anmeldte nye Disciple.

Samme Dags Eftermiddag afholdes Sangprøven 5-6 af Organist Berggreen og Gymnastikprøven 6-8 af Premierlieutenant v. Holmsted.

Løverdagen den 21de Juli afholdes Lærersførsamling i Anledning af Censuren, og derefter indtræder Sommerferien, som ender Onsdagen den 22de August incl. Translocationen foretages Torsdagen den 23de August.

Til at overvære den mundtlige Deel af ovenmeldte Examiner, Sang- og Gymnastikprøverne samt Translocationen indbydes herved Disciplenes Fædre og Foresatte samt andre Skolens og Videnskabernes Belyndere.

Metropolitanskolen i Juni 1855.

B. Borgen.

1855.